În memoria Părintelui Cleopa

«MÂNCA-V-AR RAIUL!» II

Mulţumim tuturor celor care ne-au ajutat la alcătuirea acestui omagiu în memoria marelui părinte duhovnicesc şi «apostol al românilor» Cleopa Ilie, rugându-l să le binecuvinteze viaţa atât lor, cât şi celor care vor citi cu evlavie această carte.

În memoria Părintelui Cleopa

«Mânca-v-ar Raiul!»

II

Carte tipărită cu binecuvântarea
Î. P. S. DANIEL
Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

EDITURA MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA
2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
În memoria Părintelui Cleopa: Mânca-v-ar Raiul. -
- Vânători: Mănăstirea Sihăstria, 2004
2 vol.
ISBN 973-87019-9-6
Vol. 2. – 2004. – ISBN 973-87020-1-1

281.95 Cleopa, I.

CÂTEVA CUVINTE
la această carte

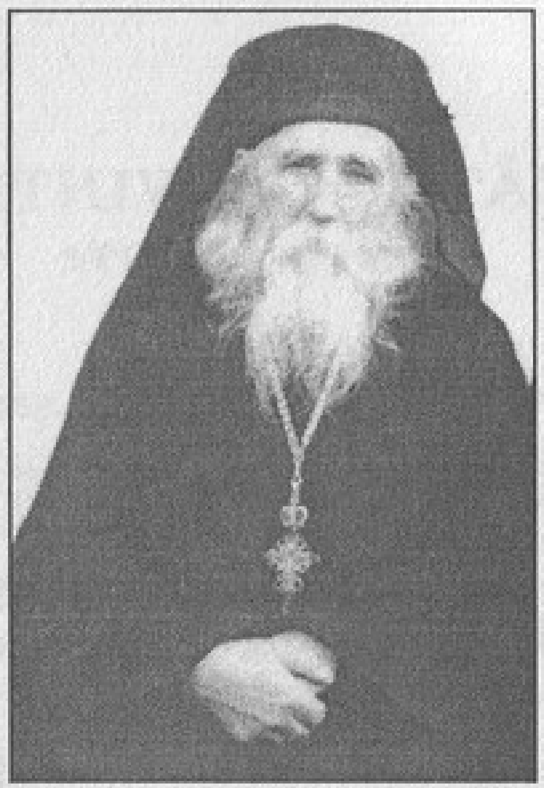
Deşi au trecut mai bine de şase ani de la adormirea Părintelui Cleopa, memoria Sfinției sale a rămas vie nu numai în rândul viețuitorilor mănăstirii, ci şi a credincioşilor. Şi astăzi continuă să vină la chilia şi mormântul Prea Cuvioşiei sale, pentru a le vizita şi a se ruga în aceste „locuri sfinte", creştini ortodocşi din țară şi de peste hotare, din Grecia, Serbia, Franța, Ungaria etc.

În volumul de față am adunat câteva din mărturiile scrise sau vorbite de cei care l-au cunoscut pe când era împreună cu noi, sau a celor care au ajuns să-l cunoască după mutarea sa la Domnul.

Toate aceste mărturii ne fac să credem că Părintele Cleopa, care dorea tuturor să fie „mâncați de rai", a aflat milă la Bunul Dumnezeu, şi de

acolo, din rai, ne poate ajuta pe noi, cei păcătoşi, cu rugăciunile sale, spre a birui ispitele acestui veac şi a ne întâlni acolo sus, în ceruri, pentru a-l auzi din nou spunându-ne „Mânca-v-ar raiul!".

Editorul

ÎN LOC DE INTRODUCERE

S-a scris şi se va tot scrie despre Părintele Cleopa cât timp neamul românesc va dăinui pe acest pământ. Pentru că Părintele Cleopa reprezintă sufletul nemuritor al neamului nostru, atât de urgisit şi, paradoxal, atât de dăruit de Dumnezeu.

Dacă m-ar întreba cineva, aşa cum se obişnuieşte, şi m-am întrebat eu însămi, care este personalitatea care m-a impresionat şi mi-a marcat în mod irevocabil existenţa, aş răspunde fără cea mai mică ezitare: Părintele Cleopa.

Părintele este cunoscut de mulţi dintre noi, cei vârstnici, numele său a depăşit graniţele, dar tinerii n-au avut fericirea să-i cunoască viaţa şi opera, şi pentru ei, în mod deosebit, doresc să fac o evocare a celui care a fost Arhimandritul Cleopa Ilie, duhovnic al Sfintei Mănăstiri Sihăstria, aşa cum l-am cunoscut eu: personalitate de excepţie, „desăvârşit întru toate", a cărui viaţă poate fi luată

ca model de puritate sufletească şi ale cărui prea înţelepte cuvinte ne pot călăuzi în viaţă.

Scriind aceste rânduri, am plecat de la considerentul că într-o lume la răscruce, meschină, pusă pe căpătuială, axată pe partea materială, măcar un pic de spiritualitate este necesară.

Sper să nu agasez, reamintind din cuvintele lui André Malraux, că secolul XXI va exista în măsura în care va fi religios sau nu, în măsura în care vom şti să ne întoarcem către noi înşine, către ceea ce se numeşte spirit.

Dar, mai întâi, de acolo din cer, îl rog pe Părintele să-mi ierte îndrăzneala de a scrie despre Sfinţia sa, să-mi dea binecuvântarea pentru a-mi îndeplini dificila, dar şi minunata misiune pe care mi-am asumat-o.

Era pe la începutul anilor '90, când Dumnezeu a considerat că trebuie să apară o schimbare totală în viaţa noastră, să ne întoarcem faţa spre El.

Având acum acces la o mulţime de informaţii, altădată interzise, când am putut să intru într-o biserică sau mănăstire fără teamă şi restricţii, când am realizat că viaţa nu mi-a oferit nici o satisfacţie majoră, am început să-mi pun întrebări şi să-mi caut propria identitate.

„Niciodată nu este prea târziu pentru a pune început bun", spunea adesea Părintele Cleopa.

Am citit numeroase cărţi de spiritualitate, am mers în pelerinaje la mănăstiri din aproape toată

ţara şi nu numai. În străinătate am ajuns în locuri de o mare frumuseţe şi încărcătură spirituală, am vizitat Israelul cu locurile sale sfinte, Grecia cu celebrele mănăstiri de la Meteora, dar şi alte şi alte locuri dăruite de Dumnezeu pe acest pământ.

Dar trebuie să mărturisesc cu mâna pe inimă că sufletul meu vibrează însă mai mult la mănăstirile şi locurile sfinte din ţara mea, şi mai ales la cele ale Moldovei, pe care le numesc Sfinte Locuri Româneşti.

La unul din aceste locuri sacre am să mă opresc, unde mie şi altor mireni pelerini ni s-a făcut o urare minunată, pe care n-am s-o pot uita niciodată: „Mânca-v-ar raiul!".

Cei pe care îngerii le-au purtat paşii spre „casa din deal" de la Mănăstirea Sihăstria şi-au dat seama, desigur, care este autorul acestor memorabile cuvinte.

Revăd cu ochii minții și ai sufletului chipuri și locuri dragi de acum mai bine de un deceniu și care mi-au lăsat amintiri de neșters.

Încă înainte de 1990 obișnuiam ca în luna octombrie să mergem să ne rugăm și să ne reculegem la moaștele Sfintei Parascheva, cu care ocazie eu revedeam și Iașul, orașul studenției mele.

Dar în acel an, când începuse să adie un vânticel de libertate, a vrut Bunul Dumnezeu să ajungem și pe la mănăstirile din ținutul Neamțului, și, mai ales, la Sfânta Mănăstire Sihăstria.

Drumul spre aceste sfinte locuri este pe măsură, un fel de „via sacra"; să fii pelerin pe această cale înseamnă să oferi sufletului un regal, o sărbătoare de zile mari.

Dintr-un modest autocar admiram munții maiestuoși cu arbori multiseculari ce ne îmbiau la reverie. Priveam în tăcere peisajul de vis al unei toamne binecuvântate, spectacolul coloristic fascinant al frunzelor de la nuanțele cele mai subtile de galben-auriu la flăcările de roșu-rubiniu, pe care nici cel mai dibaci penel al vreunui pictor celebru din lumea aceasta n-ar reuși să-l redea. Căci cine-L poate egala pe Creator? (Îndrăznesc să fac aceste afirmații în ciuda ideilor de frumos ale unui vestit poet francez).

Lăsam în urma noastră, pe dreapta, alte minuni: „pădurea de argint" și „codrii de aramă" atât de îndrăgite de genialul Eminescu.

Și cum este ceva drum până la Sihăstria, cu ochii admiram, ne încărcam sufletele mirate de atâta frumusețe și armonie, dar simțeam nevoia să schimbăm impresii cu cei de lângă noi, cu care vibram la unison.

Auzeam printre frânturi de fraze, un nume tot mai des repetat: Părintele Cleopa... sau, pur și simplu, Părintele.

Am devenit mai atentă. Auzisem eu ceva, cândva, poate citisem, dar erau doar niște amintiri vagi, probabil din vremea studenției, pentru că pe atunci eram o turistă împătimită, dar turistă numai.

Se vorbea despre Părintele Cleopa cu o pioșenie, dragoste și admirație care m-au pus pe gânduri ce nu-mi dădeau pace; aș fi dorit mult să-l văd, să-l aud, să-l cunosc pe om, cum se spune.

Ca și cum mi-ar fi ghicit gândul, o pelerină cu ochi zâmbitori și voce amabilă, din apropierea mea, simțindu-mi neliniștea și curiozitatea, m-a sfătuit să fac tot posibilul să ajung la chilia Părintelui Cleopa, să stau prin preajmă, că Părintele, chiar dacă este bolnav, cum se aude, nu se îndură să lase oamenii în așteptare, și, cine știe...

Deja se simțea un aer mai răcoros, de o parte și de alta drumul era acum străjuit de brazi falnici, și iată-ne la porțile mari, din lemn, ale mănăstirii.

Deși ghidul ne-a rugat să stăm pe lângă autocar, cât timp se va ocupa el de cazare, eu, de obicei un om disciplinat și conformist, de data aceasta am

luat-o aşa, de una singură, am tot urcat o potecă şi nu m-am oprit decât în faţa unei căsuţe cu cerdac, care avea icoane pe pereţii din afară.

M-am aşezat pe scările din faţa casei să-mi trag sufletul. Lângă mine apăru un motan uriaş, ca din poveşti, frumos tărcat şi am încercat, precaut, să mă împrietenesc cu el. N-a fost cazul să insist, n-a făcut deloc mofturi cum fac de obicei pisicile şi s-a lăsat mângâiat.

Ca din pământ s-a ivit şi un câine, cu o blană lungă, albă, mătăsoasă cum nu mai văzusem, la fel de frumos şi prietenos, gata să-mi ţină şi el companie, alături de motanul cu care se găsea, am observat, în relaţii absolut cordiale.

Stăteam aşa, eu şi cei doi tovarăşi ai mei, şi ne bucuram de soarele blând de toamnă liniştită, într-un peisaj fermecător, simfonie de sunet şi culori.

Nişte păsărele dădeau un concert de zile mari, care nu impieta cu nimic liniştea pădurii, dimpotrivă.

....

Între timp au mai sosit câteva persoane, iar o voce ne-a asigurat în şoaptă că ne aflăm chiar în faţa chiliei Părintelui Cleopa.

N-am mai apucat să întreb ceva, căci o uşă s-a deschis şi un călugăr tânăr, subţirel, ne-a spus cu o voce gravă şi îngrijorată că îi pare rău, dar Părintele nu se simte prea bine, aşa că...

Am ascultat cu respect vorbele călugărului, dar n-am plecat; ceva mă reţinea...

Mi-am luat locul pe scări, mă bucuram de frumuseţea din jur, binefăcătoare, iar aerul..., simţeam că aerul era altfel decât în alte locuri. Sigur, erau brazii din apropiere, dar nu era numai atât. Atunci nu mi-am dat seama, dar acum ştiu: era aerul de sfinţenie, harul Creatorului, care ocrotea „căsuţa din deal", unde vieţuia un sfânt.

Nu mai aveam noţiunea timpului, părea că stă pe loc, când, deodată, acelaşi călugăr, de fapt un ucenic al Părintelui, cu o voce precipitată, dar la fel de îngrijorată, ne-a spus că Părintele o să vină, dar să nu-l ţinem de vorbă prea mult, că medicii i-au interzis, etc...

Numai că Părintele, cum am observat mai târziu, nu respecta întocmai sfaturile medicilor şi chiar dacă rugase pe ucenic să nu-l deranjeze nici chiar împăratul Japoniei, iată că pentru noi, nişte simpli pelerini din ţara sa, nu l-a lăsat inima...

Şi nici n-a terminat vorba ucenicul, că a şi apărut în pragul uşii un bătrân încă falnic, cu un chip blând, luminos, harismatic, încadrat de plete şi barbă albe, care ni s-a adresat cu o voce afectuoasă şi puţin cântată: „Mânca-v-ar raiul!".

Nu mai auzisem o aşa îmbinare de cuvinte; oricine, orice ne putea mânca, dar „raiul" suna prea frumos!

Părintele Cleopa, căci Sfinţia sa era, ne-a invitat în chilie, ne-a întrebat de unde venim, s-a bucurat, apoi a luat un teanc de cărţi şi ne-a dăruit la fiecare câte una.

Totul se întâmpla uimitor de repede, ne-a binecuvântat şi ne-a spus să ne rugăm neîncetat.

Ucenicul ne-a făcut semn să ne retragem, şi aşa era prea mult, ne-a dat el de înţeles...

Nu ştiam ce să fac. Nu-mi reveneam, mi se părea că trăiesc un vis prea frumos. Mă inundase o mare bucurie, o pace a sufletului pe care n-o mai avusesem poate decât în copilărie. Mă miram câtă răbdare am avut să aştept acolo, pe scări, uitând pur şi simplu de mine însămi.

Mi-am amintit mai târziu cuvintele Părintelui, care repeta cu nesfârşită răbdare: „răbdare, răbdare, răbdare... până la sfârşit, răbdare".

Nu-mi ieşea din minte imaginea Părintelui, simţeam că semăna cu cineva şi nu-mi aminteam...

Coborând scările potecii mă întrebam ce mi-a plăcut atât de mult la Părintele, pentru că pur şi simplu mă fascinase, rămăsesem fără grai.

Şi mi-am dat seama: emana Părintele atâta lumină, bunătate, bunăvoinţă, modestie şi mai ales dragoste, că nu puteai decât să rămâi vrăjit şi să-l iubeşti la rându-ţi, fără limite.

Semăna cu imaginea Bunului Dumnezeu din povestirile copilăriei mele, când „umbla" pe pământ, însoţit de Sfântul Petru.

Plutea totuşi în aer ceva care depăşea puterea mea de înţelegere, iar chipul Părintelui atât de luminos şi plin de bunătate îmi stăruia în minte.

A fost de ajuns această scurtă vedere ca să-mi doresc să ajung cât mai des la Sihăstria, să-l mai văd, să-i fiu în preajmă, dar mai ales să-l aud.

Şi Bunul Dumnezeu mi-a ascultat ruga, s-a întâmplat de mai multe ori. Cum ajungeam la Sihăstria, alergam într-un suflet spre „căsuţa din deal".

Niciodată vreo prelegere a unui universitar (şi unii au fost de excepţie) n-a avut un asemenea impact asupra mea.

Cuvintele Părintelui aveau o forţă evocatoare extraordinară: găsise cuvântul ce exprimă adevărul, cuvântul mergea drept la ţintă, avea o siguranţă în

exprimare rar întâlnită. Verva, tonul, schimbarea registrului evocării, sublinierea unor cuvinte, tot ce spunea Părintele era memorabil, de o intensitate maximă. Nimic în plus, nimic în minus, cuvântul părea dăltuit în marmură. Apoi, memoria fenomenală, citatele din Sfinţii Părinţi, din Sfintele Scripturi, din Vieţile Sfinţilor. Era un adevărat izvor de înţelepciune, de sfinţenie şi har. Avea de la Dumnezeu darul cunoaşterii şi al înţelepciunii.

Erau cuvintele unui predicator, dar şi ale unui orator de excepţie şi, de ce nu?, ale unui mare artist al cuvântului. (S-ar putea scrie lucrări de licenţă, doctorate etc., cu o asemenea temă).

Dar Părintele era şi un actor înnăscut, în acelaşi timp regizor şi scenarist, fără a fi însă teatral.

Şi ne dăruia Părintele tuturor înţelepciune din prea plinul minţii şi al sufletului său.

Dar mai era ceva, poate cel mai important: predicile Părintelui erau atât de inteligent gândite, încât erau accesibile tuturor ascultătorilor, indiferent de gradul lor de cultură. Era înţeles şi de omul simplu, dar era gustat şi de cei mai rafinaţi intelectuali. (Aşa cum se întâmplă cu opera unor mari creatori de geniu, de talia unui Brâncuşi, Eminescu, Enescu etc.).

Era pe înţelesul tuturor, pentru că Părintele iubea pe toţi la fel, cunoştea valoarea inestimabilă a sufletului omenesc. Nu conta că erai ministru sau om de rând, pe fiecare îl trata cu toată dragostea şi

consideraţia. Putea fi un interlocutor egal cu cei mai valoroşi oameni de cultură, deşi Părintele era un autodidact, dar cu atât mai mult de apreciat.

Şi spunea Părintele lucruri atât de profunde, într-un limbaj atât de simplu, cu inflexiunile dulci şi inconfundabile ale graiului moldovenesc!

Fac aici o precizare. Nu-mi place când o persoană publică vorbeşte cu accent dialectal, dar la Părintele simţeai că aşa trebuie, nu se putea altfel.

Sigur, Părintele depăşea ceea ce se cheamă un talent chiar ieşit din comun – avea har de la Duhul Sfânt. Numai că acest har n-a venit aşa din senin, pe un teren sterp. Exista o bază solidă: educaţia religioasă din familie, multa lectură a cărţilor sfinte şi nu numai, multa ascultare, multa dragoste pentru tot ce făcea, multa dorinţă de a cunoaşte şi a se instrui, multa responsabilitate şi rigurozitate pentru tot lucrul bine făcut, dar mai ales, multa dragoste de oameni.

Aş putea spune, fără să greşesc, că Părintele era un erudit, o adevărată enciclopedie în sensul bun al cuvântului, căci Părintele avea un cap bine făcut şi nu unul bine umplut.

Era tot timpul animat de dorinţa de a şti, de a cunoaşte. Spunea Părintele: „Cine te opreşte să nu ştii?“. Ştia pe de rost cărţile sfinte, dar avea cunoştinţe din cele mai variate domenii.

Mai spunea Părintele: „Nimic nu este mai uşor decât a învăţa pe alţii şi nimic nu este mai

greu decât a face ceea ce înveți pe alții". Și începea să înșiruie o mulțime de păcate pe care și le atribuia sieși. N-am mai văzut la nimeni atâta sinceritate și modestie!

În anii în care veneam la Sihăstria, Părintele era bolnav, dar, întotdeauna când apărea, se arăta plin de blândețe, bunătate, uneori făcea glume ca un bătrân hâtru și se punea pe sine însuși la dispoziția celor care aveau nevoie de un sfat, de o vorbă ziditoare. Cu cât îl vedeam și-l ascultam mai des, cu atât îi găseam mai multe calități, era cu totul deosebit, incomparabil, unic.

A fost singura ființă aproape de perfecțiune pe care am întâlnit-o (perfect este numai Creatorul). Îl comparam uneori cu marii noștri voievozi: „Un bătrân atât de simplu, după vorbă, după port"... Și dacă voievozii au construit biserici din piatră și lemn, Părintele a zidit biserici în sufletele oamenilor.

Îl asemănam cu Sfântul Serafim de Sarov, care își întâmpina oaspeții veniți din cine știe ce cătun îndepărtat al Rusiei cu minunatele cuvinte: „bucuria mea", „comoara mea" –, dar și „mânca-v-ar raiul" al Părintelui Cleopa n-are egal.

Se bucura mult când oamenii îl căutau să-i asculte cuvintele înțelepte. Dar cel mai mult se bucura Părintele când vedea copii și când aceștia mai știau și rugăciuni. I se lumina și mai mult fața, îi râdeau ochii, întinerea pur și simplu, radia de

bucurie și fericire. Se bucura Părintele ca un copil, căci avea suflet curat de copil.

Oamenii îl iubeau mult și îi aduceau daruri. Ce se mai minuna Părintele când a primit în dar o pereche de ghete! „Uite, zicea, sunt chiar măsura mea". Sunt sigură că mai târziu Părintele dăruia la rândul său darurile primite unor oameni nevoiași. Și cred că se bucura mai mult când vedea că oamenii sunt capabili de generozitate, de milostenie creștină, de dragoste pentru aproapele și, de ce nu?, mai cred că se bucura Părintele că este iubit. Pentru că și sfinților le place să fie iubiți; nu-i așa?

Am luat parte la multe întâlniri cu Părintele Cleopa, dar mărturisesc cu toată sinceritatea că n-am avut curajul să-i pun o întrebare, și aveam o mulțime, căci abia pusesem început bun; mă

cuprindea o sfială, o emoţie şi chiar mi-era teamă să nu-l supăr cumva cu vreo întrebare nepotrivită.

Mă simţeam ca o gâză mică, mult prea mică, la poalele Ceahlăului.

Se mai supăra Părintele, destul de rar, e adevărat, şi atunci ridica tonul, vorbea cam răstit, de mă miram de unde mai are atâta forţă... Îi trecea însă repede şi spunea cu vocea blândă, obişnuită, „Da, mamă, da“, „Da, dragul mamei, să fim atenţi cu sufletele noastre“. (Cel mai mult se supăra Părintele când era ispitit în legătură cu sfinţenia sa – şi apoi, nu-i plăceau laudele de nici un fel).

Învăţam din răspunsurile pe care Părintele le dădea celorlalţi şi întrebările nu se mai terminau. Pentru mine era destul că mă aflam în preajmă. Simpla sa prezenţă mă făcea fericită, pentru că Părintele avea putere prin lucrarea harului Duhului Sfânt să schimbe inimile oamenilor.

Îl iubeam nespus de mult pe Părintele, cu acea dragoste dezinteresată despre care vorbeşte Sfântul Apostol Pavel şi care este inegalabilă, căci fără ea nimic nu suntem.

Mi-am dorit mult să fac eu, personal, o fotografie Părintelui Cleopa, dacă tot nu aveam curajul să-i vorbesc. Părintelui nu-i plăcea să fie fotografiat, filmat – le socotea deşertăciuni. Părintele nu voia, dar aparatele erau prezente mai mereu şi nu avea ce face. Aşa că, profitam şi eu, şi la aglomeraţie reuşeam cu chiu cu vai să-l prind în obiectiv.

Dar ca un făcut, acasă descopeream cu necaz că numai pozele cu Părintele nu ieşeau. Ideea cu fotografia devenise pentru mine o obsesie (a face fotografii e un hobby al meu).

În vara lui '97 mi-am zis eu: nu se poate, trebuie să am o poză a Părintelui făcută de mâna mea. Şi cum au început blitzurile – era pe seară –, mi-am pregătit şi eu aparatul, mi-am luat inima în dinţi şi m-am dus la Părintele să-i cer binecuvântarea să-l pot fotografia. Era pentru prima oară când mă adresam direct Părintelui, care, văzându-mă şi cam agitată, mi-a spus că nu vrea să-l pozez şi mi s-a adresat rar şi apăsat: „Măi, uite ce-i! Eu mă rog la Dumnezeu să nu iasă poza asta cu Moş Putregai“ (aşa se autopersifla). Şi acasă descopeream din nou cu tristă mirare că filmul cu Părintele era voalat.

N-aveam cum să mă supăr pe Părintele; mă gândeam: unde am greşit, de ce n-am meritat?! Cred că mi-a intuit mândria; sigur m-aş fi lăudat că, iată, pozele astea cu Părintele eu le-am făcut. Şi mai ştiam eu de ce. Cumpărasem cărţile scrise de Sfinţia sa şi doar le frunzărisem; în schimb îmi pierdeam vremea cu cine ştie ce maculatură.

Dar în seara cu pricina Părintele mi-a dăruit o bucurie, una dintre cele mai mari din viaţa mea. Deoarece o parte din grupul nostru, în majoritate femei, nu aveam cazare, unde credeţi c-am petrecut noaptea? În autocar? Sub cerul liber? Nici vorbă!

Am rămas peste noapte în locul cel mai binecuvântat din țara asta, în camera plină de icoane și Duh Sfânt [*unde Părintele Cleopa vorbea la oameni în perioada friguroasă – n.n.*].

Am dormit jos, pe niște pături, privegheate de icoane cu licăriri de lumină de la candelele care ardeau fără oprire.

Mă gândesc acum și-mi fac un „mea culpa". De ce n-am stat să priveghem în acea noapte unică, să nu fi pus pleoapă peste pleoapă, să ne fi rugat la una din icoanele din jur?!

E adevărat că eram obosite de la Iași, de multele ore de așteptare în picioare, fără somn, și totuși...

În viața mea s-a întâmplat să dorm în camere ultraelegante, cu puf – la propriu și la figurat –, dar nicăieri nu m-am simțit mai ocrotită și mai liniștită ca în camera modestă, plină de icoane și cărți sfinte a Părintelui Cleopa!

Și nu sunt deloc o exaltată. Mai ales acum, când realizez că am dormit în chilia unui sfânt, iar Părintele sfințea și pământul pe unde pășea.

Și poate că Bunul Dumnezeu m-a ajutat ca multe din dorințele mele de călătorie să se împlinească, mai ales cea la Mormântul Domnului din Ierusalim.

Părintele ne povestise despre pelerinajele sale la Locurile Sfinte, scrisese și în cărțile sale, mi-a dat curaj să încerc și am reușit, mai mult chiar decât am visat.

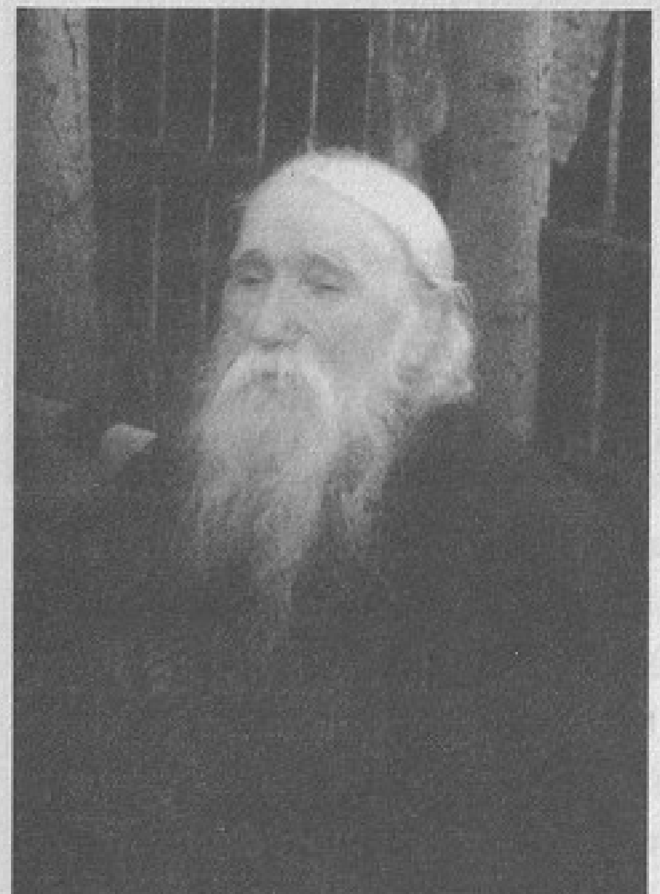
Am învățat de la Părintele Cleopa, din cele câteva întâlniri și din cărțile sale, ce nu am învățat din miile de cărți citite și de la miile de persoane întâlnite în viața mea.

Am învățat de la cel mai mare specialist în suflete despre valoarea inestimabilă a sufletului fiecăruia dintre noi, că trupul trebuie să fie templu sfânt pentru acest suflet și să-l respectăm. Am învățat să spun „iartă-mă" și să-mi iubesc mai mult semenii, am învățat ce este smerenia și să fiu mai generoasă. Dar ce n-am învățat?!

L-am iubit enorm pe Părintele Cleopa și știu de ce l-am iubit și-i iubesc și astăzi memoria și mă rog la el ca la un sfânt. Pentru că Părintele ne-a

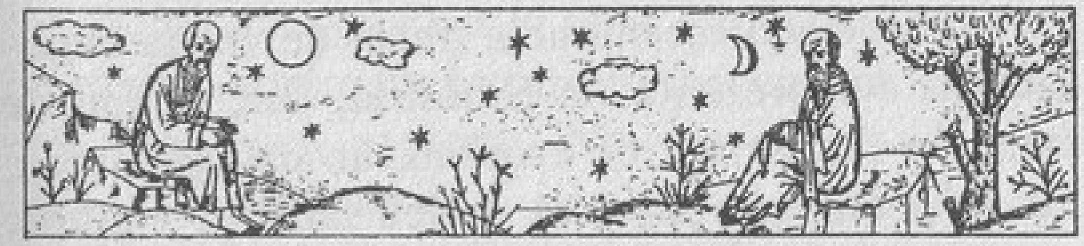
iubit pe noi semenii la fel de mult, şi chiar mai mult se dăruia pe sine însuşi nouă, oamenilor.

Mulţumesc lui Dumnezeu că mi-a îngăduit să mă aflu în preajma Părintelui, că m-a făcut să înţeleg adevăratul sens al vieţii. Ferice de cei care au luat lecţii de viaţă de la Părintele Cleopa, marele profesor al „Academiei Duhovniceşti" din „casa din deal" a Sihăstriei Neamţului!

Am mers la Mănăstirea Sihăstria şi după ce Părintele Cleopa a plecat în rai, acolo unde îi este locul; m-am rugat şi recules la mormântul său. Am mers şi la chilia sa, unde, dintr-un tablou uriaş, m-a întâmpinat chipul său minunat, în mână ţinând crucea cu care m-a binecuvântat de atâtea ori. Îi simţeam duhul prezent peste tot şi aşteptam să vină parcă de undeva şi să spună cu dragostea de care numai Sfinţia sa era capabil: „Mânca-v-ar raiul!".

Prof. A. Ţ., Focşani

ANII DE ÎNCEPUT

Mitropolitul Antonie Plămădeală[1]:

Intrarea în mănăstire[2]

Stareţul meu de la Mănăstirea Slatina, Cleopa, ne povestea adesea, în plimbările pe care le făcea cu noi pe munte, cum a fost el primit în mănăstire de către stareţul Ioanichie de la Mănăstirea Sihăstria.

---

[1] Între anii 1950-1954 Mitropolitul Antonie a fost vieţuitor al Mănăstirii Slatina, avându-l ca stareţ pe Părintele Cleopa. În anul 1954 a fost arestat şi închis la Jilava în baza unei condamnări mai vechi pentru activitate anticomunistă. Abia în anul 1968 şi-a putut relua activitatea bisericească. A obţinut doctoratul la Oxford şi la Bucureşti. În 1970 a fost hirotonit episcop, iar din anul 1982 este ales Mitropolit al Ardealului. A rămas foarte apropiat de Părintele Cleopa pe care îl evocă şi în cartea sa *„Tradiţie şi libertate în spiritualitatea românească"*, din care am extras, cu binecuvântarea Înalt Prea Sfinţiei Sale, paginile referitoare la viaţa Părintelui Cleopa.

[2] Mitropolitul Antonie, *„Tradiţie şi libertate..."*, p. 36-39.

Tânăr adolescent, abia trecut de vârsta majoratului, s-a prezentat la Sihăstria, dar, în loc de stareț, a fost primit de econom, un călugăr aspru, cu un păr bogat, roșu, ca de leu tânăr și viguros, care i-a spus doar atât:

– Ai venit să rămâi la noi?

– Da, Prea Cuvioase, i-a răspuns Părintele Cleopa, pe atunci Constantin.

– Bine, să mă duc să-l întreb pe stareț. Stai aici.

– Spune-i Prea Cuviosului că mai am doi frați aici, călugări, l-a mai informat Cleopa.

După ce l-a întrebat cum îl cheamă, economul a plecat. S-a întors repede cu un băț în mână. Lângă poartă era un trunchi de copac uscat, uitat acolo de multă vreme. Economul l-a luat de braț, l-a dus lângă trunchiul de copac, i-a dat bățul și i-a zis doar atât:

– Bate trunchiul ăsta! Bate-l!

Și a început să-l bată, ținând încă pe umăr traista în care își purta averea: câteva cărți și ceva schimburi de corp. Economul i-a întors spatele și a plecat la treburile lui.

Treceau pe lângă el călugări, frați, vizitatori. Nimeni nu-l vedea. A sunat clopotul de masă, apoi de cină, dar de dânsul nu și-a mai amintit nimeni. Seara târziu a venit economul, l-a luat de braț și l-a dus la arhondaric, la casa oaspeților, într-o cameră cu pat de scândură, fără saltea, acoperit doar cu un

țol de cânepă și având la unul din capete o pernă de paie. L-a introdus în cameră fără cuvânt, a închis ușa după el și a plecat. N-a apucat să adoarmă bine, că a auzit toaca și apoi îndată clopotele. S-a deschis ușa și din prag economul i-a făcut semn să-l urmeze. Era ora 11 și începea Miezonoptica și Utrenia. L-a dus în biserică și l-a așezat într-un colț, în pronaos, lângă tindă.

Era noapte, în biserică lumina era pe vremea aceea dată numai de câteva lumânări, așa că nimeni nu l-a remarcat. Pe la ora 1 după miezul nopții slujba s-a terminat și, după ce toți călugării au părăsit biserica, economul rămas la urmă i-a făcut semn din nou să-l urmeze și, tot fără cuvânt, l-a dus din nou în camera de la arhondaric. Dimineața, foarte de dimineață, în cântec de păsărele și într-o lumină de zi de geneză, îngemănată cu întunericul ce se dădea învins încetul cu încetul dar ireversibil, l-a dus din nou la poartă, i-a dat din nou bățul în mână și i-a zis ca și în ajun:

– Bate-l!

L-a bătut toată ziua, până seara, nemâncat, ignorat de toată lumea. Toți își vedeau de treabă, intrând și ieșind, grăbiți la ascultări. Noaptea s-a repetat istoria nopții dintâi. Tot așa s-a repetat și ziua a treia până la apusul soarelui. Când ziua și-a stins felinarul, coborându-l dincolo de Piciorul Crucii, muntele dinspre apus care începea chiar din grădina mănăstirii, economul a venit tot atât de

taciturn, dar cu o veselie uşor observabilă în ochii lui mari şi curaţi ca de pasăre sălbatică:

– Vino, te cheamă Bătrânul. Lasă băţul aici!

„Bătrânul" era stareţul Ioanichie căruia i se zicea aşa de pe când avea doar patruzeci de ani. Întors de la Muntele Athos, găsise mănăstirea pustiită de un incendiu şi începuse singur şi restaurarea vieţii monahale şi a zidurilor. Aşa ajunsese să primească în timp până la o sută de fraţi care acum erau în cea mai mare parte călugări, toţi ucenicii lui. El să fi avut la vremea aceea în jur de şaizeci de ani.

Bătrânul îl aştepta în odăiţa sa de la stăreţie, o cameră modestă, cu laiţă de lemn, acoperită cu un covoraş, cu o masă, două scaune şi cu un analog pe care îşi ţinea epitrahilul şi Molitfelnicul.

– Stai în genunchi. Te voi spovedi. Să-mi spui tot ce ai făcut şi ce ai de gând. Da' copacul de la poartă ce-a zis?

– N-a zis nimic, Prea Cuvioase.

– Aşa să fii şi tu. Da n-a zis că-l doare capul? N-a zis că-i e foame?

– N-a zis nimic, Prea Cuvioase.

– Bine. Aşa să fii şi tu.

A urmat apoi o scurtă spovedanie şi citirea dezlegării.

*

Ajuns la acest moment, Părintele Cleopa povestea: „De povestea cu băţul n-am ştiut dinainte,

că bătrânul nu-şi repeta «ispitirile», dar ştiam de mult, îmi spusese cineva, că momentul de după spovedanie e momentul cheie. Dacă Bătrânul îţi cerea actele, însemna că ai trecut proba, dacă nu, a doua zi economul îţi arăta drumul pe care ai venit.

– Dă-mi actele, a poruncit Bătrânul blând. Zici că eşti frate cu alde Ilie? Nu-i bine să fiţi de la început împreună. De mâine dimineaţă te duci la oi, la stână pe Piciorul Crucii, să-l ajuţi pe Antonie Olaru. El e baciul. Să-l asculţi. Şi sâmbătă seara să vii la spovedanie. Acum du-te!

Afară aştepta economul.

– Ei, ţi-a cerut actele? Ştiau toţi de acte!

– Mi le-a cerut.

– Bine, atunci să mergem să mâncăm.

Am mers la trapeză, povestea Părintele Cleopa, am mâncat împreună, pentru că economul postise şi el întru aşteptarea lămuririi cu privire la vocaţia mea şi, conducându-mă acum la o altă chilie, în rând cu fraţii, la despărţire m-a întrebat:

– Şi ce-a mai zis Bătrânul?

– A zis că mâine să plec la Piciorul Crucii, la stână.

– Aşa a zis? s-a mirat economul, dar apoi şi-a luat seama şi a adăugat: Dacă aşa a zis, aşa să faci".

Şi din seara aceea, în afară de o altă seară peste şapte ani, când a fost trimis la slujbă de noapte şi botezat Cleopa, pe tânărul Constantin-Cleopa nu l-au mai văzut decât cei care mai treceau din când

în când pe la stână şi se nimerea ca oile să nu fie prin pădure. Prin mănăstire nu l-a mai văzut nimeni

ani şi ani, aproape cincisprezece. A fost uitat acolo, la oi!

Alegerea ca locţiitor de stareţ[3]

Uneori smerenia e atât de bine observată, încât virtuţile excepţionale rămân total necunoscute în obşte. De aceea e foarte greu să ştii, întâlnind pe cineva prin curtea unei mănăstiri, dacă ai întâlnit un călugăr obişnuit sau un sfânt. În Mănăstirea Sihăstria, la o alegere de stareţ, s-a petrecut

[3] Idem, p. 181-185.

un fapt puţin obişnuit cu care am putea ilustra excelent cele spuse mai sus despre smerenie:

Ava Ioanichie de la Sihăstria, biruit de bătrâneţe şi de grijile mănăstirii – tocmai arseseră o parte din acareturi –, a strâns obştea într-o bună dimineaţă de vară şi a grăit celor optzeci de părinţi şi fraţi, tot atâţia câţi anii săi:

– Vremea este să las locul altuia, părinţilor şi fraţilor. Blagosloviţi şi mă iertaţi pe mine păcătosul, că mă trag la odihnă. Alegeţi alt stareţ. De azi înainte trec în rândul ascultătorilor, să-mi plâng păcatele pe care le-am agonisit cât timp a rânduit Cel de sus să vă fiu povăţuitor. Că ştiţi Prea Cuvioşiile voastre, nu-i treabă uşoară să porţi grija atâtor suflete. Mai greşeşti, mai te mânii, ca omul, mâhneşti fraţii, superi pe Dumnezeu. Dar vremea de greşeală trebuie răscumpărată cu vreme de pocăinţă şi eu sunt slab, şi cine ştie zilele omului! Ca mâine mă cheamă Dumnezeu şi mă găseşte nepregătit.

Au zis părinţii:

– Lasă, Părinte, că ne rugăm noi pentru Prea Cuvioşia ta. Milostiv este Dumnezeu. Rămâi mai departe. Cine ţi-ar putea lua locul? Sfinţia ta ne-ai primit pe toţi din lume şi ne-ai învăţat calea mântuirii şi dulceaţa cugetării la Dumnezeu. Ai milă de sufletele noastre până la sfârşit.

Erau printre dânşii multe capete albe, dar toţi se simţeau copii pe lângă el. Îi ziceau între ei

„Bătrânul", uitându-şi numărul anilor lor, care nu erau cu mult mai puţini.

Toate străduinţele părinţilor de a-l îndupleca să le rămână stareţ au rămas zadarnice. Nu şi nu! De altfel, şi ştiau: gândea bine înainte de a vorbi, şi când vorbea, cuvântul era sfânt.

– Şi pe cine s-alegem în loc, părinte? întrebă Natanail cu dreaptă nedumerire.

– Pe Cleopa, răspunse Bătrânul, simplu, privindu-i cu oarecare înfruntare.

– Care Cleopa? săriră mai mulţi, de parcă le-ar fi pus jăratec sub tălpi.

Ciudată privelişte când sfinţii îşi pierd capul!

Câteva bărbi porniră să tremure mărunt, iar părintele Natanail începu să-şi mănânce vârfurile mustăţii, trăgând firele unul câte unul cu limba şi, aşezându-le între buzele strânse, făcea cranţ, cranţ... Avea păr aspru părintele Natanail şi dinţii din faţă întregi.

– Cleopa de la Piciorul Crucii, explică Bătrânul.

– Prostul de la oi?

Câţiva schiţară zâmbete complice, înţelepte şi îngăduitoare.

În spate, părintele Chesarie, un bătrân vânjos, cu barba roşie înspicată şi lungă, îşi traduse zâmbetul de-a dreptul în cuvinte grele:

– S-a stricat Bătrânul! Anii, ce vreţi! Cu adevărat i-a venit vremea să se liniştească la chilie!

Lui Cleopa i se zicea într-adevăr „Prostul de la oi". Venise în mănăstire cu cincisprezece ani înainte, băietan cu armata făcută, şi Bătrânul îl încercase ca pe nimeni altul. „Acum, frate Constantine, eşti frate de mănăstire. De mâine te duci sus în munte, la Piciorul Crucii, la stâna mănăstirii, şi rămâi acolo până voi trimite eu vorbă să vii în obşte, aici, cu călugării".

Trecuseră de atunci cincisprezece ani. Şi iată că abia acum trimitea Bătrânul vorbă să vină în obşte.

Au încercat părinţii să-l înduplece pe Bătrân să renunţe. Nu i-au spus că gândul de a-l alege pe Cleopa e un gând năstruşnic, dar au găsit destule argumente cuminţi.

Cleopa nu ştie carte; Cleopa nu ştie să vorbească cu lumea; Cleopa nu se va descurca cu reparaţiile; Cleopa n-are experienţă duhovnicească pentru că a stat numai la stână...

– Merităm un stareţ ca Cleopa; o să fie sfârşitul mănăstirii!

– Eu zic să fie Cleopa, stărui Bătrânul în hotărârea sa. Dar Prea Cuvioşiile voastre puteţi alege altul. Eu mi-am spus numai o părere, fiindcă m-aţi întrebat. Acum nu mai sunt stareţ, nu mai poruncesc. Ştiu că vă gândiţi la Ioil, ucenicul meu, dar nu va fi Ioil acum, Ioil va fi după ce va pleca Cleopa.

Asta suna a profeție, dar nimeni nu se ridică la înălțimea momentului. Lucrurile erau prea limpezi. Bătrânul își pierduse cumpăna minții.

Părintele Visarion, căruia îi încolțise un gând, propuse obștii să se retragă să chibzuiască ce e de făcut.

– Părinților, le zise el când rămaseră singuri, nu e bine să-l mâhnim pe Bătrân. A fost tatăl nostru o viață întreagă. Să-l lăsăm să moară liniștit. Să-l alegem pe Cleopa, cum vrea el, și 'om avea noi grijă de mănăstire. Doar avem un consiliu. Cleopa să fie așa, de formă.

S-au întors și i-au spus Bătrânului că l-au ales pe Cleopa. Bătrânul le-a mulțumit, zâmbind șiret și satisfăcut.

A doua zi după Liturghie, îmbrăcați de sărbătoare, cu camilăfci, cu mantii, sprijinindu-se pe bastoane de fag, porniră toți să-și aducă stareţul de la Piciorul Crucii. Urcau tăcuți, rumegând îngrijorați întâmplarea, ca pe o mare încercare prin care are de trecut mănăstirea.

Părintele Cleopa îi văzu cel dintâi.

– Părinte Antonie, strigă el, vine obștea la deal.

– Fac rugăciuni pentru ploaie, gândi Antonie când îi văzu urcând, și se repezi să rânduiască lucrurile în stână.

Obștea s-a apropiat tăcută, solemnă, ca la o înmormântare. Îl priveau ciudat pe Cleopa, care

stătea în fața lor, în costumul lui de fiu risipitor, zdrențuit și murdar.

Părintele Visarion a ieșit înainte, s-a gândit puțin, apoi a făcut o închinăciune până la pământ, apoi s-a răzgândit și a făcut o metanie pe iarbă în fața Părintelui Cleopa, care privea nedumerit.

– Părinte Cleopa, spuse Visarion ridicându-se, Bătrânul s-a retras din stăreție și obștea te-a ales pe Sfinția ta stareț. Am venit să te luăm în vale.

Și atunci toți, ca la o comandă, se lăsară pe iarbă, făcând metanie ca la stareț după obicei, dar Cleopa a căzut odată cu ei în genunchi și a spus:

– Nu mă ridic de la pământ până nu vă schimbați hotărârea. Eu nu sunt vrednic de stareț.

Părintele Visarion a luat din nou cuvântul și a vorbit cam aspru și cam de-a dreptul:

– Știm. Știm noi totul, Părinte. Dar e ascultare de la Bătrânul. El te vrea. Noi ne-am hotărât să ascultăm, ca să nu-l mâhnim. Cine știe câte zile mai are, și e păcat să-l supărăm tocmai acum. Primește, de ascultare. De mănăstire o să avem noi grijă. Lasă asta. Să-i facem o bucurie Bătrânului!

A doua zi, Părintele Cleopa a scris o carte poștală părintelui Paisie de la Schitul Cozancea și i-a cerut sfat ce să facă în această grea încercare. Iar el a postit trei zile și s-a rugat în taină lui Dumnezeu să se facă voia Sa.

După zece zile a primit de la pustnicul Paisie o carte poștală cu următorul cuprins: „Dragul tatei,

de la mine păcătosul să fii ca şi cum n-ai da şi ca şi cum n-ai lua! Nu te bucura când te-or pune stareţ şi nu te supăra când te-or scoate din stăreţie! Fă ascultare de Bătrânul stareţ şi de soborul părinţilor şi lasă-te întru toate în voia lui Dumnezeu!".

Auzind că e vorba de poruncă, Părintele Cleopa se ridică drept şi zise cu seriozitate:

– Dacă e din ascultare faţă de Bătrânul, primesc. Dar să nu mă lăsaţi, părinţilor, fără ajutor.

Antonie, uimit şi surprins, spuse vorbă neghioabă, aşa ca pentru sine, dar o grăi destul de tare:

– Şi nu e nici măcar diacon!

L-au coborât în mănăstire, l-au îndrumat să se spele, i-au adus schimburi, dulamă şi rasă nouă de la magazie, i-au dat bocanci cu care nici nu putea umbla ca lumea, şi apoi l-au dus în biserică pentru ceremonia de instalare. Aşa era datina.

A venit şi Bătrânul la biserică. Secretarul a citit fără entuziasm hotărârea de alegere, iar Bătrânul i-a dat cârja stăreţească fără nici un cuvânt, căci nu ţinuse cuvântări niciodată. Apoi toţi se mişcară, dând să se retragă, când noul ales ridică mâna, cerând ascultare.

– Stareţul nostru ştie să vorbească! zise unul în râs.

Într-adevăr le dovedi că ştie să vorbească.

Două ceasuri le vorbi din Sfinţii Părinţi, le arătă cum înţelege să-i povăţuiască pe calea mântuirii, analiză păcatele „groase" şi pe cele „subţiri"

ale minţii şi ale imaginaţiei, le dădu sfaturi, cită din memorie pagini după pagini, ca după carte, din

Sfântul Isaac Sirul, din Efrem Sirul, din Ioan Damaschin, din Scărarul, din Maxim Mărturisitorul, din manuscrisele paisiene, le spuse cum înţelege să reconstruiască acareturile arse şi cum va duce mai departe rânduiala Bătrânului, şi toţi înţeleseră că se află în faţa adevăratului urmaş al Bătrânului.

La sfârşit se rânduiră toţi şi-i sărutară mâna, cel dintâi Bătrânul, iar prin faţa Bătrânului trecură umiliţi, cu respect şi veneraţie.

Taina era simplă. Dintre toţi, singur Bătrânul ştia că în cei cincisprezece ani cât fusese la oi, Părintelui Cleopa nu-i lipsiseră din traistă cărţile, împrumutate în taină, fie de la Neamţu, fie de la Secu, mănăstirile vecine de care se apropia anume cu turmele prin pădure, mănăstiri cu biblioteci mari, din care în cincisprezece ani îşi făcuse o adevărată cultură teologică. Mai târziu a putut sta alături de mari teologi şi cărturari, care l-au iubit şi ascultat...

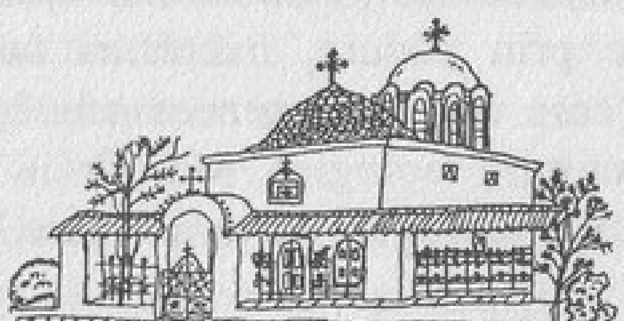
Spusese Bătrânul odată: „Fiţi cu dragoste şi respect faţă de tot omul, că nu ştiţi niciodată cine

vă stă în faţă". Dar toţi şi-au amintit cuvântul şi l-au crezut abia acum.

Părintele Cleopa a refăcut mănăstirea, a întemeiat obşti vestite şi în alte părţi, iar în locul lui la Sihăstria a venit Ioil, aşa cum profeţise Bătrânul, care între timp se mutase la Domnul. În anii din urmă, Părintele Cleopa s-a retras din nou la metanie la Sihăstria, într-o chilie simplă, ascultător la rândul său faţă de un stareţ tânăr, ucenic de-al lui, aşa cum fusese şi el ucenic al lui Ioanichie. Rânduielile lumii se schimbă ca anotimpurile, iar înţelepciunea reîntinereşte cu fiecare generaţie.

Părintele Cleopa va spune cu încredinţare că e doar un călugăr obişnuit, că mai postitor decât dânsul este Chiril, mai învăţat este Petroniu, mai smerit este Paisie, mai folositor pentru obşte este Caliopie, mai lepădat de avere este Valerian, mai iubitor de singurătate este Calinic.

Părintele Cleopa a fost câţiva ani stareţ la Mănăstirea Slatina, apoi s-a retras la metanie, la Sihăstria.

Părintele Macarie Tănase[4]:

În timpul războiului

Era în anul 1943, 1 aprilie. Venisem la Schitul Sihăstria cu gândul să rămân acolo. Am mers mai întâi la părintele stareţ, Ioanichie Moroi, la care m-am mărturisit şi căruia i-am spus despre dorinţa mea. „Bine, a zis părintele, te primim, dar provizoriu, să vedem dacă calci a călugăr". Şi m-a trimis la Părintele Cleopa ca să-i dau actele mele, pentru că el se ocupa cu cancelaria. Pe Părintele Cleopa l-am găsit în faţa grajdului, îmbrăcat cu rasa şi cu un miel brumăriu în braţe. Atunci mi-am zis în mintea mea: „Iată păstorul cel bun care a aflat oaia cea pierdută". M-am apropiat de Sfinţia sa şi i-am sărutat mâna, spunându-i: „Părinte, număraţi-mă şi pe mine cu oile cele cuvântătoare ale Sfinţiei voastre". Părintele a lăsat mielul din braţe, s-a uitat la mine şi a zis: „Dar ai vreun act, frate? Că suntem în plin război şi aşa mi se cere". I-am dat actele, spunându-i că părintele stareţ m-a trimis

[4] Părintele Macarie Tănase a fost ucenic al Părintelui Cleopa atât în Mănăstirea Sihăstria, cât şi în Mănăstirea Slatina. În prezent este vieţuitor la Schitul românesc Prodromu – Sfântul Munte Athos. Sfinţia sa a avut bunăvoinţa să ne trimită aceste rânduri care ni-l prezintă pe Părintele Cleopa în anii '40.

la Sfinţia sa. Apoi m-a rânduit să locuiesc în cameră cu un nepot al Sfinţiei sale.

Părintele Cleopa m-a cucerit de la prima întâlnire: prin bunătatea sa, prin smerenia sa, prin cuvântul său. În fiecare seară ne adunam toţi fraţii la chiliuţa Sfinţiei sale, unde ascultam cu nesaţ cuvinte de la Sfinţii Părinţi, întâmplări din viaţa mănăstirească, sau îi puneam diferite întrebări, la care ne răspundea cu argumente din Sfânta Scriptură sau din Sfinţii Părinţi. Când îl întrebam unde a învăţat toate aceste lucruri, ne răspundea: „La universităţile de la Fagii Rari, de la Chita Mare, sau de pe Tăciune, cu oile".

Când am venit eu la mănăstire, era distrus aproape tot de incendiul din 1941. Rămăseseră doar stăreţia şi grajdul neatinse de foc. Părinţii, împreună cu Părintele Cleopa, făceau eforturi mari pentru refacerea schitului. Toată vara şi toată toamna lui 1943 am cărat materiale: grinzi de brad din pădure, nisip şi balast de la Ozana, cherestea şi ciment de la Mănăstirea

Neamţ. Conducerea Mănăstirii Neamţului ne-a dat totul pe gratis, până şi patru căruţe cu boi, ba câteodată ne dădea şi camionul cu care duceam cheresteaua şi o depozitam la Secu, pentru că nu se putea ajunge cu camionul până la Sihăstria. În vara lui 1943 s-a lucrat mult, încât, pe la sfârşitul toamnei, corpul de nord era ridicat şi acoperit cu şindrilă.

Îmi amintesc că prin septembrie, în acelaşi an, Părintele Cleopa stătea de vorbă cu şeful de post din Vânători, Craischi, despre mersul războiului din răsărit. Şeful spunea: „Părinte, mergem spre biruinţă", iar Părintele Cleopa îi răspundea: „Eu am citit prin cărţi, mai ales la Agatanghel, şi am aflat că ruşii vor bate pe nemţi". „Cu neputinţă, Părinte, îi răspundea şeful, frontul e la Cotul Donului. Cine se mai îndoieşte de biruinţă?". Dar cine mai credea că în mai puţin de şase luni ruşii vor fi la graniţa României?

În primăvara lui 1944, prin martie, a venit ordin de la marele stat major, ca toţi cetăţenii de pe linia fortificată: Mănăstirea Neamţ – Vânători – Târgu Neamţ – Graşi – Blebea să părăsească locuinţele şi să se refugieze unde vor putea. Atunci au venit multe familii la Sihăstria, cu tot ce au putut lua în grabă în căruţe, ba şi de la Rădăşeni veniseră vreo două familii.

Atunci Părintele Cleopa i-a primit pe toţi cu toată dragostea. Unii au ocupat toată clădirea

dinspre nord, aşa cum era, fără uşi şi geamuri, iar în vara aceea fiecare şi-a lipit camera unde stătea. Afară de poarta principală, în partea dreaptă, era o clădire făcută în pripă – şi pe aceea au ocupat-o refugiaţii. Restul care n-a mai încăput în schit şi-au făcut corturi prin Poiana Cireşului.

Mâncarea se făcea la ceaune mari, afară, iar sala de mese era la grajd, într-o încăpere unde mai înainte se ţineau căruţele, butoaiele şi alte lucruri.

Ruşii înaintau mereu; în aprilie erau la Oglinzi, iar ai noştri ocupaseră linia fortificată despre care am amintit mai sus – aici ruşii au fost ţinuţi până în august. Au mai încercat ei în noaptea de Înviere să rupă frontul; atunci s-a dat o luptă înverşunată la aşa-zisa „Borta dracului". Acolo ruşii au fost măcelăriţi şi respinşi, dar şi dintre ai noştri au căzut mulţi.

În aceste condiţii, la 15 kilometri de front, noi stăteam în Sihăstria ca într-o oază. Părintele Cleopa umbla peste tot şi îmbărbăta pe fiecare. Ne spunea să avem răbdare şi încredere în purtarea de grijă a lui Dumnezeu şi a Maicii Domnului, că toate suferinţele vor trece.

Părintele Cleopa a fost un om harismatic, cu o memorie fenomenală, aşa îmi spunea un colonel de la Piatra Neamţ. Eu aş zice că a fost un trimis al lui Dumnezeu pentru acele vremuri grele.

Vara a trecut repede cu toate peripeţiile ei, până când, într-o seară din august a început o luptă

crâncenă. Urla pădurea de zgomotul tunurilor şi a mitralierelor. Atunci Părintele Cleopa a trimis un om călare ca să vadă ce se întâmplase. După o oră, omul a venit repede şi a spus că ruşii au rupt frontul, iar românii se retrag. Părintele Cleopa ne-a adunat şi ne-a spus că cine vrea şi poate să-şi ia un bagaj în spate şi să plecăm cât mai repede, pentru ca să nu ne prindă ruşii. Era ora 22 şi o noapte întunecată că nu vedeai la un metru înainte. Ne-am strâns în faţa bisericii cam vreo 25 de persoane, între care erau şi mireni. Am cântat „Apărătoare Doamnă", am luat lumânări aprinse în mâini şi am plecat spre Sihla. Aici am dormit până dimineaţa, apoi am plecat mai departe.

Când am ajuns la Crăcăoani, şoseaua care merge spre Piatra Neamţ era plină de oştile române care se retrăgeau din calea ruşilor. Erau obosiţi şi deznădăjduiţi, mergeau toţi cu capul plecat. Atunci am înţeles eu vorbele unui general: „Vai de cei învinşi". Nu era posibil să mergem împreună cu ostaşii, aşa că am luat-o spre Mănăstirea Horaiţa. Când am ajuns acolo ne-am odihnit şi am văzut că steagurile albe, care cereau pace, erau agăţate sus, la poarta mănăstirii. După vreo oră a apărut o patrulă de ruşi, un colonel cu aghiotantul său care vorbea româneşte şi alţi câţiva soldaţi. Au fost invitaţi la stăreţie şi serviţi cu ceai şi prăjituri. Au mers la biserică, unde părinţii au cântat o slavă. S-au uitat peste tot cu mâinile la spate, n-au făcut

nici o cruce, au mulţumit pentru primirea prietenoasă şi au plecat.

A doua zi am plecat spre Sihăstria prin pădure, pentru că şoselele erau pline de ruşi. Când am ajuns la Sihăstria era întuneric, iar părinţii făceau priveghere în biserică.

Biserica refăcută după incendiu aşa cum arăta în anii '60

ANII DE STĂREŢIE

Părintele Macarie Tănase:

Stareţ la Sihăstria

În vara lui 1944 părintele Ioanichie a căzut la pat. Era aşa de bolnav, încât trebuia ca altul să-l întoarcă. Părintele Ioil a stat permanent lângă dânsul, până ce după o lungă şi grea suferinţă şi-a dat obştescul sfârşit.

Înmormântarea părintelui Ioanichie a fost atât de simplă, încât abia mi-o amintesc. Toţi eram buimăciţi de evenimentele care se petreceau şi ne întrebam oare ce ne mai aşteaptă.

După ce ne-am mai revenit, am plecat vreo şapte fraţi cu Părintele Cleopa la Graşi, la recoltatul grâului. Era deja secerat şi adunat în jurul unui bordei în care ne adăposteam (casa care era înainte a fost arsă de soldaţi). Toată ziua auzeam bubuituri.

Într-o zi pe la amiază, Părintele Cleopa mă ia la o parte, îmi dă ştampilele schitului şi îmi spune: „Du-te la părintele Ioil, dă-i ştampilele şi spune-i din partea mea să fie el stareţ, că eu mă duc cu oile de unde am venit“[5]. Eu am plecat în grabă şi am ajuns devreme la Sihăstria. Părintele Ioil tocmai ieşea de la Vecernie. I-am sărutat mâna – era singurul preot din Sihăstria în perioada aceea –, i-am dat ştampilele şi i-am spus cuvintele Părintelui Cleopa. A fost multă tulburare în schit când s-a răspândit vestea, unii chiar au plecat (părintele Calinic, părintele Casian Frunză şi Antonie Olaru). Între timp soseşte şi Părintele Cleopa, care era deja informat despre situaţia din schit. A încercat să liniştească spiritele şi a spus: „Părinţilor, eu mă gândeam să mă întorc la oi, că nu sunt vrednic de stareţ; dar dacă sfinţiile voastre socotiţi altfel, apoi fie voia lui Dumnezeu“. Şi aşa a fost ales în unanimitate Părintele Cleopa stareţ. În iarna aceluiaşi an a fost hirotonit şi recunoscut de Mănăstirea Neamţului şi de Mitropolie.

În acest timp se continuă lucrările la corpul de nord şi se aprovizionează schitul cu alimente. Dar încep şi ispitele.

---

[5] Până la moartea Părintelui Ioanichie, Părintele Cleopa a fost locţiitor de stareţ, iar odată cu mutarea la cele veşnice a Părintelui Ioanichie, el a vrut să încredinţeze stăreţia Părintelui Ioil, singurul preot din Sihăstria în acea vreme.

Biserica ia foc

În iarna lui 1944-1945 a luat foc biserica în interior. A luat foc geamul de lângă sobă, pe unde trecea fumul în coş (aşa se construia în vechime: când zidul ajungea până la geamuri se punea pe el grinzi de stejar care se legau între ele prin cuie, apoi se continua zidul până aproape de streşină, şi iar se punea un rând de grinzi). Am luat geamul care ardea, am stins focul şi am astupat gaura cu mortar. După vreo două zile am văzut că iese fum printr-o crăpătură a peretelui, lângă catapeteasmă. Am făcut o gaură în perete: grinda care trecea pe acolo era prefăcută în cărbuni. Am astupat repede gaura şi aşteptam cu emoţii să vedem unde va mai izbucni focul.

În timpul acela Părintele Cleopa slujea ca preot 40 de zile, după hirotonie. N-a întrerupt slujba, ci a continuat, deşi în iarna aceea nu s-a mai făcut foc în sobă. Noi, fraţii, stăteam cu rândul în pod, cu găleţi de apă ca, în cazul în care focul ajunge la acoperiş, să-l stingem repede. Nu a fost cazul, căci focul s-a stins de la sine.

Nu s-a terminat bine un necaz, că altul ne aştepta. Când trupele române s-au retras, au abandonat mai tot armamentul şi muniţiile pe unde au trecut, aşa că mai tot omul avea o armă sau un pistol automat. Atunci s-au format mai multe bande

de hoţi; prima era banda lui Baltă (mai veche), care era acum înarmată până-n dinţi şi dădea lovituri ziua şi noaptea. Mai erau şi altele formate din ţigani şi nenorociţi care ne-au dat mult de lucru.

Prin martie, acelaşi an, vreo şase inşi înarmaţi s-au dus la stâna de iarnă, i-au legat fedeleş pe ciobani şi au furat vreo 150 de oi. I-am căutat mult prin pădure, dar nu am descoperit nici până astăzi pe hoţi. Părintele Cleopa zicea: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat!".

Prin luna mai au început arestările [din partea noilor autorităţi comuniste]. Primul a fost părintele Ilarion Antochi, care, mai înainte cu vreo două săptămâni fiind în Târgu Neamţ, s-a suit într-o căruţă şi a început să le vorbească oamenilor ce erau împrejurul lui (era o zi de târg) despre comunişti şi despre bolşevici, care au apărut ca ciupercile după ploaie. Părintele a fugit în pădure, la un bordei, crezând că va scăpa, dar de acolo l-au arestat. Al doilea părinte pe care l-au arestat a fost părintele Dosoftei Morariu, pe motiv că a împrăştiat la oameni cărţi cu conţinut religios, dar care conţineau fraze în care erau ponegriţi comuniştii din URSS şi din România.

Părintele Cleopa, după arestarea celor doi, credea că el va fi al treilea, aşa că într-o noapte a dispărut în pădure, la un bordei făcut din vreme, unde a stat toată vara. Pe la sfârşitul lui august şi-a

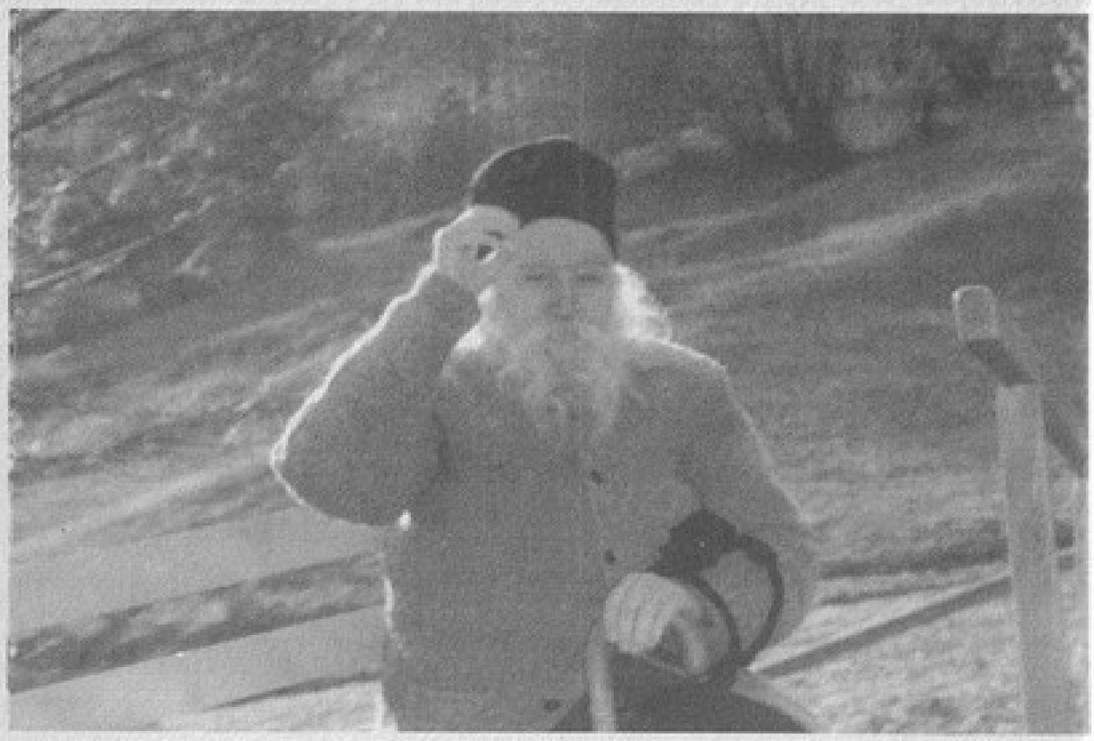
făcut apariţia, venind pe sub clopotniţă cu părintele Ioil. Avea un teanc de ziare subsuoară. Când a fost întrebat de părinţi unde a fost, a răspuns că la Bucureşti.

Aceasta a fost prima pustnicie a Părintelui Cleopa.

Prima Priveghere de toată noaptea

Tot în anul 1944, de Sfântul Dimitrie, veniseră câteva familii de la Rădăşeni cu căruţele şi aduseseră şi ceva alimente pentru mănăstire. Era în seara de 26 spre 27 octombrie. Pe la ora 21, noi toţi, călugării, fraţii şi credincioşii, eram în biserică, la litie. La un moment dat auzim un zgomot şi uşa de la biserică trântită de perete. Am văzut intrând în biserică un ofiţer cu caschetă pe cap, înarmat cu un pistol automat. Ne-a făcut semn să se facă linişte şi a început să ne vorbească. Era Mitiţă Baltă, vestitul bandit. Fiind urmărit de jandarmi a venit să plătească o slujbă ca să scape de la moarte. S-a apropiat de icoana Maicii Domnului, a făcut o metanie cu un genunchi la pământ, cu altul în sus, a trântit pistolul pe duşumea, a sărutat icoana, a scos câteva monede din buzunar pe care le-a aruncat în cutia milei, zicând că a plătit ca să audă ceva frumos. După acestea a plecat la stăreţie

cu părinţii Cleopa şi Ioil, ca să fie cinstiţi. După ieşirea lor, noi am continuat privegherea, iar dacă cineva voia să iasă afară nu avea voie, pentru că doi oameni de-ai lui Baltă aveau ordin să păzească, ca să nu iasă nimeni. După ce am terminat slujba, am vrut să plecăm la chilii, dar n-a fost chip. Baltă a venit, a mai făcut o metanie, a lăsat bani şi ne-a pus să facem rugăciuni pentru el. Între timp, banditii au scotocit toate chiliile, iar în camera unde erau cazaţi mirenii au găsit o damigeană cu ţuică, pe care au băut-o. După ce s-au îmbătat, şeful lor a vrut să ne împuşte pe toţi, dar unii dintre ei s-au împotrivit, astfel că am scăpat cu viaţă. Spre dimineaţă au plecat spre Sihla, certându-se între dânşii.

„Măi băieţi, să dea Dumnezeu să trăiţi cât am trăit eu, dar să nu treceţi prin ce am trecut eu!".

Privegherea „Acoperământului Maicii Domnului" la Sihăstria

În iarna din anii 1945-1946, tâlharii ne-au vizitat de multe ori şi au luat ce au găsit mai bun. Pe la începutul Postului Mare din 1946, Părintele Cleopa ne-a adunat pe toţi în biserică şi ne-a spus: „Părinţilor şi fraţilor, până acum ne-am străduit bine pentru cele materiale, dar vedeţi că nu prea avem parte de ele. De aceea eu zic că ajunge! De acum să ne strângem în biserică, să ne apucăm serios de călugărie şi să ne lăsăm în grija Maicii Domnului. De acum înainte nimeni să nu lipsească de la Utrenie. Cine nu vine la Utrenie, nu mănâncă în ziua aceea. Să postim miercurea şi vinerea până la apusul soarelui, cu mâncare fără ulei, să se citească Psaltirea de obşte în biserică".

Tot ce a vorbit Părintele Cleopa, s-a şi pus în practică.

În acelaşi an, de hramul Naşterii Maicii Domnului, a venit Prea Sfinţitul Episcop Valerie Moglan, care era vicar la Iaşi. A slujit, iar a doua zi stătea de vorbă cu Părintele Cleopa pe cerdac. Părintele Cleopa îi zicea: „Prea Sfinţite Stăpâne, nu ştim ce să mai facem, focul ne arde, tâlharii ne pradă şi sărăcia face ravagii". Prea Sfinţitul i-a răspuns: „Ascultă, măi pustnice, ce-ţi spune moşul: să

puneți voi Priveghерea Acoperământului Maicii Domnului o dată pe săptămână, când vă convine vouă, și o să vedeți că toate vor intra în normal".

Prea Sfințitul Valerie Moglan era un om voinic, cu o barbă albă până la brâu, foarte popular și simpatic. Noi îi ziceam Patriarhul Avraam. A fost misionar în America, iar acum era vicar la Iași. Mitropolit era pe atunci Irineu Mihălcescu.

Priveghерea Acoperământului s-a cântat de atunci marți seara spre miercuri, iar miercuri dimineața se citea Acatistul Acoperământului, așa cum se face și astăzi. Ce a spus Prea Sfințitul s-a împlinit: focul nu ne-a mai ars și nici tâlharii nu au mai venit.

Doi ani de secetă

După război, între 1946-1947, în Moldova a fost o secetă teribilă. Iarna nu mai ningea, era cald ca prin octombrie, iar vara nu ploua deloc. Foamea făcea ravagii, mai ales cu cei săraci. Atunci s-a văzut bunătatea și credința Părintelui Cleopa. Veneau mai ales țiganii de la Pipirig și cereau. Eu eram chelar. Părintele le dădea la toți câte un bon pe care scria: 1 kg făină porumb, 1 kg fasole, 3 kg cartofi, și îi trimetea la mine, iar eu executam exact după cum scria pe bon.

Uneori se termina făina de porumb și mă duceam la Părintele Cleopa și-i spuneam că nu mai

este făină de porumb, iar el mă mustra: „Măi necredinciosule, să știi de la mine că nu ne lasă Maica Domnului". Și așa era, pentru că întotdeauna veneau oameni care aduceau un sac, doi de făină. Nu am întâlnit în toată viața mea un om mai desprins de cele pământești ca Părintele Cleopa. Dădea totul, nu ținea la nimic, indiferent cât de bun sau de frumos ar fi fost vreun lucru. Însă când se călca vreo rânduială duhovnicească trebuia să fugi din calea lui, pentru că țipa de se auzea de pe Tăciune. Așa au fost cei doi ani de secetă, însă niciodată nu ne-am culcat seara flămânzi.

Minunea Maicii Domnului

În cei doi ani de secetă s-au făcut procesiuni cu icoane, se făceau Privegheri pe la mănăstiri. Și la Sihăstria s-au făcut.

Într-o zi, prin 1947, intrară la Părintele Cleopa vreo patru oameni îmbrăcați în costume naționale de la Mitocul Bălan, care i-au cerut să le dea icoana Maicii Domnului din biserică să o ducă în sat, că altfel „o să murim cu toții de foame". La început Părintele nu voia, dar, văzând că insistă, le-a dat-o. Și le-a dat și doi preoți: părintele Natanail Iliescu și părintele Sofronie Ungureanu din Secu, care acum stătea la noi. După ce s-au închinat cu toții, au luat icoana și au dus-o pe câmpul ars de

soare. Acolo s-au oprit, părinţii au început să citească rugăciunile pentru ploaie, iar oamenii s-au aruncat cu faţa la pământ, udându-l cu lacrimi. Nici nu au terminat bine rugăciunile, că s-a întunecat cerul de nori şi se auzeau de peste tot tunete. A plouat până dimineaţa. Vestea că icoana de la Sihăstria a adus ploaia s-a răspândit repede şi au venit oameni şi din Crăcăoani, au dus sfânta icoană la dânşii şi a plouat şi la ei. Şi aşa din sat în sat a mers sfânta icoană până aproape de Roman.

De atunci a început să plouă peste tot, încât anul următor, 1948, a fost îmbelşugat cu de toate.

* * *

Mitropolitul Antonie Plămădeală:

Stareţ la Slatina[6]

Stareţul Cleopa de la Slatina îşi ţinea chilia permanent deschisă şi exemplul său era urmat de toţi ceilalţi. Nu se încuiau chiliile nici noaptea, nici la plecările în călătorie, niciodată.

Părintele Cleopa avea în chilie un pat de scânduri pe care doar un singur obiect ţinea loc de saltea, de cearceaf, de plapumă şi de pernă: un cojoc miţos cu care venise de la oi, când fusese ales stareţ la Sihăstria. Mai avea o masă de scândură de brad, un scaun şi o icoană neagră, cu Maica Domnului, probabil ajunsă la noi de prin Etiopia. Atât. Acolo dormea, medita, primea musafirii pe care îi aşeza pe patul său, primea credincioşii la spovedanie sau pentru convorbiri.

*

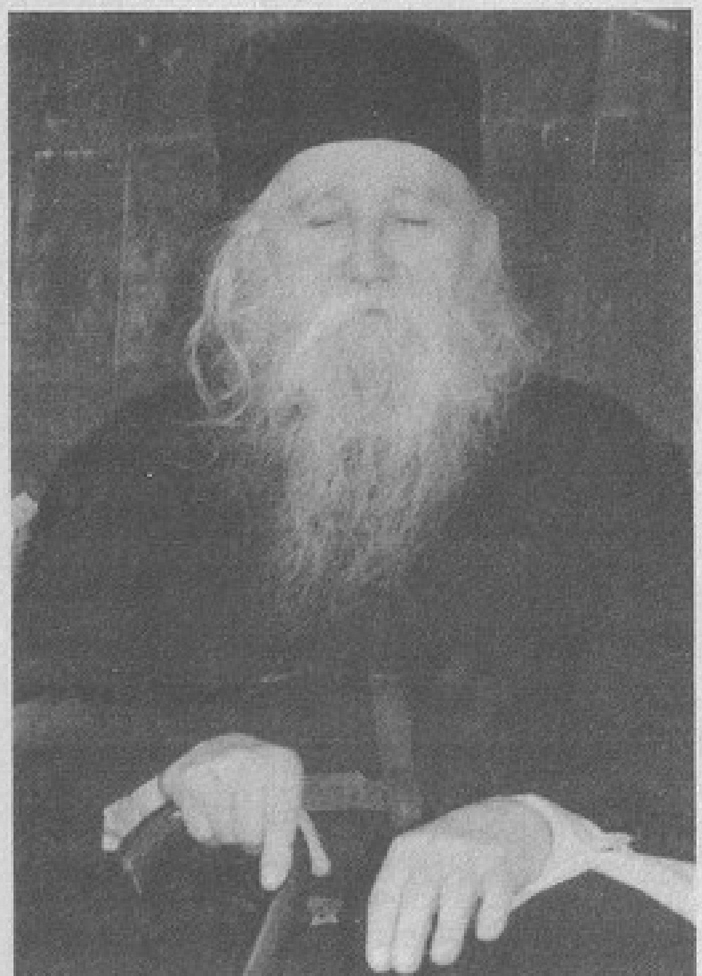
În biserică, în afară de slujbele obişnuite, la unele mănăstiri, cum e Sihăstria, se citeşte tot timpul Psaltirea. Când unii lucrează sau dorm, rugăciunea nu încetează. Cititorii de psalmi se schimbă din două în două ore.

[6] Mitropolitul Antonie, *op.cit.*, p. 186-188.

Slujba de noapte e socotită cea mai ascetică. Odată un frate l-a întrebat pe Părintele Cleopa, starețul Slatinei:

– Părinte, adormim în timpul slujbei de noapte în biserică (de la 11.30-1.30), n-ar fi mai bine să dormim în chiliile noastre, de vreme ce tot nu ne rugăm în vremea aceea?

– A fi obosit și a te lupta cu somnul – a răspuns Părintele Cleopa –, pentru monah, este tot rugăciune, și mai mult decât rugăciune este jertfă. Eu te sfătuiesc să vii la biserică. Dormi acolo dacă îți este cu neputință să reziști și apoi trezește-te și roagă-te să-ți ierte Dumnezeu slăbiciunea. Dumnezeu va ține seamă de eforturile și de buna ta intenție.

În spiritualitatea ortodoxă rugăciunile liturgice au un loc aparte, foarte important. E rugăciune în comun, în biserică, pentru toți oamenii. „Datoria noastră este să

ne rugăm pentru cei care nu au timp să se roage, pentru cei care nu au credință, pentru cei care nu au nădejde. Dacă ne-am ruga numai pentru noi înșine, nu ne-am îndeplini misiunea și vom fi pedepsiți pentru egoismul nostru".

Acesta este primul sfat pe care îl dădea starețul Cleopa noilor intrați în viața monahală. El însuși, când slujea Sfânta Liturghie, rostea o rugăciune moștenită de la bătrânul său stareț Ioanichie, care nu se află în tipicul bisericesc: „Să ne rugăm și pentru săracii pentru care nimeni nu se roagă", iar la parastase zicea: „Pomenește, Doamne, și pe cei săraci adormiți în Domnul și care nu au pe nimeni care să-i pomenească".

Părintele Chiril postitorul[7]

La începutul Marelui Post de dinainte de Paști, în Mănăstirea Slatina din Moldova se postea, post negru, toată săptămâna cea dintâi. Starețul dădea poruncă să se închidă bucătăria pentru ca să se înlăture ispita oricui de a pregăti ceva la bucătărie. Părintele Chiril voia întotdeauna să-și prelungească postul până la sfârșitul celei de-a doua săptămâni. Toată săptămâna a doua starețul îl tachina și-l prezenta ca pe un rău exemplu pentru toată

[7] Idem, p. 277-278.

obştea: „Ia uitaţi-vă, Chiril se crede sfânt, mai sfânt decât voi toţi, dar el posteşte fără binecuvântare (fără permisiune)".

Comunitatea se împărţea atunci în două: unii erau pentru Chiril, alţii erau împotriva lui. Dar când slăbea de tot, toţi părinţii şi fraţii, în unanimitate, îl judecau astfel: „E slab pentru că n-a făcut ascultare. Iată fructele neascultării!". Dar Chiril tăcea şi persevera în postul său. Aceasta pentru că el singur, Chiril, şi duhovnicul său, ştiau că postul său era cu binecuvântare. Stareţul ştia de asemenea, dar pentru că el cunoştea foarte bine viaţa interioară a părintelui Chiril, îl prezenta ca pe un neascultător, pentru a-l ajuta să păstreze roadele spirituale ale postului său. În plus, stareţul nu voia să încurajeze la excese pe nici unul dintre numeroşii fraţi care ar fi vrut să imite gestul părintelui Chiril.

O ispită de dreapta[8]

Chipurile de la Slatina erau bărbăteşti, cu frumuseţi aspre, chipuri de ţărani dinspre Baia, de sus de la Suceava şi Botoşani şi din părţile Neamţului. Postul şi privegherea alungise feţele, brăzdându-le cu linii verticale, adânci, iar un fel de privire necontenită spre dincolo, cum te-ai uita în soare, sau departe în zare, făcuse ca ochii celor mai mulţi să

[8] Idem, p. 167-171.

se micşoreze şi să se adune în triunghiuri negre la rădăcina nasului, peste care sprâncenele bogate păreau streşine prea mari, dar în acelaşi timp dădeau chipurilor un plus de bărbăţie şi gravitate.

Ioil era printre dânşii ca un fluture îmbrăcat în culorile florilor de primăvară. Mai ales părul lui ca grâul copt, te făcea să crezi că afară era soare şi când nu era. Dar nici el, nici ceilalţi nu păreau a observa diferenţa dintre ei. Nimeni nu stătea să dea vreo importanţă chipurilor. Regula era să nu apropii foarfecele de părul capului sau de barbă, şi Ava Ioil se supusese regulei exact ca toţi ceilalţi.

Dar dacă chipul din afară al lui Ava Ioil nu atrăgea atenţia călugărilor – poate şi pentru că refuzau diferenţa dintre frumos şi urât, înfăţişările fiind darul lui Dumnezeu oricum ar fi fost –, despre chipul său cel dinlăuntru, părerile erau împărţite: Ava Ioil era un înger. Un înger senin şi serios, căci Ava Ioil nu râdea niciodată. Nu, nu era o gravitate compusă, ca să intre în tonul mănăstirii. Era una adevărată, căci la adânc, în Ava Ioil mocnea un foc mare: voia să se facă sfânt. Repede. De aceea râvna lui nu cunoştea margini şi chipul lui nu se slobozea zâmbetului. Blând cu graiul, vorbind cu o moldovenească moale şi lipicioasă, săritor la fapta bună şi fără împotrivire la ascultare, cu nedeosebită tragere de inimă la treburile gospodăriei ca şi la biserică, a atras repede atenţia bătrânilor[9]. Într-o zi,

[9] Bătrâni în înţeles de părinţi duhovniceşti sporiţi [n.n.].

mai repede decât o făceau pentru alţii, l-au recomandat Părintelui Cleopa, stareţul, pentru preoţie.

– E prea tânăr, părinţilor, şi râvna lui e prea mare, spuse Părintele Cleopa. Ar mai trebui încercată. Nu ştiţi ce zice un părinte din Pateric? „Când vezi un tânăr că se urcă prea repede la cer, trage-l repede de picioare înapoi la pământ, că-l paşte ispita". În tinereţe roada râvnei înalte, le spuse Părintele Cleopa mai departe, e mai degrabă mândria decât sfinţenia, pentru că mintea tânără e mânată mai mult de mândrie decât de mântuire. Ştiţi ce spune Ava Antonie cel Mare: „Dacă întinzi arcul prea tare, se rupe". Mie mi se pare că al lui Ioil o să se rupă. Stai de vorbă cu el şi simţi cât e de încordat tot, cât de mult ar vrea să ajungă repede sus. Cam ispiteşte pe Dumnezeu şi mă tem să nu-l ia dracii în primire. Şi nu prea întreabă. Face nevoinţă aspră fără ascultare. Ştiu eu. Nu doarme, nu mănâncă, se roagă mult.

– Doar de asta am venit la mănăstire, zise Ava Gherontie râzând cam de sus. Sfinţia ta nu faci la fel?

Părerea lui Ava Gherontie era că Ava Cleopa cam complică lucrurile şi face cam mult loc diavolului în viaţa călugărilor.

– Dacă am pune mereu teama de draci înaintea purtării de grijă a lui Dumnezeu, ar trebui să trăim fără nădejde, zise el.

– Eu ştiu de la părintele meu, Ioanichie, spuse Ava Cleopa netulburat, că în mănăstire trebuie să ai mai mare grijă de cel râvnitor decât de cel păcătos. Celui păcătos îi spui să se îndrepte şi te înţelege, te crede, că se ştie păcătos. Dar cel râvnitor îşi curăţă greu râvna de mândrie. Mai ales dacă face totul după rânduială, nu te pricepe când îi spui că ar putea cădea, tocmai când se crede mai îndreptat, dacă, de pildă, se crede mai bun decât ceilalţi. Şi când eşti tânăr e greu să nu te ispitească gândul acesta. De aceea bătrânii au rânduit ca viaţa duhovnicească să se desfăşoare sub supravegherea celor încercaţi.

– Lasă, Prea Cuvioase, zise şi Ava Emilian, n-o fi nici asta o lege că toţi cei cu râvnă trebuie să şi cadă!

Nu era o lege, fireşte, pentru că lupta duhovnicească nu se desfăşoară după legi fixe. Dar Ava Cleopa avea experienţa multor întâmplări şi ar fi vrut să prevină vreo întâmplare nefericită. Dar Consiliul bătrânilor hotărî să-l recomande totuşi pe Ava Ioil pentru preoţie.

– L-o mai ajuta şi harul Domnului să nu cadă, zise Ava Arsenie.

Acum erau toţi convinşi că o nenorocire e posibilă; dar hotărâră în acord cu Ava Arsenie că harul preoţiei e un motiv în plus de apărare. Numai Ava Cleopa nu părea convins, dar urmând sfatul

Consiliului îi scrise Mitropolitului şi, în câteva săptămâni, îl şi chemă pe Ioil la Iaşi ca să-l hirotonească.

Când s-a întors şi a început să slujească, era un alt om. Harul îi dublase şi seriozitatea şi evlavia. Părea un arhanghel cu aripi de foc, de nu-l deosebeai de cei pictaţi pe uşile diaconeşti ale bisericii lui Lăpuşneanu de la Slatina.

O parte din soborul Mănăstirii Slatina – 6 aug. 1950. În medalion Ierod. Antonie Plămădeală

Potrivit cu o rânduială mai veche, pe care o aplica tuturor noilor hirotoniţi, Părintele Cleopa l-a trimis să facă patruzeci de Liturghii la Schitul Rarău, schitul de retragere al Mănăstirii Slatina, sus pe muntele Rarău, deasupra Câmpulungului Moldovenesc. Schitul acesta are poate una din cele mai minunate aşezări de mănăstiri din România. Zidit pe versantul Bistriţei, zis versantul românesc, unde fusese mutat de Ava Sisoe când austriecii ocupaseră Bucovina, căci la început fusese pe versantul celălalt, schitul are în faţă şirul de munţi de peste Bistriţa, începând cu Barnarul şi terminând cu Ceahlăul. În dreapta, ca o spinare de urs uriaş, se sărută cu cerul Giumalăul, iar în spate vârful Rarăului cu Pietrele Doamnei, cu Piatra Zimbrului şi Popii Rarăului, se lasă spre muntele Todirescu, coborând până jos la Slătioara. De pe Rarău se văd şi munţii Adam şi Eva de deasupra Pojorâtei, unde pe vremea aceea mai era încă un schit viu, cu câţiva călugări.

Ca să ajungi de la Slatina la Rarău trebuie să mergi o zi întreagă pe jos, 40 de km, să treci prin Găineşti, pe deasupra Negrilesei, prin Stulpicani şi apoi de la Slătioara să urci drept în sus pe Todirescu, unde poţi avea bucuria să întâlneşti urşi, aşa că e bine să nu fii niciodată singur, când e să ai bucuria asta! De pe Todirescu cobori drept în schit pe sub Piatra Zimbrului într-o jumătate de ceas.

La schit erau pe atunci vreo zece pustnici bătrâni şi un singur preot, Ava Casian egumenul, aşa

că preotul trimis de la Slatina îl mai scutea de slujbe, mai ales de acelea obositoare de la miezul nopții. Dar Ava Casian tot venea la biserică, numai că nu se mai obosea slujind.

După vreo două săptămâni de la trimiterea lui Ava Ioil la Rarău, Ava Cleopa se trezi cu unul din pustnicii de la Rarău, cu toiag și traistă, pogorât să aducă o veste ciudată.

– M-a trimis egumenul Casian să-ți dau de știre că Ava Ioil, pe care l-ai trimis să slujească, spune că noaptea la Utrenie, în altar, lumânările de pe prestol se aprind singure. El le stinge și ele se aprind din nou!

– Ai văzut și sfinția ta asta?

– Nu, eu n-am văzut, dar spune el și așa o fi. Egumenul cere sfat ce să facă. De aceea m-a trimis.

– Dar Ioil ce face? întrebă Ava Cleopa.

– Se roagă, abia mai gustă ceva, a slăbit, i s-au dus ochii în fundul capului de post. O ține într-una că se face minune în altar.

– Du-te înapoi la schit, prea cuvioase, și spune-i lui Casian să-l trimită pe Ioil aici. Să vie tot acum, porunci Ava Cleopa.

A doua zi spre seară veni. Avea chipul transfigurat și părea furat de un vis.

– Părinte Ioil, mâine ai să pleci de ascultare la vie la Cotnari, îi spuse Ava Cleopa, fără să-l întrebe nimic de lumânări.

Mănăstirea avea șase hectare de vie la Cotnari și o lucra cu călugări, iar în sezonul de munci grabnice, folosea și mireni plătiți.

– Să lucrez împreună cu mirenii? întrebă nedumerit Ava Ioil.

– Așa cum spun, cu călugării, cu mirenii...

– Dar știți..., dădu Ava Ioil să povestească întâmplarea cu lumânările ca să se îndreptățească și să ceară păsuire.

– Lasă asta, îl opri Ava Cleopa, pricepându-i gândul. Du-te la Cotnari.

După ce plecă Ava Ioil, Părintele Cleopa îi spuse lui Ava Chiril, care era de față:

– A dat ispita peste dânsul mai repede decât era de așteptat. Era prea grăbit. El a grăbit-o. L-au luat dracii în primire. Năluciri, ce crezi sfinția ta? Crezi că stă Dumnezeu să-i aprindă lumânările lui Ioil? L-au scos dracii din minți. Cine știe ce se întâmpla dacă-l mai lăsam la Rarău. Unuia ca el, după niște vedenii, dracii i-au poruncit să-și omoare duhovnicul și a făcut-o, crezând că e porunca lui Dumnezeu. Acum e greu de știut ce se va întâmpla cu el. Îl trimit la vie ca să uite, să se ia cu munca, cu frații și cu mirenii. Altă metodă nu-i. Dacă i-am explica nu ne-ar crede, nu ne-ar înțelege. Ceea ce a văzut el e mai important decât ce ar auzi de la noi. Dacă ceea ce s-a întâmplat a fost de la Dumnezeu, atunci se va liniști și se va întoarce înapoi la toamnă și nu va mai povesti nimănui întâmplarea.

Dacă n-a fost de la Dumnezeu, se va răzvrăti şi nu mai ştiu ce va ieşi din răzvrătire. Datoria noastră e să cercăm duhurile. Părinţii toţi ne îndeamnă să nu primim vedeniile. Nu ştii ce spune un Avă de la Pateric? „Chiar Hristos de ţi s-ar arăta, nu-L crede şi zi că eşti păcătos şi nu eşti vrednic să ţi se arate".

Ajuns la vie, duhul lui Ioil se dădu repede pe faţă.

– Ce stareţ e ăsta? Mie mi-aprind îngerii lumânările şi el mă trimite să lucrez cu mirenii. Nu mă mai întorc la mănăstire. Nu mai este nici un respect pentru sfinţenie!

Şi, drept urmare, se prefăcu din nou din Ioil într-un oarecare Ion, lepădându-se şi de nume şi de pletele blonde şi de barba roşie şi plecă în lume.

– Nu-i nimic, zise Părintele Cleopa când auzi. Un Ion care se va căi într-o zi, e mai de preţ decât un Ioil care se mândreşte.

Părintele Serapion şi milostenia[10]

În Mănăstirea Slatina venise cam la bătrâneţe să se călugărească un fost funcţionar de bancă din Bucureşti. I s-a dat numele de Serapion şi era foarte râvnitor. A trecut de 90 de ani, trăind în bună rânduială şi modestie. Adusese cu el o ladă de lucruri personale, fine, scumpe, cămăşi, lucruri de

[10] Mitropolitul Antonie, *op. cit.*, p. 132.

corp, flanele. Când a intrat în mănăstire le-a oferit stareţului Cleopa. Acesta le-a refuzat: „N-am ce face cu ele, şi nici la fraţi nu le-aş da. Sunt lucruri boiereşti, cu care ei nu sunt deprinşi. Şi, vorba Patericului, sunt prea «subţiri». Păstrează-le!".

După vreun an, părintele Serapion a venit în vremea slujbei la biserică, foarte tulburat, alergând în altar direct la Părintele Cleopa:

– Mi-au golit lada!

– Cine?

– Probabil ţiganii. Sunt mulţi prin curte.

– Nu-i învinui, părinte, dacă nu ştii exact. Linişteşte-te. Stai la slujbă şi după aceea vedem noi. Descoperim hoţul.

Pentru Serapion asta echivala cu o profeţie. S-a liniştit, iar după slujbă a mers la Părintele Cleopa împreună cu încă vreo doi călugări, insistând să-i dea voie să facă cercetări. Liniştit, Părintele Cleopa i-a amintit:

– Nu ai venit Prea Cuvioşia ta acum un an să mi le dai mie?

– Am venit. Dar acum nu le-am dat. Mi le-au furat.

– E tot una. Dacă le luam, nu erau ale mele?

– Erau.

– Şi aveam eu dreptul să fac ce vreau cu ele?

– Aveaţi.

– Şi atunci de ce te tulburi? Ai pierdut ce n-ai avut. Adică nimic. Eşti tot atât de bogat şi de sărac

ca şi înainte, precum ai vrut şi cum se cade monahului. Şi cămăşuţele şi izmănuţele acelea prea scurte, ca la oraş, erau şi cam subţiri, cam de mătase. Nu prea erau călugăreşti.

– Nu erau. De aceea am vrut să le dau.

– Şi atunci de ce te tulburi acum? Du-te la chilie. Lada ţi-au lăsat-o. Pune în ea nişte cărţi sau lemne de foc pentru iarnă.

Şi părintele Serapion a plecat cu o frumoasă lecţie despre sărăcie şi despre făgăduinţă. După plecarea lui, Părintele Cleopa le-a spus celorlalţi:

– Erau ale mele. El le ţinea închise de un an de zile, fără folos. Le-am dat azi dimineaţă ţiganilor că erau goi, săracii. Le-am spus să-l pomenească pe unul Serapion, că el e donatorul. Pe urmă a aflat şi Serapion şi întreaga mănăstire. Nu s-a supărat nimeni.

Ava Caliopie şi smerenia[11]

„Era obşte mare la Mănăstirea Slatina, în jurul Părintelui Cleopa, stareţul cel vestit. Erau aproape 100 de părinţi şi fraţi. Părintele Caliopie era econom. Când toţi erau la rugăciune, el trebuia să chibzuiască ce să le dea de mâncare, câţi să rânduiască la cartofi, câţi să trimită la vie... La 100 de oameni era gospodărie mare.

[11] Idem, p. 178-181.

Era tânăr pe atunci Ava Caliopie şi cu râvnă duhovnicească. Un suflet de copil într-un trup uriaş. Spunea că a venit la mănăstire ca să ispăşească pentru străbunicul lui din Humuleştii Neamţului, Ion Creangă, care fusese răspopit că împuşcase o cioară de pe crucea bisericii.

– Ca să vedeţi, fraţilor, spunea el, cu aer convins, ce valoare poate să aibă o cioară. Făptura lui Dumnezeu şi ea, ce credeţi! A ştiut Mitropolitul ce face! Ce mai, am de făcut pocăinţă grea!

Strănepotul avea chiar în înfăţişare ceva din aerul străbunicului, dar mai ales avea moldoveneasca lui moale, lată, colorată şi cu tâlc. Zicea adesea, de când îi fusese încredinţată grija gospodăriei:

– Măi, frate, ştii că-i bine la mănăstire? Am fugit de acasă ca să trăiesc la pustie, şi era să păţesc şi o numărătoare de coaste de la tata, care a venit după mine cu un „Sfânt Neculai" din lemn de corn, fiindcă se temea, săracul, să nu-i piară odorul de foame la călugărie, şi când colo am chicat în bogăţie! Tii, ce mai propritar m-am făcut!

Altădată lua în răspăr votul ascultării, şi atunci se cobora puţin în treaptă; îşi zicea numai vechil boieresc, administrator. Zicea:

– Îmi place ascultarea asta. Mă cheamă stareţul şi îmi spune: „Caliopie, ascultarea ta e să porunceşti. Toţi 100 sunt în mâna ta".

– Bine, Prea Cuvioase, zic. Îmi convine!... Să nu-ți vie să mai mori de norocul care te-a găsit! Și uite-așa, sunt un vechil model!

Umbla cu Patericul în mână și suspina. Îl arăta și întreba:

– Știți despre ce scrie în cartea asta? Scrie despre unii care se cheamă călugări. Mai scrie despre liniște, despre pustie, despre tăcere, despre rugăciune. N-am văzut așa ceva!

Apoi, ca pentru sine: „Eu trebuie să mă duc la pustie!“.

A zis vorba asta, dar nimeni nu l-a luat în seamă. Și iată, într-o dimineață, în toiul verii, când grădinile și ogoarele țipă după oameni, economul nu s-a mai prezentat să împartă ascultările zilei. L-au căutat în chilie. Goală. Pe masă, un bilet: „Am plecat“. L-au așteptat o zi, două, și apoi au înțeles cu toții că s-a petrecut ceva cu părintele Caliopie. „Se va fi întors la Humulești! S-o fi dus la Sihăstria! S-o fi dus la Rarău, în locuri mai retrase, ca să scape de economat!“. L-au întrebat pe stareț.

– Nu știu nimic, a zis Părintele Cleopa, a plecat fără ascultare, fără blagoslovenie.

Au trimis soli în locurile numite, ca să-l caute, dar s-au întors cum au plecat. Au pus econom pe părintele Chiril, iar pe părintele Caliopie l-au pus la rugăciuni, ca să-l apere Dumnezeu de primejdii pe unde o fi. Așa a poruncit starețul.

A trecut o lună, două, aproape trei, și spre toamnă, când nimeni nu-l mai aștepta, a apărut. Era slab, negru, cu ochii adânciți și cu desagii goi.

– Am fost la pustie, a zis. Am terminat posmagii și m-am întors.

– Și acum ce vrei, să-ți mai dăm posmagi și să te întorci, sau să te punem la icoane și să ne închinăm la sfinția ta, noi păcătoșii? l-a întrebat Părintele Cleopa, de față cu bătrânii care, chemați, s-au adunat să-l judece, după cum e rânduiala, pentru neascultare.

Zicând așa, Părintele Cleopa și-a făcut cruce la dânsul și a îngenunchiat, cerând blagoslovenie. Ceilalți dădură să facă la fel, cu bărbile răsfirate de zâmbete.

– Lăsați, Prea Cuvioșilor, sunt un păcătos, spuse părintele Caliopie cu glasul stins, tocit de post și răgușit de răceală.

Toată vara stătuse sub cerul liber, la râpa lui Coroi, mai sus de Peștera Sfintei Teodora, în munții Neamțului. Se rugase, meditase. Dar fără ascultare, ceea ce transformă totul în păcat.

– Ce ziceți, părinților? întrebă Părintele Cleopa.

– Ce să zicem, se grăbi Ava Chiril, eu zic să se întoarcă la economat. Asta-i! Mai bună și mai mare pedeapsă decât asta, alta nu-i.

– Vrei să scapi sfinția ta. Lasă. Doar de asta s-a dus omul la liniște. Te-om pune pe sfinția ta din nou, dacă vei merge pe aceeași cale!

– Să-l trimitem înapoi, zise un altul mai aspru. Dacă nu i-a plăcut aici, de ce să se întoarcă?

– Eu zic să-l trecem în rândul fraților, propuse Ava Cleopa, să-l dezbrăcăm de haina călugărească și s-o ia de la început. Și să mai vedem. Să treacă la bucătărie și, la sfârșitul meselor, să iasă la ușă și să ceară iertare de la toată lumea, zicând: „Iertați-mă pe mine, neascultătorul". Dacă se învoiește, să rămână!

– Mă învoiesc, zise repede părintele Caliopie. Blagosloviți și mă iertați pe mine, neascultătorul!

Trei luni a făcut această pocăință, după care i s-au dat înapoi hainele și cinul, și a fost trecut cu ascultarea la biserică.

Am aflat mai târziu, din gura Părintelui Cleopa, starețul, că părintele Caliopie plecase la pustie cu blagoslovenia sa.

– Știi, părinte, când i-am făcut atunci închinăciune, la judecată, m-am umilit într-adevăr de răbdarea și de smerenia lui. Eu singur știam că bietul om nu era neascultător, dar pe ceilalți i-am lăsat să creadă că-l iau în râs.

Dacă spuneam că a avut blagoslovenia mea, toată osteneala lui ar fi fost zadarnică. Poate s-ar fi mândrit, ceilalți l-ar fi socotit sfânt și și-ar fi stricat toată așezarea sufletească. Uneori virtuțile fac unora mai mult rău decât păcatele! Iar faptul că a mai răbdat încă luni de pedeapsă nedreaptă în mănăstire, l-a ajutat să cugete și mai adânc, și să nu creadă că dacă totul a fost făcut în taină, știut numai de noi doi, el e cine știe ce mare sfânt.

Ce să fac?[12]

Fiind prin anii '50 profesor la Școala Monahală din Mănăstirea Slatina, în nordul Moldovei, am pus într-o zi celor mai mult de 40 de elevi, ieromonahi, monahi și frați, o întrebare la care n-am cerut răspuns imediat, rugându-i să mediteze și să formuleze răspunsuri pentru lecția următoare, evitând pe cât posibil să se consulte între ei. Foarte simplă, întrebarea presupunea totuși o opțiune personală. Iat-o: „Dacă ar învia un mort zicându-vă: «am înviat numai pentru a vă răspunde în modul cel mai exact la o singură întrebare, pentru că eu vin de acolo de unde toate sunt cunoscute cu toată siguranța», care ar fi întrebarea pe care i-ați pune-o?".

Le-am recomandat să nu lase să le scape o astfel de posibilitate, și să nu pună decât acea întrebare la care numai un astfel de om, întors de dincolo, ar fi putut răspunde cu competență.

Nici unul dintre elevi nu a așteptat lecția următoare. Cei care au crezut că răspunsul e ușor, l-au formulat imediat, dar unii dintre ei s-au

[12] Idem, p. 265-267.

răzgândit îndată, hotărându-se să mai reflecteze. Alții au început prin a se agita, a se consulta și, părăsind școala, au plecat să întrebe pe bătrâni, pentru a găsi un răspuns serios. Astfel, cei aproape 100 de monahi ai mănăstirii s-au trezit fără voie confruntați toți cu întrebarea.

S-au prezentat cu o mulțime de întrebări care au descoperit, chiar și printre cei mai simpli, însușiri de exegeți, de dogmatiști și chiar de istorici. Unul dintre ei ar fi vrut să știe ce a înțeles Iisus prin fraza: „Dacă Eu vreau ca acesta, adică Ioan Evanghelistul, să rămână până când Mă voi întoarce Eu, ce-ți pasă?". Aceasta era problema vieții lui. Voia să afle astfel dacă nemurirea pe pământ era posibilă și chiar dacă nu cumva, așa cum i s-a promis, Apostolul Ioan mai trăiește încă? Poate și pentru a-l găsi și pentru a-i mai pune și lui câteva întrebări.

Un altul voia să afle ce a făcut Iisus între 12 și 30 ani: „În ceea ce privește restul, știu totul din Sfânta Scriptură și îmi este de ajuns", a explicat el.

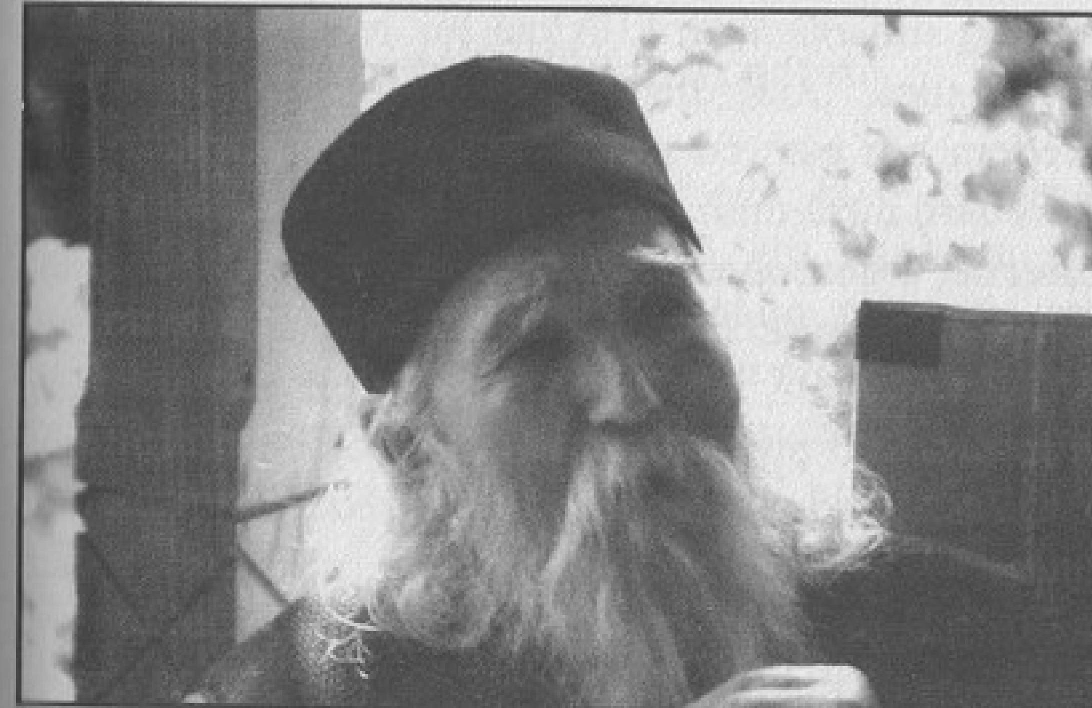
Mai mulți părinți în vârstă au declarat că ei ar întreba, precum se făcea în timpul Părinților din vechime, să li se spună „un cuvânt de folos sufletesc".

Am vrut să aud și părerea Părintelui Stareț Cleopa, călugăr cu mare experiență duhovnicească și om înțelept:

– Eu l-aș întreba pe cel înviat doar atât: „Ce să fac?".

– Dar, l-am întrebat la rândul meu pe Părintele stareț, nu știți ce trebuie să faceți? Nu găsiți răspuns la această întrebare în Scriptură și la Sfinții Părinți?

– Cum să nu știu? a răspuns el. Știu chiar și pentru alții, poate chiar mai bine pentru alții decât pentru mine! Aș dori totuși să primesc un răspuns ca pentru mine, cam așa: Cleopa, drumul mântuirii tale este pe aici sau pe dincolo.

Dar după ce a mai reflectat, Părintele Cleopa a renunțat: „Cred că nu l-aș întreba nimic. Știu ce am de făcut și n-aș vrea să-l supăr pe Dumnezeu. Sfânta Scriptură răspunde la toate întrebările. Înviatul cuvioșiei tale n-ar putea răspunde mai bine decât a răspuns Iisus când a fost întrebat de către tânărul bogat. Poate că l-aș întreba cum e dincolo,

dar oare ar putea el adăuga ceva la ceea ce a spus despre aceasta Sfântul Apostol Pavel? La urma urmei, în viața duhovnicească nu există „de aici până acolo". Aş fi totuşi fericit să-l văd şi să-l ascult! Să spună ce va voi el, pentru că orice ar spune ar fi extraordinar şi important. Dacă ar trebui totuşi, cu orice preț, obligatoriu, să-i pun o întrebare, aş rămâne la aceeaşi: „Ce să fac?".

Cu prilejul acesta am cerut părerea şi fraților teologi din mănăstire. Prima lor reacție a fost caracteristică: „Cât din ceea ce ştim şi din ceea ce credem noi este cu adevărat esențial?". – Aceeaşi întrebare pusă unui grup de intelectuali de formații diferite, a descoperit preocupări care în general puteau fi cuprinse în întrebarea: „Există Dumnezeu sau nu există?". Dar când le-am cerut părerea asupra întrebării pusă de Părintele Cleopa, au convenit toți că într-adevăr era singura întrebare justificată. Le cuprindea pe toate celelalte şi, mai ales, plasa pe om şi pe Dumnezeu, situația lui prezentă şi eternitatea lui, într-un raport personal şi decisiv.

VIAȚA DE PUSTIE

Amintiri din munți[13]

– În ziua de Sfânta Parascheva, la 14 octombrie, mi-am luat un băț în mână, era jumătate de frunză de codru căzută şi jumătate mai era pe codru, şi după ce mi-am făcut pravila, acolo la colibă, am gândit: hai să mă duc şi eu pe munții ăştia. Şi am mers. După ce am făcut pravila toată, am pus de am făcut oleacă de ceai cu oleacă de pâine, cu ce aveam eu acolo, şi am pornit prin pădure să mai cunosc locurile acelea. Şi ajung într-un loc, era o bahnă[14], ştii cum e în pădure, cu iarbă. Erau brusturi, iarbă, dar ştiți cât? Toamna iarba se usucă, dar cea din bahne rămâne verde. Şi stau pe un butuc, obosit, mersesem de la colibă poate un kilometru, doi, la deal. Şi acolo, în mijlocul băhnii aceleia, văd un mănunchel de flori albastre.

[13] Înregistrare din anii '70 a unei convorbiri cu Părintele Cleopa despre perioada de pustnicie din munții Stânişoarei.

[14] Mlaştină, smârc.

Eu, stând pe butucul acela, mi-am adus aminte cum e slujba la Sfânta Parascheva la Iaşi, că acum slujeşte Mitropolitul, stareţii, cum era şi altădată când am fost şi eu la Sfânta. Mă uitam mai încolo, erau acolo numai cocoşei de pădure, de cei cu creasta roşie, negri, care fac «cheac, cheac, cheac...» şi sparg lemnul şi scot cariile din copac; grozavi sunt aceia... Aceia sunt un fel de ciocănitori negre, dar sunt mai puternice ca acestea. Numai cu de aceia mă întâlneam pe acolo. Erau mulţi copaci dărâmaţi, nu era lucrare, nu vedeai semn de topor sau de beschie[15].

– Sunt mari cocoşeii?

– Cocoşeii de pădure nu sunt cocoşei de mesteacăn sau porumbari, ci sunt mai mari decât ciocănitoarele astea verzi care vin pe aici, gheonoaiele, şi cu creasta roşie ca la cocoş. Şi numai aşa ţipă şi bat în cioate de scot cariile. Şi mă uitam la acelea cum ţipau pe acolo, le auzeam, mă uitam singur. Şi m-am dus în mijlocul băhnii şi am luat floricele de-acelea albastre în mână. Şi ele, cum era toamna, a căzut un fel de rouă pe ele dimineaţa, şi nu se mai luase roua. Erau cu lăcrămioare de rouă pe ele şi erau cu sepalele celea în lături ca viorelele, şi stigmatul acela galben în mijloc, parcă lăcrimau... Mă uitam la ele: aşa de frumoase şi aşa de gingaşe, că era o splendoare să te uiţi la ele. Şi

[15] Ferăstrău mare, joagăr.

m-am gândit eu: „Doamne, cum v-a împodobit pe voi Dumnezeu!" şi uite, acum căzuse bruma de câteva ori şi pe ele, acolo în pădure, fiindcă a mai fost frunză pe codru, nu le-a ajuns. Şi în mijlocul tufelor acelora de iarbă, de şovar lat, ele erau acolo. Am văzut acelea şi m-am uitat la ele şi pe urmă m-a prins un plâns: „Măi, ia uite câtă frumuseţe numai la florile astea! Şi cât le-a împodobit Dumnezeu, că pe ele n-a bătut bruma, cum poartă Dumnezeu de grijă!".

Stând eu acolo, mi-a zis gândul să mă duc până la un munte care era cu poieni – Muncelul Stânişoarei. Să mă duc până la el, că acolo era o cruce înaltă de cinci metri şi pe crucea aceea scria: ciobanul Gheorghe Lupescu. Era pusă de un cioban. Pe acolo au fost mari imaşuri, mari stâne. Şi aveam obicei să mă duc la crucea aceea să fac Acatistul Sfintei Cruci vinerea. Că de la mine de la colibă unde stăteam până acolo făceam cale de vreo două ceasuri sau mai bine, până ieşeam la crucea aceea. Am stat eu acolo. Era aşa o privelişte frumoasă acolo! Vedeai urma celor două războaie mondiale. Din 1916 erau tranşeele aşa făcute de amplasament de tunuri, că se vedea toată valea Bistriţei, iar de la războiul de acum[16] erau tranşee noi. A fost luptă acolo în jurul crucii. Şi am zis: „Ia uită cum a fost urgie, pentru păcatele astea de războaie, pe lume!".

[16] Al doilea război mondial.

Şi am stat acolo. De o parte era pădure drept în jos şi de o parte vedeai până la fruntea brazilor, până în Călimani, în partea cealaltă. Şi am stat acolo şi când m-am coborât de vale, venind prin poiană, am dat peste un corn de cerb, dar numai unul. „Măi, zic, dar frumos e!“. Că ei câteodată, când îmbătrânesc, nu-i leapădă amândoi, îl leapădă numai pe unul. Şi am luat acela unul în spate şi-l duc. Mă gândeam: „Dar de ce să-l duc la colibă – că aveam colibă atunci –, ce-mi trebuieşte mie? Dar poate a veni vreun credincios care e pe aici – un cioban careva – şi-l voi da lui să-l ducă“. Pe urmă am zis: „Dar e greu!“. Trebuia să mă duc mult cu el în spate. Mă duc în marginea pădurii şi-l lepăd jos. „Stăi aici! Te-a găsi cineva“. Şi am plecat în vale.

Când am ajuns din nou la colibă, cănduluţa ardea la Sfinte[17]. Am scociorât oleacă la gura sobei, era spuză, am găsit încă foc înăuntru, aveam lemne aduse din timp. Eu m-am pregătit, că venea iarna, aveam o căruţă, două de lemne. Erau nişte ulmi uscaţi, când îi luai aşa, se smulgeau cu tot cu rădăcină. Şi am tot cărat să am, că mai vine viscol, şi mi-am adus lemne mai multe. Şi fiind obosit eu dacă nu m-am odihnit în ziua aceea – du-te la deal, vino la vale, tot aşa –, într-un târziu mi-am copt două cartoafe, mi-am zis rugăciunile spre somn,

[17] La Sfintele Taine.

am făcut cruce pe rădăcina bradului, că era cetina aşternută şi m-am culcat cu faţa la foc. Am fost prea obosit şi am avut o nălucire mare.

Când m-am culcat, m-am culcat ca întotdeauna, liniştit, mă gândeam la singurătatea mea. Mă trezesc aşa olecuţă şi mă uit la foc. Aveam nişte năclad[18] tare de fag şi l-am trântit pe foc, că acela ţinea foc şi mai puternic şi ţinea mult, că acelea mai putrede îndată ard. Când m-am gândit să pun pe foc, numai ce aud un huiet: huu-huuu... huu-huu... huu-huu... „Măi, ce-i asta?“. Zic: „Ce? A început războiul? Avioane... Ce să fie pe aici prin pustia asta?“. Un vuiet mare şi pe ce trecea tot mai tare vuia. Mă scol cam îngrijorat, iau metaniile în mână, mă uit la foc, mai pun pe foc. „Ce-i, domnule? Se vede c-a început război!“. Mi se părea că sunt avioane pe sus. Dar vuietul acela venea dintr-o prăpastie din stânga mea, de unde aduceam eu apă. Şi când văd că din prăpastia aceea iese o maşină de alamă cum n-am mai văzut de când sunt – o maşină drăcească! O maşină de alamă care nu era mai înaltă decât atâta... Şi începe a veni la mine. Dar avea mii de roţi. Ai văzut cum e la batoza de grâu? Se învârt aşa... Mii de roţi cu curele şi vedeam pe-o namilă deasupra ei. Şi venea încetişor. De la prăpastia aceea erau 100 de metri până la coliba mea. Şi venea încetişor către colibă. Era cam ora 11 şi ceva, noaptea.

[18] Buştean.

Eu mi-am adus aminte ce spune Sfântul Nichifor, Patriarhul Constantinopolului: „Unde ai Sfintele Taine, ai pe Hristos viu". E Trupul şi Sângele Lui! Că zicea când a fost în faţa sinodului din palatul Trulan: „Nu mai facem în palatul Trulan, să facem în biserica Sfânta Sofia, că unde e de faţă Trupul şi Sângele Domnului, acolo e Hristos viu de faţă!". Şi s-a făcut sinodul în Sfânta Sofia. „Eu am pe Hristos aici!".

Când am văzut că se apropie acela..., a venit încet şi huia de se cutremura pământul când venea maşina aceea. Şi m-am uitat eu, „măi, cine-i?", că am văzut o namilă deasupra. Era un rabin cu o pălărie mare, cu o vulpe de aceea, cum ai văzut rabinii jidoveşti; poartă un fel de vulpe... Avea nişte ochi atât de mari în cap, jumătate negri, jumătate albi. Şi când a venit aproape de foc, a întrebat cu glas de tunet: „Ce cauţi aici?". Şi zic Sfinţii Părinţi – ai auzit la Sfântul Grigorie Sinaitul – să nu-i răspunzi şi nici să nu iei aminte la el. Şi eu nu i-am zis cu gura, dar parcă am zis cu mintea: „Am venit aici să mă închin lui Hristos" – că a întrebat «ce faci aici?», şi, când a întrebat, s-a cutremurat locul. Şi când am văzut că ajunge, că mai era un pas până la foc, avea să mă calce, să mă sfarme cu maşina aceea, eu am prins în braţe bradul acela în care era cutia cu Sfintele Taine şi ţineam strâns de el şi ziceam «Doamne Iisuse...». Şi când am prins bradul, a zis: „Ai de lucru cu mine!". Eu ziceam «Doamne Iisuse...» şi el era în stânga mea, dincolo de foc, şi am început a plânge şi mă rugam. Şi a început a da înapoi, înapoi, înapoi, cum a venit, încet, aşa a dat înapoi cu roatele. Şi când a ajuns în marginea prăpastiei s-a dat cu tot cu maşină peste cap. Şi când s-a dat a făcut un trăsnet. Eu m-am aşezat în genunchi de huietul acela şi m-am rugat până a doua zi la ora 1, de frică. N-am mai putut să dorm. Şi mi-au ţiuit urechile vreo două-trei zile. S-a dat în prăpastia aceea şi n-am mai văzut nimic.

Era în seara de Sfânta Parascheva, 14 spre 15 octombrie. Da, mi-aduc aminte. Straşnic! Şi pe urmă, când m-am sculat de jos, genunchii îmi erau ţepeni. Plângeam, aşa de tare mă dureau, ca să mă ridic în picioare. Şi m-am rezemat de brad şi de-abia m-am sculat în picioare. Mi-am luat metaniile,

m-am dus mai la vale pe o cioată de ulm, acolo puneam mâncare la păsărele, că veneau acolo fel de fel de păsărele, și am stat acolo și m-am minunat! Măi, auzi: „Ai de lucru cu mine!".

– Și ați mai avut de lucru?

– Am mai avut năluciri, venea noaptea în chip de soldat, mă visam cu ofițeri, și am găsit în Filocalie, la Sfântul Diadoh, că diavolii au obicei să vină în chip de soldați; dar în somn, iar așa n-am mai avut.

– Dar aievea n-ați mai avut?

– Nu. Atunci a fost cea mai mare nălucire. Ce să spun? A mai venit ursul, a boscorodit în jurul focului – era zăpadă mare, n-a venit la mine. Și eu luam un topor și aveam o beschie și când dădeam cu muchia toporului în beschie, făcea niște sărituri, fugea o bucată, credea că-i armă, și se punea în coadă și iar se uita la mine. Erau urși mulți, dar nu se apropiau, credeau că sunt oi, vedeau că este foc și ziceau că e o stână de vite, ceva.

*

– Odată m-am rătăcit foarte greu. M-am rătăcit în ziua de Sfinții Voievozi, într-o duminică. Mi-a spus moșu' Maxim, care mi-a făcut bordeiul, Dumnezeu să-l odihnească, c-a murit: „Părinte, nu te depărta de pe aici, că tare-s încurcate locurile. Un om a mers să caute o vacă a lui și căutând vaca a rătăcit și a murit. L-au găsit numai oase".

Și atunci nu mi-am luat cu mine nici lanternă, nici chibrituri, nici toporul, numai ceasul îl aveam la mine. Mi-am luat un băț cu corn de cerb pe care mi l-a dat un pădurar și care-mi plăcea mie. Și am ieșit să mă duc tot acolo la muncelul acela unde era crucea. Tare-mi era drag acolo! Era frumos, poieni...

Și am ieșit într-un loc, la obcina Urzicăriei îi spune, unde a fost târlă de cu toamna. Acum erau năsturei de ceia care ies la târlă, albi, mulți. Când otăvesc târlele toamna, ei ies până târziu. Era verde, frumos și năsturei din aceia mulți. Eu, dacă am apucat a ieși acolo – mai fusesem o dată, de două ori, dar așa-i omul –, nu mi-am pus semn, dar totuși când am ieșit din pădure în poiană am lăsat acolo un vârf de brad uscat, un vârf mare. „Măi, zic, la vârful ăsta trebuie să vin înapoi. Dacă ajung acolo unde a fost târlă, îmi dau drumul drept de vale, spre coliba mea". Eram tot în colibă. Și m-am dus. Am ajuns acolo și am stat până ce a asfințit soarele. Mă uitam numai în zare, munți... Am început să zic Psalmul 50, rugăciunea Mântuitorului și am coborât.

Când am ajuns eu acolo de unde să intru în pădure să mă cobor unde era coliba mea, căutam vârful cel de brad care l-am pus eu. Dar dacă eu într-un loc am avut un mesteacăn așa rezemat și o cladă[19] de brad așa și am trecut printr-un loc, am

[19] Grămadă.

găsit o prelucă[20] cu trei paltini uriaşi, mari. „Măi, zic, aceştia sunt în numele Sfintei Treimi. N-am mai văzut paltini aşa de mari". Şi era unul aici, unul aici şi unul acolo, dar unul era cu vârful rupt. Măi, dar frumoşi, căzuse frunza din ei. „Măi, zic, aici să fi avut eu coliba!". Şi era aşa de frumos, în numele Sfintei Treimi, paltinii aceştia uriaşi. Nu era nici urmă de topor, nici urmă de lucrare, nici parchete, nimic. Merg şi merg şi merg şi merg, decuseară era oleacă de lună, era luna aşa cam de un sfert, pe urmă a asfinţit şi luna. N-aveam chibrit, n-aveam nimic. „Măi, zic, ce-am păţit? Flămând, obosit, oi mai da şi de urşi". Şi cobor, şi cobor, eram pic de apă, mă sui iar la deal. Pe urmă omul când e rătăcit merge repede, ca să se poată orienta unde este.

Cobor la vale şi dau de o stâncă uriaşă mare, toată afumată cu fum de trotil. Era o vărărie a statului hăt la vale şi văd urme de căruţe multe cum băgau trotil într-însa cu fitilul, sfărâmau şi tot duceau varul. De acolo până la vărărie erau vreo 10-15 kilometri. Eu trecusem pe la vărăria aceea, dar am trecut cu un om care cunoştea locurile. Ştiam cât de departe era vărăria, dar cel puţin la mare nevoie mă ţineam de urmele acelea şi mă duceam până acolo. Era vărărie mare, avea casă, erau oameni, era a statului, ziceam şi eu că sunt un călugăr rătăcit pe acolo.

[20] Poiană mică în pădure.

Dar mi-am adus aminte că atunci când am venit de la vărăria aceea eu am mers pe un pârâu lung la deal. Şi pârâul acela mă duce până aproape de colibă. Dar unde era pârâul? „Dar, zic, unde e stânca, că eu n-am văzut-o când am venit în locurile acelea". Şi o iau înapoi de la stânca aceea. „Măi, zic, dar de unde am venit, să ies în poiană înapoi?" Şi mă uit în stânga, şi mă uit în dreapta, şi mai merg. Şi merg şi ies în poiană înapoi. Era noaptea târziu. Pic de apă, că puteai să storci cămaşa de pe mine. Părul în cap ud, tot necăjit. Şi ies în poiana aceea. Şi când m-am văzut eu în poiană, zic: „Mulţumescu-Ţi Ţie, Doamne, că acum, dacă sunt în poiană, mă orientez eu mai bine". O iau mai la stânga şi cobor vreo 2-300 metri sau poate jumătate de kilometru şi dau de cei trei fagi. Când i-am văzut, bucuria mea, am făcut trei metanii: „Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt. Sfânta Treime m-a scos aici". Fiindcă erau aproape aceia, ştiam unde erau.

M-am mai odihnit oleacă, că nu mai puteam cu inima – de aceea sunt bolnav, că multe oboseli am avut. Nouă ani de zile am petrecut în necazuri din astea. De trei ori m-am rătăcit în viaţă pe munte: o dată în Munţii Humorului, o dată acolo şi o dată m-am rătăcit noaptea pe la Fundu Moldovei. Şi stau acolo, mă hodinesc bine că eram sigur că de acum ştiu încotro e coliba mea. A trecut pe

lângă mine ceva, c-au fost porci, c-au fost cerbi – nu știu, că era noaptea, se cutremura pământul –, a trecut drept pe lângă mine un cârd. Nu se vedea, se întunecase tare și era și pădurea și codrul, era desime mare. Preluca era mică și ei au trecut mai la vale de mine. Mă cobor la stânga și dau de un mesteacăn rezemat așa în pârâu... Zic: „Gata, de acum știu unde este".

Și ajung numai la vreo 100 de metri de colibă, numai ce văd: căndeluța ardea cum am lăsat-o aprinsă. Și când m-am văzut în fața colibei, am scociorât focul, am văzut că am foc, aveam și chibritele acolo, mi s-a părut că sunt pe cealaltă lume când m-am văzut eu înapoi la cuibul meu. Și apoi m-am învățat minte pe urmă să nu mă mai duc fără a avea la mine chibrituri, fără topor și fără să fac semne. M-am mai depărtat eu, am trecut prin multe locuri, dar cu mare socoteală. Atunci n-aveam nici chibrituri, nici nimica, și eram și om străin pe acolo, singur. Mi-aduc aminte, toate au trecut, cu mila Domnului.

– Și dacă rămâneați în pădure, ce se întâmpla?

– Dar ce aveam să fac? Mă rezemam de un copac și stăteam până dimineață. Dacă aș fi avut chibrituri, făceam foc. Când ai focul, parcă ai o mie de tovarăși în pădure. Cu focul nu mi-e frică, oriunde aș fi. N-am trăit la oi atâția ani? Când trăiam aici iarna în pădure: foc! De o parte te ardea gerul, de o parte focul, pocneau fagii ca pistoalele în jurul meu. Încălțat bine, trânteam niște năcladuri pe foc. Eu eram învățat la treburi din astea, să dorm prin pădure, nu prin palate. Eu nu am fost boier la viața mea, eu sunt cioban. Dar acolo a fost rău că n-am avut la mine chibrituri. Pe urmă mi-am pus prin buzunare la pantaloni în niște basmale vreo trei cutii cu chibrituri; le-am purtat ani de zile. Le țineam ca rezervă: „Măi, unde-oi fi, să am chibriturile la mine, că eu pe urmă am toată mângâierea". Focul te-ncălzește, luminează. Cel mai bun tovarăș în pădure e focul.

*

Cât am stat eu pe acolo numai o singură dată era să mă vadă cineva, și atunci m-a acoperit Maica Domnului. Am ieșit într-o poiană și voiam să merg într-un loc unde erau niște fagi cu un fel de lână, un fel de mătreață pe ei. Mergeam și ziceam psalmi, rugăciuni, ca să fiu cu rugăciunea în minte. Și era între mine și fagii aceia o perdea de brazi, așa ca de un hectar, două, verzi mărunți, nu din cei mari. Din partea mea în dreapta era o pădure de fag cu brad și cu o prăpastie mare, iar încoace erau poieni. Și eu mergeam fără grijă. Mi-aduc aminte că ziceam Vecernia. Eram la Psalmul 103. Aveam la mine numai tășcuța și cu Acatistierul, altceva nu aveam. Numai ce aud mai jos de mine șuierat, strigăte. În josul perdelei – un cioban cu

oile. Văd că ies şi câteva oi din dosul perdelei. Veneau din vale şi se duceau la deal. El nu mă vedea pe mine, dar oile începuseră a ieşi.

– Dacă vă simţeau câinii?

– Să vezi minunea Maicii Domnului, cum m-a acoperit Maica Domnului pe mine. Când am văzut, eu am încremenit. Eu mai aveam până la perdeluţa aceea vreo sută de metri şi el era dincolo de perdea. Şi eu unde să mă dau? Pădurea din dreapta era la vreo două sute de metri. Numai văd un câine mare alb şi acela când iese dintre oi, n-a ieşit cu faţa la mine, că dacă mă vedea câinele, aveau să latre la mine câinii. Acela era cu spatele, mergea şi el încolo cu oile. Atunci am început a merge cu spatele înapoi şi când am ajuns aici lângă prăpastie, du-te, am coborât devale. Câinele parcă a simţit oleacă, că s-au auzit foşnind frunzele, că era toamnă, dar eu mi-am cătat de treabă, m-am coborât pe acolo şi am ieşit într-o obcină înapoi şi m-am dus. Dar bine că n-am dat ochii cu el, m-a păzit Maica Domnului. Dacă mă vedea ciobanul pe acolo, te vedea călugăr, te vedea cu haina, apoi zicea: „Măi, ce-i cu aista?“. Cum eram eu aşa îmbrăcat, era discuţie, că omul spune: „M-am întâlnit uite aşa, cutare...“. Şi am zis: „Ia uite, măi, mila Domnului!“. Şi m-am întors înapoi şi eram atent, că îmi ziceam: „Eu sunt om străin, nu cunosc munţii ăştia, nu cunosc locurile, trebuie să fiu atent“.

*

Mila Domnului că am avut linişte. Slavă Preabunului Dumnezeu! Era în Postul Crăciunului, brazii încărcaţi de zăpadă, brazi uriaşi până jos cu zăpadă, parcă erau nişte moşnegi cu bărbi albe. Ieşeam din bordei şi erau miliarde de steluţe pe zăpadă, ştii cum sticlesc ele pe zăpadă. Era un ger şi mie îmi ardea cădeluţa, aveam icoanele. Aveam iconiţa Sfântului Vlasie, aceea după doi ani şi trei luni am găsit-o acolo, o uitasem. Şi când ieşeam noaptea afară, după ce terminam pravila, n-auzeai decât cum bodogănea câte un urs, sau auzeai boncănind vreun cerb, sau auzeai urlând o haită de lupi, că era protecţie de vânătoare şi nu aveau voie să vâneze pe acolo. Şi mă uitam la miliardele acelea de steluţe şi nu puteam să văd cerul, numai aşa mă uitam drept printre brazi şi vedeam câte o stea. Şi ziceam: „Doamne, Ţi-am cerut linişte, dar mi-ai dat mai mult decât Ţi-am cerut!“. Eram drept singur. Ce bine să mai fi fost cu unul, era foarte bine. Drept singur. Intram în bordei, ori mai plângeam, ori mă rugam, ori mă odihneam, ori mai luam o însemnare ceva de pe o cărţulie ca să treacă vremea. Nopţile astea mari din Postul Crăciunului. Dar atâta linişte am avut. Nu puteam dormi mult, pentru liniştea cea multă. Nici nu poţi mânca la linişte.

– Nici n-aveaţi ce mânca.

– Nici n-aveam ce mânca, dar chiar cât aveam, nu puteam. Dacă mi-aducea bietul creştin un

rucsac de cartoafe, eu le număram să am una pe zi, la mare nevoie. Că atât îmi aducea: cartoafe, nişte pâine uscată, un kil de zahăr şi untdelemn pentru candelă la Sfinte. Şi apoi le număram, în caz de ceva, să am una pe zi, că eu nu mor cu una. Că eu dacă nu făceam nimic altceva, numai mă rugam... Am apucat lăsatul secului de Postul Crăciunului cu două cartoafe şi cu o bucăţică de brânză de vacă numai atât. Am copt cartoafele, am zis rugăciunea, le-am blagoslovit şi am mulţumit lui Dumnezeu că am făcut lăsatul secului de Postul Crăciunului.

În amintirea fostului bordei

Multe bucurii am avut eu acolo şi multă linişte. Am stat din toamna lui '52 până în vara lui '53. În colibă eram în pericol, se vedea focul şi era şi coliba afară. Când m-am văzut eu în bordei, m-am crezut că eram cel mai mare împărat din lume!!!

Să-ţi spun ce Înviere minunată am petrecut acolo în pădure:

Creştinul acela care mi-a făcut bordeiul, Dumnezeu să-l ierte, el a zis că are să vină din sâmbăta Paştilor la mine. Pe urmă n-a putut veni, că el nu venise la mine de la jumătatea Postului Mare. Eu am avut ceva cartoafe, oleacă de pâine uscată şi acolo mâncai o dată în zi seara şi aceea ce aveai, puţin de tot, ca să-ţi duci zilele de pe azi pe mâine. Nici nu-ţi trebuia mult, că mai mult petreceai în rugăciune. Aveai nişte bucurii... Noi trăim aici ca la restaurant, cea mai straşnică viaţă e aici faţă de cum am trăit acolo! Vai de mine! Dar dacă le înlocuieşti pe acestea – mângâierile acestea, mâncărurile acestea, libertatea aceasta, traiul acesta în case văruite – cu cele duhovniceşti, ai mari bucurii. Eu parcă sunt în spital acum cum stau, e palat, când mi-aduc aminte prin ce bordeie, prin ce bârloage am trăit eu în viaţa mea.

Şi el nu a putut veni şi eu atâta l-am rugat: „Moşu' Maxim, mata dacă ai să vii – că numai el venea pe la mine, era şi mai aproape, totuşi aveam până la dânsul vreo 18 kilometri, cât ar fi de aici la Târgu Neamţ – te rog, moşu' Maxim, dacă ai să vii, să-mi aduci Sfânta Anafură de la Înviere". El zice: „Părinte, ţi-aduc, vai de mine, ţi-aduc pască sfinţită, cozonac, ştiu că nu mănânci carne, dar ţi-aduc altceva, o brânză de vaci, cutare". Şi a pregătit omul tot ce trebuie să plece spre mine şi s-a dus la Înviere. Şi a zis: „Eu cum ies de la Înviere, mă duc". Dar altă ispită, când a ieşit de la Înviere, i-au

venit nişte neamuri. „Ei, cumătre, ce mai faci?". Au venit nepoţii, cutare, cu pască, cu ou, cum e la Paşti. Toată ziua de Paşti. Mi-a povestit după aia creştinul: „Nu-mi mai trebuia nici mâncare, ei ciocneau ouă roşii, dar eu când ştiam că dumneata eşti singur şi eşti aşa de necăjit şi n-ai pe nimeni aici! Baba numai făcea feţe-feţe. Şi ce-mi vine în gând, zic: «Cumătre, eu m-am gândit să mă duc la mănăstire, că se face a doua Înviere la ora 2. Dacă mătuşa vrea să vină şi ea, bine, dacă nu, eu tot mă duc». «Atunci mergi sănătos». «Uite, am pregătit ceva şi mă duc mai repede»".

Şi a plecat de acasă cam pe la ora 10, şi de acolo erau atâţia kilometri, la început se păzea pe drum, mergea aşa ferit. Nu mâncasem tocmai de Joia mare, vinerea şi sâmbăta Paştilor nimic. Mie îmi rămăsese oleacă de pesmet, un picuţ de zahăr, atât aveam, un kilogram de făină de grâu şi un pic de sare. Asta era ultima mea hrană, că el nu venise la mine de vreo lună de zile. El a venit săracul foarte greu, deşi ştia pădurile, dar dacă a pornit târziu... Eu, ca omul, mă gândeam, o fi păţit ceva, şi-l pomeneam la rugăciuni, poate l-o fi întâlnit cineva, l-a întors înapoi. Aveam anafură veche, dar nu luasem nimic, era în ziua de Paşti seara, se întuneca. Mi-am făcut pravila mereu şi tot îl pomeneam. Mă gândeam ca omul: „O fi pornit amândoi, s-o fi certat cu feciorul, o fi lăsat să vină noaptea". Mă gândeam şi eu ca omul singur, şi pe urmă iar ziceam:

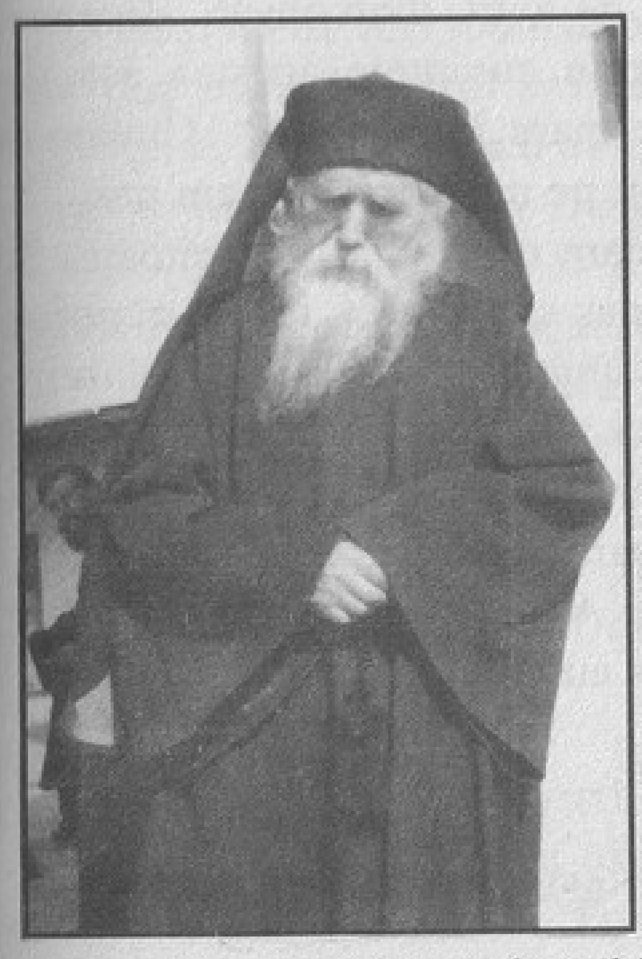
„Lasă, cum a vrea Dumnezeu!". Şi tocmai când se însera aşa, numai ce aud «poc». A trosnit un vreasc. „Măi, trece un urs sau un cerb". Şi mă dau în dos să văd ce o fi: cerb, urs, porci? (Odată a trecut o turmă de porci, erau două scroafe cu vreo 24 de purcei. Purceii erau mici, fătaţi de câteva zile şi nu puteau să meargă. Şi ele luau ciomege în gură şi îi mânau cu ele. Una mergea înainte şi una îi bătea din urmă cu ciomagul. Am zis: „Ia uite, măi, ce minunăţie!").

Şi când mă uit eu bine, nu erau fiare, era Maxim, el a călcat pe un vreasc. Şi când m-a văzut, de departe a început a-şi cere iertare: „Săru' mâna, domnu Părinte. Vă rog să mă iertaţi, că uite cum a fost, a fost o ispită...". „Frate, vai de mine, n-ai nici o grijă! Dar ai mers bine?". „Bine am mers, nu m-am întâlnit cu nimeni! Am venit tare frumos". „Dar ce ispită a fost acasă?". „Mi-au venit nişte neamuri, am pornit târziu". „Nu-i nimic". Eu când am intrat în bordei, am zis «Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime...» şi el a început a plânge. La mine ardea cădeluţa, aveam miros de tămâie în bordei. Şi am stat, că el era pic de apă, venise cu greutate, că el a adus cât a putut bietul om la Paşti. Am avut eu pe urmă..., că uneori aveam prea mult, mie ce-mi trebuia? Altădată trebuia să posteşti. Că nu-i ca aici, să fii asigurat, acolo-i cum vrea Domnul, odată ai, odată n-ai. Şi când a început a scoate din traistele acelea: cozonac, pască,

ouă de rață, ouă de gâscă roșii, anafură, apă sfințită, vreo zece cutii de chibrituri, ce a putut să aducă un om în spate, un șervet de șters, zahăr.

Și am zis: „Eu Înviere mai frumoasă ca aceea în viața mea n-am mai făcut". Eu de sâmbătă seara până duminică seara nu dormisem. Nu puteam dormi. Mă gândeam cum se duc oamenii la Înviere, cum fac Învierea, și mi-am luat un epitrahil și un felon vechi. Aveam o slujbă a Învierii și am cântat toată rânduiala Învierii la miezul nopții: „Ziua Învierii..." cântam tare. Canoanele Învierii, toate-toate le-am cântat. Am început pe la 11.30 seara și am cântat mai până dimineața. Și la urmă am zis „Hristos a Înviat!" de trei ori și au răsunat codrii: Huuuu. N-a mai zis nimeni: „Adevărat c-a înviat!". Nu era nimeni. Și atunci am zis eu: „Măi, mi-a făcut Dumnezeu parte de liniștea asta, să fiu o dată singur în creierii munților să fac aici Învierea". Și a doua zi a fost supărarea aceea, și pe urmă iar bucurie, când a venit și mi-a adus de toate. Și a stat creștinul cu mine trei zile și trei nopți, n-a vrut să mai coboare jos. Făceam pravila împreună, citeam ceasurile Paștilor care sunt în Săptămâna Luminată. Și apoi luam la noi cozonac, ouă și mergeam să-mi arate părțile acelea. Și așa a petrecut cu mine zilele Paștilor. Când a plecat mi-a zis: „Părinte, nu mă îndur să mă despart de dumitale. Îmi pare așa de rău că mă duc de aici, parcă mi-a murit cineva. Parcă aș sta totdeauna cu dumneata

aici, dar dacă așa-i viața, că suntem încurcați cu grijile astea ale lumii, că tare îmi pare rău că mă duc de aici. Ce frumusețe!". Eu, când era pravila, stăteam la pravilă, făceam rânduiala, pe urmă îi povesteam de prin cărți, îi spuneam. Puține cărți aveam la mine atunci. Am avut *Paza celor cinci simțiri*, am avut *Războiul nevăzut*, nelipsită a fost cu mine *Bogorodicina (Canoanele) Maicii Domnului*, un *Pateric* – cel cu slovă veche, de la București –, Acatistierul și un Molitfelnic. Astea-s toate cărțile care le aveam cu mine, încolo nu aveam, că nu le puteam duce.

Și au trecut ca visurile și mă gândesc așa: „Doamne, mai fă-mi parte să mai fiu străin pe pământ, să mai fiu iar singur, dar să-mi dai mângâierile care le-am avut atunci". Eu stau aici de dragostea părinților, parcă nu mă îndur să plec, dar eu am avut mare liniște singur, mare liniște am avut. Dar știi ce să faci? Să te rogi mereu. De aceea zice Sfântul Ioan Scărarul: „Tăria

împăratului este în multa oştire şi tăria celui din linişte este multa rugăciune". Dacă nu făceai rugăciunea, te înconjurau gândurile triste, mâhnire, deznădejde, frică, gânduri de împuţinare de credinţă; toate te înconjurau – o tristeţe, aşa o mâhnire nespusă. Şi cum începeai să te rogi cu toată inima un ceas, două, trei, gata! se risipeau şi aveai nişte bucurii parcă erai în Sfânta Sfintelor. Nu în Altar, ci în Sfânta Sfintelor! Aveai nişte mângâieri...

Am început odată Patericul din nou, că e scris pe el că l-am început din nou. Şi am zis aşa: „Să nu citesc mai mult de o filă pe zi!". Ştii, ca să am mai mult timp de citit dintr-însul. Ziceam: „Cum să trec eu peste cuvintele acestea aşa de repede, peste aşa de mare învăţătură?". Citeam o filă la Ava Antonie şi pe urmă îmi făceam pravila. Şi pe urmă mai stăteam o zi şi iar mai citeam. Şi apoi aveam un creionaş şi un caiet, tot luam notiţe de colo, de colo. Am umplut multe caiete cu însemnări aşa, ca să treacă ziua, ca omul singur. Când deschideam Patericul, nu parcă citeam, ci parcă vorbeam cu dânşii; parcă vedeam pe Ava Antonie, pe Ava Macarie, pe Ava cutare... Mă gândeam: „Uite unde s-au scris cuvintele acestea, în pustie". Tare frumos era!

Pe urmele Părintelui Cleopa

După aproape şase ani de la plecarea Părintelui Cleopa dintre noi, într-o zi de vară, ne-am hotărât să mergem prin locurile pe unde Părintele şi-a purtat paşii în pribegie, să ne întâlnim cu unii oameni care l-au ajutat, să vedem codrii unde-şi avea bordeiul, unde asculta susurul apei, cântul frunzelor în bătaia vântului, unde, din când în când, îl mai vizitau ursul, vulpea, dar şi diavolul.

Deşi nu au fost toate după cum ne-am fi dorit noi, dar până la urmă am biruit, având ajutorul Părintelui, care nu o dată ne-a scos în cale oameni care ne-au ajutat, care ne-au însoţit pentru a putea vedea şi locul său de pustnicie de la Troci. Tuturor le mulţumim şi pe această cale.

Având cu noi un aparat de fotografiat şi un casetofon, în paginile ce urmează vom prezenta discuţii şi fotografii cu cei pe care i-am întâlnit, oameni simpli, de la ţară, dar plini de dragoste pentru Dumnezeu şi Părintele Cleopa.

*

– Toadere, ştiu, de peste 15 ani, că de câte ori te vedea Părintele Cleopa te primea cu bucurie şi spunea la toţi că „viteazul Toadere" aduce oamenii pe jos tocmai de la Pâraie până la Neamţ cu ocazia

„Înălțării Domnului". Știu că ai cunoscut ajutorul lui Dumnezeu prin rugăciunile și sfaturile Părintelui. Povestește-ne ceva despre acestea.

– Vreau să vă spun doar două cazuri când am văzut, pentru a nu știu câta oară, darul pe care-l avea de la Dumnezeu Părintele Cleopa:

Într-un an, tata coborâse din munte, iar primarul, cu vicele și cu activistul de partid i-au spus că nu mai are voie să mai facă stână la primăvară, pentru că copiii lui au stricat ogoarele la oameni.

Primăvara, tata m-a trimis la Părintele Cleopa, pentru că îl cunoștea, să duc un pomelnic. Am stat de vorbă cu Părintele, am dat 50 de lei pentru un pomelnic de 40 de zile. Părintele Cleopa mi-a spus: „Todirică, du-te acasă, pentru că peste trei săptămâni ei îl vor chema pe tată-tău să pună hârtie acolo".

După două săptămâni și jumătate, tata s-a întâlnit cu primarul, care i-a zis tatei: „Cumetre, da' nu mai aduci hârtia pentru stână?", căci primarul era cumătru cu tata. Și i-a zis primarul că îi depune el hârtia.

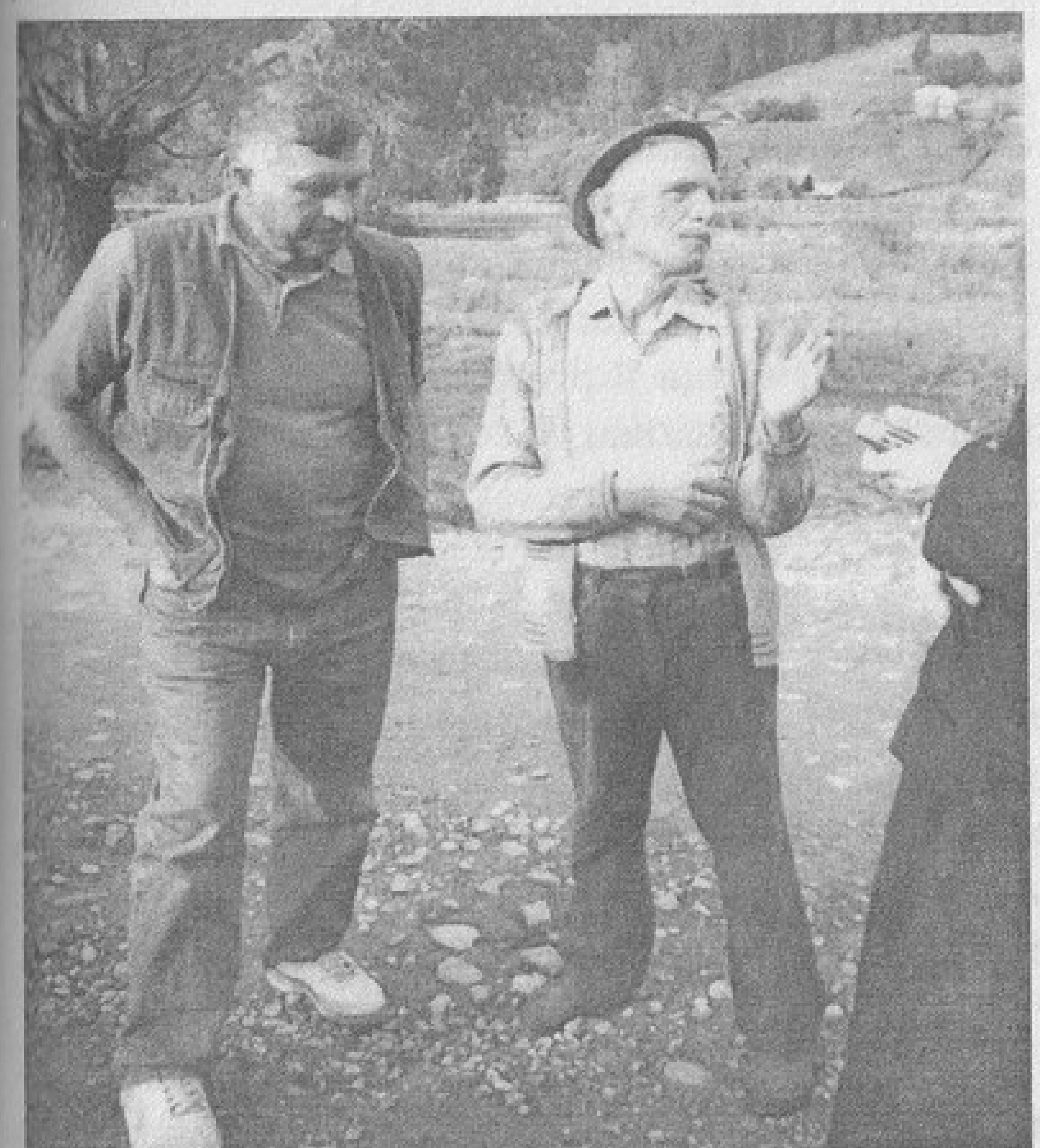
Peste trei săptămâni s-au făcut alegeri de stână și tata a câștigat.

*

Într-un an ni s-a furat o oaie. M-am dus la Părintele Cleopa, și la el erau veniți mulți stareți atunci. Am plătit la șapte mănăstiri câte 50 de lei. Iar Părintele Cleopa mi-a zis ca eu și nevasta să nu

punem mâna pe nici un capăt de ață de la cineva. M-a întrebat dacă bănuiesc pe cineva și i-am spus că da, iar Părintele mi-a zis să nu bănuiesc, pentru că nu știu cine este. Și așa a fost. Am bănuit pe unul și era altul.

După trei ani de zile a venit făptașul la mine și mi-a mărturisit că el a furat oaia. Și nu a putut să

«– Măi, cine-ți face rău, să-i faci bine. Să nu ții minte răul, să nu-l dușmănești, așa îmi spunea Părintele Cleopa».

spună nimic până la ora 12 noaptea. Până atunci n-a putut să spună nimic, deşi stătusem mult timp de vorbă amândoi.

Când s-a căsătorit, el venise la mine să-l cunun, dar n-am putut, iar acum mă gândeam că vrea să-i botez copilul, şi când colo, el mi-a spus de oaie.

Era o oaie grozavă. Şi la 12.05 noaptea i-am dat, cu lumânare, oaia de pomană, deşi el a vrut să-mi cumpere altă oaie.

L-am întrebat: „Ce ai pierdut în aceşti trei ani?". Şi mi-a spus că i-au pierit trei cai, două vaci, o scroafă cu purcei şi din 15 oi a rămas cu cinci. Şi cu căruţa îl prindea de fiecare dată, dacă voia să facă vreun ban.

* * *

– Doamne ajută, moş Straton!

– Săru-mâna, părinţilor! Aţi venit iar la moşneagul?

– Am venit să ne povestiţi ce vă mai amintiţi despre Părintele Cleopa, pe când era aici la dumneavoastră acasă şi în pădure.

– Poftiţi în casă, să stăm de vorbă.

El îmi era duhovnic şi acum nu mai ştiam nimic de el de doi ani. Tot întrebam pe un preot de la Mănăstirea Slatina care ştia unde e Părintele, dar Părintele îi zicea: „Lasă acum, lasă".

Odată vine la mine părintele Chiril şi-mi zice: „Hai acum să te întâlneşti cu Părintele". Era seară, pe 2 februarie, de Întâmpinarea Domnului, şi am mers la unul Nicolae Moroşanu din Stulpicani. A mai stat acolo până în primăvară, când a trimis iar după mine şi a venit la noi acasă. Şase ani am dus cu dânsul. A fost fugit, a fost urmărit, l-a căutat, s-a ascuns la mine, la alţii, iar pe urmă l-am dus în pădure la un bordei, la Troci.

Seara mai veneau unii oameni de mare încredere la noi acasă şi vorbeam cu Părintele, da' cineva stătea afară să vadă dacă nu vine vreun străin, că era urmărit.

Îl culcam pe un pat într-o cameră. Când îl sculam dimineaţa era jos pe pământ. Nu dormea pe pat, se ostenea mereu.

Într-o zi Părintele mi-a zis: „Măi, Straton, măi! Nu-mi găseşti tu un loc să mai aud o pasăre zburând, un izvor curgând, să aud vântul prin fagi vâjâind?". Eu ştiam la Troci o pădure seculară unde nu intrase cu toporul în ea. M-am dus acolo şi am găsit un loc. Am venit şi i-am spus, iar noaptea am plecat din nou cu Părintele. I-a plăcut cum era. Acolo i-am făcut bordeiul, tot era în pământ, nu se vedea nimic afară.

Împreună cu un frate al meu, Ilarion, am luat topor, ferăstrău, hârleţ şi ne-am dus. Pe când tăiam noi lemne şi le-am aşezat să facem bordeiul, l-am auzit pe Părintele spunând: „Ei, lasă-le aşa! Cum

nu le pune bine? Las' că-i bun aşa!". Atunci am cunoscut că diavolul i-a spus că nu le punem bine, da' eu nu auzeam decât pe Părintele!

La locul bordeiului

Aici avea doi prieteni mari: ursul şi cucoana vulpe! Ursul venea să primească cartofi, că seara mai frigea câte unul la foc, iar cucoana vulpe i-a luat ceaunul şi fugea cu el.

Într-o noapte aude un huiet mare. „Măi, oare ce-i? Armată? Război?", şi-a zis Părintele. Zicea că a ieşit o maşină de alamă cu multe roţi şi pe ea o satană cu o pălărie aplecată şi cu ochii roşaţi şi a strigat la Părintele: „Ce cauţi aici, moşneagule?". Şi Părintele s-a ţinut de copacul unde avea Sfintele Taine şi a zis: „Maica Domnului, nu mă lăsa!". Când a zis asta, s-a dus maşina peste cap, toată s-a rupt. Până dimineaţa a huit maşina şi trei zile i-au ţiuit urechile.

Odată am avut o ispită. Îi duceam pesmeţi. Eram cu tata şi ne-a întâlnit un miliţian, care a întrebat: „Moşule, ce ai aici?". „Pesmeţi", i-a răspuns tata. „Pe cine alimentezi dumneata cu pesmeţi?", a zis din nou miliţianul. „Merg la mănăstire la o maică şi-i duc ei". Aşa am scăpat.

L-a căutat odată miliţia la mine acasă, dar nu l-a găsit. Maica Domnului era cu Părintele şi avea să-l găsească miliţia?

Multe a tras bietul Părinte!

Avea mare frică de Dumnezeu! Că frica de Dumnezeu îl înţelepţeşte pe om, îl face să-L cunoască pe Dumnezeu; frica de Dumnezeu toate le face. Fără Dumnezeu, fără frica de El, nimic nu putem face.

Părintele Cleopa a fost foarte recunoscător faţă de noi. Când mergeam la el la Sihăstria, să fi fost ministru, să fi fost oricine la el, numai ce-l auzeam: „Gata, a venit Negrileasa!".

– De ce „gata, a venit Negrileasa!"?

– Tot Părintele spunea: „Măi, ăştia sunt nişte oameni care m-au ajutat în viaţa mea, când eram pribeag, şi Dumnezeu să le ajute. Am o datorie morală faţă de oamenii ăştia".

– Moş Straton, aţi simţit ajutor de la Dumnezeu pentru că l-aţi ajutat pe Părintele Cleopa?

– Da' cum! În toate primejdiile! L-am ajutat pe Părintele şi a fost şi pentru mine ajutor! M-au

ajutat rugăciunile lui, m-a ajutat cererea lui. Şi am cunoscut după vorba lui că Dumnezeu m-a ajutat.

Casa lui Straton unde a stat Părintele Cleopa ascuns

– Puteţi să ne spuneţi vreun sfat pe care vi l-a dat Părintele Cleopa?

– Unul am să vă spun. Este un obicei în Bucovina când moare cineva să-i cânte din trâmbiţă. Şi zicea Părintele: „Cu trâmbiţa te culcă, cu trâmbiţa te va scula la Judecată (aţi văzut că Dumnezeu i-a trimis şi Părintelui la înmormântare doi oameni din Bucovina să-i cânte din trâmbiţă!). Moartea când vine nu alege. Ia din margină, ca lupul. Şi a întâlnit un băiet mic, şi l-a luat. Mai încolo a găsit o văduvă, a luat-o şi pe ea. Apoi a întâlnit doi

însuraţi, şi i-a luat. Pe urmă a ajuns la un bătrân şi l-a luat şi pe acesta, şi a terminat".

– Acum sunteţi bătrân, de 86 de ani. Aveţi nădejde să vă întâlniţi acolo cu Părintele Cleopa?

– Numai să ajung eu acolo, că am eu nădejde! Să pot ajunge acolo. Da-i greu să ajung acolo!

* * *

– Sunteţi Ioan, fratele mai mic al lui Straton. Ce ne puteţi spune despre Părintele Cleopa din vremea când a stat la familia dumneavoastră şi în această zonă?

– Eu eram atunci un copil. Veneau pe la noi noaptea femeile cu furca, cum era obiceiul, şi atunci vorbeau cu Părintele. Povestea de rânduielile Bisericii, de cum trebuie să trăieşti în viaţă. Atâta duhovnicie, atâta învăţătură! Ce nu auzeai de la el?

– Dumneavoastră l-aţi ajutat cu ceva pe Părintele?

– Pe mine mă trimitea la mănăstire şi mai aduceam câte ceva de acolo într-un rucsac, căci un copil nu-i prea băgat în seamă. La Slatina erau nişte slujbe extraordinare, cu preoţi mulţi. Am fost odată şi am stat două zile, de sărbători. Au slujit 4 diaconi şi 16 preoţi. Aşa prinsesem o dragoste că într-o oră şi ceva eram acolo; aşa mergeam de parcă mă ducea ceva. Aici am văzut că era totuşi rugăciunea Părintelui Cleopa. Eram mai uşor, parcă zburam, aşa mergeam.

Pe la Găinești era miliție și mă vedea că trec mai des pe acolo. Odată un milițian m-a întrebat: „Ce-i cu tine, măi? De unde vii? Unde te duci?". „Mă duc acasă de la mănăstire", am răspuns eu. „Ce ai acolo?". „Mi-au dat niște mere și ceva de mâncare. Mama-i necăjită, tata-i slab...", așa mi-a venit în minte să spun și m-a lăsat în pace.

– Vă mai amintiți vreun sfat pe care vi l-a dat în acea perioadă Părintele?

– Da, parcă îl aud că-mi zicea: „Măi Ionel, măi! Ai grijă în viață ce faci, măi! Fii cu mintea trează!".

– Ce alt sfat vă mai aduceți aminte că v-a dat Părintele Cleopa?

– Așa cum e obiceiul, odată, când eram mai mare și înțelegeam mai bine viața duhovnicească, l-am întrebat și eu: „Părinte, ce să fac să mă mântuiesc?", iar Părintele mi-a zis: „Pentru mântuire sunt necesare trei lucruri. Primul: răbdare; al doilea: răbdare; al treilea: răbdare. Frate Ioane, da-ți mai trebuie ceva: milostenie. Nu trebuie să dai vaca! Nu ți-a cerut Dumnezeu vaca, niciodată! Ferească Dumnezeu! Nici vițelul. Da' sticla de lapte trebuie s-o dai! Și încă un lucru, frate Ioane: rugăciunea. Pasul și Dumnezeu! Fără răbdare, fără milostenie și fără rugăciune nu se poate mântui omul! Fără răbdare te sfădești cu omul, nu ajuți, nu te rogi; fără răbdare nu faci milostenie".

– Ați simțit ajutorul rugăciunilor Părintelui pentru dumneavoastră și familie?

– Oricând! M-am rugat la Dumnezeu când am vrut să mă căsătoresc: „Doamne, să nu-mi dai o femeie desfrânată" și uitați-o aici! După căsătorie m-am rugat: „Dă-mi, Doamne, prima dată un băiat", și băiat mi-a dat. Apoi am zis: „Dă-mi, Doamne, o fată", și mi-a dat. Orice m-am rugat, mi-a dat, deși sunt păcătos.

Eu voiam să dau un examen de asimilare pentru cântăreț bisericesc și am mers la Părintele la Sihăstria și l-am rugat, că poate cunoaște pe cineva pe la Mănăstirea Neamț, să mă ajute, dar Părintele mi-a spus: „Du-te singur, că dacă-i de la Dumnezeu o să reușești", și am reușit.

– Ce vi s-a părut deosebit la Părintele Cleopa?

– O sfințenie deosebită, un dar deosebit; că le avea aproape pe toate; un suflet atrăgător. Dacă intrai la el, când ieșeai trebuia să te gândești: „Doamne, da' ce-i cu mine?".

* * *

De multe ori când ne povestea despre perioada pribegiei sale, Părintele Cleopa ne spunea că a avut oameni de încredere pe care puteai să-i omori și nu ți-ar fi spus un cuvânt despre el. De acest lucru ne-am convins la Negrileasa, după aproape șase ani de la moartea Părintelui. Deși creștina

aceasta ne cunoştea de când trăia Părintele, totuşi, nu a vrut să ne spună decât cele pe care le consemnăm mai jos:

– Am auzit că Părintele Cleopa a stat ascuns un timp şi la dumneavoastră acasă. Ce puteţi să ne povestiţi despre dânsul?

– Am mers, am venit, am vorbit cu el, a fost la noi şi am mers la el la mănăstire. Au fost treburi multe şi nu le putem spune toate... Vai, bun a fost Părintele!...

– Pe noi ne cunoaşteţi de la mănăstire, iar acum Părintele s-a dus la Domnul; au trecut atâţia ani, poate ne spuneţi ceva mai mult.

– Au fost multe treburi. Da..., na! Cine le ştie! Cine nu le ştie, nu le ştie. Aşa-i treaba!

– Şi chiar nu vreţi să ne spuneţi?

– Da io nu mai ştiu altceva. Atâta ştiu!

* * *

– Moş Vasile, cum l-aţi cunoscut pe Părintele Cleopa?

– El stătea ascuns la Straton şi nu ştiam, deşi eram cumnat cu Straton. Odată am venit prin grădină şi Părintele stătea de vorbă cu Straton şi Parasca în gang. Ei nu m-au văzut. M-am dat înapoi şi am tuşit. Când am venit iar, am văzut numai haina cum a intrat în casă. După ce am stat de vorbă cu ei le-am spus: „Mă, eu v-am văzut cum stăteaţi de vorbă cu Părintele în gang, dar m-am dat înapoi să

nu mă vedeţi". Ei i-au spus Părintelui şi el a zis: „Să vină omul acela pe aici". M-am dus şi am stat de vorbă cu dânsul. Pe urmă m-a trimis pe la mănăstire. Scria câte un bilet şi mă trimitea. Am fost de vreo două-trei ori. Eram omul lui de încredere.

– Ce vă spunea Părintele Cleopa?

– El îmi spunea de când s-o făcut lumea; îmi spunea tăt! Da' el nu spunea din carte. El spunea aşa cum vorbim noi. El ţinea minte tăt! Ce spunea el se cam întâmpla. Că el ştia tăt. Tăt ştia. Nu ştiu de unde. El a fost un om mare!

– Aţi avut vreun necaz în care v-a ajutat, în care s-a întâmplat cum a spus Părintele?

– Am avut. Da' el îmi spunea: „Lasă că ai să vezi singur ce se întâmplă cu el". Gândeam că acela mi-ar fi făcut, da' nu eram bazat. Părintele îmi spunea: „Taci, că ai să ştii". Şi era după cum spunea el, aşa era.

– Aţi fost şi la Mănăstirea Sihăstria să-l vedeţi şi să vorbiţi cu el?

– Am fost. Când mergeam el era afară şi vorbea la oameni. Şi când intram pe uşă, striga: „Eeei, moş Vasile! Vino mai aproape!". Ţinea cuvântări mari. Da' ca el nu ţine nici unul acum. Era bătrân, da' când vorbea îl auzeai din drum, aşa avea un glas!

– Moş Vasile, aţi întâlnit atâta lume, ce impresie v-a făcut Părintele Cleopa?

– De când l-am cunoscut, om ca dânsul n-o fost. El o fost un fel de om sfânt, nu de aista. Aşa mai sunt călugări, dar el o fost un om curat tare şi te-ai înţeles cu dânsul, oricum ar fi fost. Eu îi spuneam: „Părinte, vreau să plătesc un praznic la mănăstire. Cât costă?". Apăi el îmi spunea jumătate. „Numai atât?". „Pentru dumneata e prea mult. Mai am eu jumătate. Te-i întâlni cu el acolo sus". Nu este nici un om ca acela, nu este. Au mai fost, da' om ca acela, nu! Om curat o fost. Nici unul n-am auzit io – doar am fost pe la mănăstiri şi am stat de vorbă şi cu alţii – ca dânsul să ţie minte de când s-o făcut lumea tăt. O fost un om tare deştept şi curat. Ca acela om nu este. Sunt ăştia amu care sunt la

mănăstire acolo, da' aşa ca dânsul să vorbească nu este nici unul. Dacă era în curte şi vorbea la atâta

lume, tăţi oamenii înţelegeau ce spunea el. Că erau de la ţară sau profesori, tăţi înţelegeau. Bun om şi curat om! Mi-o părut rău după dânsul.

– V-aţi spovedit vreodată la Părintele Cleopa?

– Da. După cum o fost el, dacă voia să te spovedească, el îţi spunea exact tăt, de când ai fost mic îţi spunea el înainte. El tăt ştia!

– Câţi ani aveţi, moş Vasile?

– Am 95 de ani, intrat pe 96.

– Să nu stricaţi din sută!

– Eeei, păi îi mai mult amu până la sută, decât a fost de la capăt până amu...!

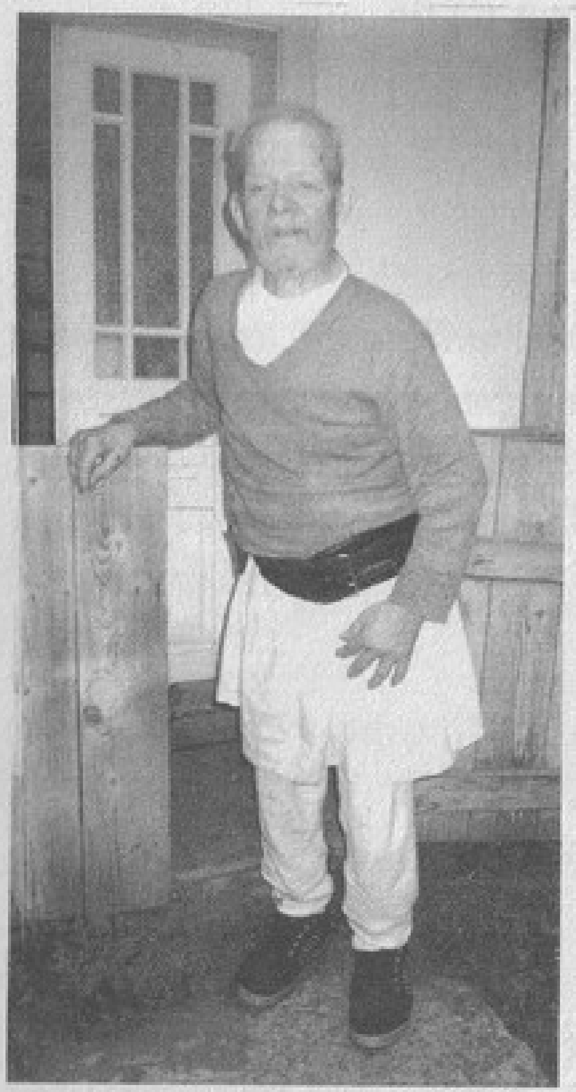
* * *

La cei „100 fără trei" ani ai săi, cum îi place să spună când este întrebat câţi ani are, pentru că vrea să trăiască 100, Mihai Ştefănoaie ne povesteşte cu mult patos despre cel care, atunci când îi punea mâna pe cap la Spovedanie, i se părea că este un sfânt din cer:

Prin tata l-am cunoscut eu pe Părintele. Tata avea o vacă bună de lapte, dădea 20 litri de lapte pe zi, şi atunci după război nu avea vite mănăstirea, era săracă. Tata o zis aşa: „Am o vacă bună de lapte şi o aduc aici la mănăstire. Eu sunt numai cu baba şi mai mult postesc şi nu-mi trebuie atâta lapte. O aduc aici". Trei ani o dus vaca la Mănăstirea Slatina. Vara o ducea la mănăstire, iar iarna o aducea acasă.

Mie Părintele Cleopa îmi zicea: „Ești ca băiatul meu", deși era mai mic decât mine cu patru ani. Îmi povestea viața lui de când era mic. Era tare credincios, și când te duceai la dânsul zicea: „Maica Domnului să te binecuvinteze, Maica Domnului să te binecuvinteze!". El era ca sfânt! Credință mare a avut în Dumnezeu și Maica Domnului!

Comuniștii voiau să facă din mănăstiri muzeu, să rămână un singur călugăr ca paznic. Părintele Cleopa pleca capul și zicea: „Dumnezeu e deasupra. Dumnezeu o să facă după știrea Lui, nu după cum vor ei". Da' nu le spunea lor verbal, că-l arestau pe loc.

Părintele Cleopa mi-o povestit toată pățania lui cu Antonie Plămădeală. Era profesor la București și nici o mănăstire nu-l primea de frica comuniștilor. Părintele Cleopa l-o primit la Slatina. Părintele Cleopa l-o trimis la Iași cu corespondența de la Slatina și milițienii l-au prins. Apoi au venit la

Părintele Cleopa să-l ridice din cauză că l-o primit pe părintele Antonie Plămădeală. Atunci Părintele Cleopa o fugit în munți. Oameni credincioși și de încredere îi duceau pesmeți uscați, lumânări... Era unul Petre Axinte, ucenic adevărat, mai mult decât un călugăr, care mergea la el lună de lună.

Avea o colibă unde este schitul acum, la Pahomia, iar milițienii îl urmăreau cu câinii. Atâta putere dumnezeiască era cu dânsul încât câinii treceau pe lângă el și nu-l depistau. Mai mergeam și eu la el cu Petre Axinte. Foarte greu a trăit, dar Dumnezeu l-o întărit. Petre Axinte o avut cea mai mare grijă de el. Povestea de Părintele Cleopa că odată a slăbit grozav și nu mai putea să ajungă la bordei; o căzut jos, ca leșinat. Atunci o scos o bucățică din Sfânta Împărtășanie și o luat-o în gură și imediat și-o revenit și s-o putut întoarce la bordei. Lucru minunat! Dumnezeu o ținut cu dânsul în toate direcțiile unde s-o dus, Dumnezeu o ținut cu dânsul.

Nici urs, nici lup, nici alt animal sălbatic nu l-o atacat cât o stat prin păduri. Uneori mânca cu ursul câte o barabulă pe zi. Vara mânca mai mult bureți și urzici, iar iarna pesmeți.

El avea o credință nestrămutată și zicea: „Oriunde mă voi duce, Dumnezeu e cu mine". N-o fost alt preot cu credință mare în Dumnezeu ca el. Nu se îndepărta un pas fără a cere ajutorul lui Dumnezeu: „Doamne, ajută-mă! Doamne, ajută-mă!".

M-am mărturisit de vreo patru ori la Părintele Cleopa. Când punea mâna pe capul meu, ca şi cum ar fi pus un sfânt din cer, aşa era mâna lui pe capul meu. Când îl întrebam de canon, îmi zicea: „Ce canon să-ţi dau eu ţie? Mereu să spui Psalmul 50, de 50 de ori pe zi, şi Acatistul Mântuitorului". Am aproape 100 de ani şi nu pot sta mult în picioare, da' stau pe marginea patului şi zic mereu Psalmul 50 şi 142 şi Acatistul Mântuitorului, că le ştiu pe de rost.

Făcea slujbe foarte frumoase şi dădea mâncare la toată lumea. Şi-mi părea atât de bună mâncarea aceea de la mănăstire, ca şi cum ar fi fost de la Dumnezeu venită, aşa era de gustoasă! Mâncare făcută din danii de la oameni.

Era foarte, foarte cumsecade. Straşnic părinte o fost. Pentru noi n-o fost alt părinte mai bun ca dânsul. Eu am cunoscut mai mulţi stareţi, dar nu ca el. Da' spun aşa, Părintele Cleopa – Dumnezeu să-l ţie unde este şi cum este – o fost ca un fel de sfânt pentru Mănăstirea Slatina. N-o fost altul ca el să facă cele pentru Dumnezeu. Nu vorbea vorbe decât numai în privinţa creştinătăţii şi a lui Dumnezeu.

Cu dânsul dacă stăteai de vorbă spunea că Dumnezeu este deasupra şi oriunde şi oricum ai fi, te vede. Şi am crezut în vorbele lui. Iată că ajung 100 de ani şi trăiesc, şi cât ştiu zic rugăciuni aşa, zi şi noapte, lui Dumnezeu.

* * *

ÎN MIJLOCUL OAMENILOR

Pustnic în obşte[21]

După revenirea în mănăstire Părintele Cleopa şi-a păstrat, într-o anumită măsură, rânduiala din pustie. Iată ce scrie despre aceasta un fost ucenic al Părintelui:

„La noi, scrie undeva Părintele Cleopa, fost stareţ la Slatina, în Moldova, ca şi în alte părţi ale ţării noastre, unii dintre monahi se străduiesc cu mijloacele lor să facă sfânta rugăciune neîncetată, a inimii, dar nu cu ţeluri înalte ca predecesorii noştri, marii asceţi şi isihaşti, care prin ea ajungeau la extaz şi la minuni. Pentru monahii noştri, rugăciunea este îndeplinirea pravilei care le-a fost dată ca sfat din partea Bisericii, când li s-au dat metaniile, cu ocazia tunderii în monahism, când li s-a

[21] Mitropolitul Antonie Plămădeală, *op. cit.*, p. 279-280.

spus că sunt obligați să se roage în tot timpul și în tot locul, și să repete fără încetare rugăciunea: «Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul!». Cel care rostește această rugăciune, împiedică duhul și inima sa să cadă sub influența încercărilor, tentațiilor din domeniul gândirii".

Mărturia Părintelui Cleopa este prețioasă prin ceea ce spune, dar de asemenea și prin ceea ce sugerează. El spune că rugăciunea este învățată ca o pravilă, ca o regulă, deci ca o datorie. Fiind „datorie", nimeni nu se poate prevala de rugăciune, și a construi pe ea teorii, și a crede că e cineva pentru că e rugător. Părintele Cleopa reamintește că rugăciunea este în primul rând un ajutor pentru paza minții și a trupului, păstrându-le într-o stare curată.

După generația părintelui Ioanichie, ultima care a preluat în Moldova ștafeta are în frunte pe Părintele Cleopa, înconjurat în ultimii 40 de ani de duhovnici mari ca părinții Paisie, Gherasim, Ioil, Emilian, Daniil, Petroniu, Chiril și mulți alții, dintre care cei mai mulți trecuți la Domnul.

Părintele Cleopa însuși este prin structură un contemplativ și, în ceea ce-l privește pe el însuși, ar putea trăi retras în deplină singurătate toată viața, dar prescrie altora viața de obște în ascultare, cu practicarea ascezei și a poruncilor, care este, după părerea sa, calea cea mai sigură spre mântuire, fără curse și fără hățișuri. În Sihăstria el e

eremit în obște, cum e și părintele Paisie în Sihla. Nu face din măsura lui măsura celorlalți și se împarte între sine, obște și credincioși.

Deschiderea spre lume o consideră absolut necesară, pentru a fi de folos. Canonul lui personal, sarcina pe care și-a luat-o este aceasta: „să fie cât mai de folos și cât mai multora". Vorbește fără răgaz, scrie, luptă pentru dreapta credință, îndrumă, împarte curaj, mângâieri și speranțe și încearcă să impună o linie morală în viața de toate zilele a celor ce vin să-l cerceteze, folosind toate mijloacele, dar mai ales spovedania cu dezlegarea de păcate și împărtășania celor vrednici.

Promovează o spiritualitate bine încadrată în epocă, în mentalitățile și îndatoririle prezente, realist și practic. Îmbină acțiunea cu rugăciunea fără

să le confrunte, ci dimpotrivă, căutându-le convergente şi făcându-le complementare. În obşte încurajează un stareţ activ, bun gospodar, îndeamnă la ascultare şi muncă, având grijă să le echilibreze pe toate cu păstrarea rânduielilor de rugăciune în comun, pe care pune accentul principal. Pravila de chilie o tratează cu fiecare în parte la spovedanie. E un model de înţelegere a preluării tradiţiei, a păstrării ei în puritatea de la început, dar şi a contemporanizării ei spre a o face aptă să se adreseze şi creştinului contemporan.

Episcopul Atanasie (Jevtič) – Serbia:

Învăţăturile bunului Părinte Cleopa[22]

În luna septembrie 1976 am fost în România, în această ţară vecină ortodoxă a poporului român, frate cu noi după credinţă. Am fost acolo pentru a participa la o consfătuire despre educaţia creştină. Cu blagoslovenia Patriarhului român Iustinian şi a Mitropolitului Moldovei Iustin, această întâlnire a

[22] Extrase din mărturia Episcopului Atanasie al Herţegovinei, care, împreună cu Mitropolitul Amfilohie al Muntenegrului, amândoi ucenici ai Arhim. Iustin Popovici, l-au vizitat pe Părintele Cleopa în anul 1976, fiind atunci ei încă ieromonahi. Aceste amintiri au fost publicate în volumul „Veliki je Bog", Belgrad, 2000.

avut loc în seminarul de lângă Mănăstirea Neamţ din Moldova, regiunea nord-estică a României [...].

Părintele Amfilohie [Radič] şi cu mine, împreună cu încă câţiva fraţi, ortodocşi din Grecia şi din alte ţări, eram interesaţi, pe lângă această consfătuire, de călugării din schiturile mănăstirii Neamţ şi în special de vestitul stareţ moldovean – isihast, Părintele Cleopa, din solitara mănăstire a Sihăstriei.

Despre Părintele Cleopa, pustnicul, am auzit ceva şi înainte de sosirea noastră în România. Ne-a povestit despre el încă din Atena căruntul şi înţeleptul părinte român Dumitru (Stăniloae) şi tânărul nostru prieten atenian Panayotis (Nellas) [...].

La Părintele Cleopa din Mănăstirea Sihăstria am ajuns de la Neamţ, prin bunăvoinţa mai întâi a Părintelui Nicolae Bordaşiu şi după aceea a vlădicăi Nestor (vicarul Craiovei), care ne-a dat maşina şi şoferul său. Trebuia să mergem pe jos, dar vremea şi împrejurările şi-au făcut partea lor, aşa încât am mers cu maşina. Cu noi a venit şi doamna Tomoko, japoneză ortodoxă, văduva răposatului Pavel Evdokimov de la Paris [...].

Înaintea căsuţei Părintelui aşteptau vreo zece creştini şi creştine evlavioase, probabil pentru spovedanie şi cuvinte duhovniceşti. Dar Părintele, auzind de sosirea noastră, ne-a primit îndată în chilie şi ne-a aşezat pe patul şi scaunele dinăuntru. Nouă nu ne venea să şedem. Am fi vrut să rămânem

pentru totdeauna sub binecuvântarea sfintelor sale mâini, căci pacea lui şi harul din el şi-au coborât razele lor şi asupra sufletului meu păcătos, care altfel arareori îşi vede păcătoşenia sa, aşa cum şi-a văzut-o atunci.

Deoarece doamna Evdokimov se grăbea să se întoarcă, bătrânul, în timp ce ea a îngenuncheat, a blagoslovit-o, punându-şi amândouă mâinile pe capul ei, şi a lăsat-o să plece. De noi Părintele s-a bucurat ca un copil, în special pentru că suntem „părinţi sârbi", şi pentru că suntem în legătură duhovnicească cu părintele Iustin Popovici, despre care el auzise şi citise ca despre „un mare duhovnic şi teolog ortodox". Ne-a condus apoi împreună cu părintele Petroniu şi cu părintele Nicolae să ieşim afară din chilie, pe pajiştile şi colinele carpatine. (Părintele Nicolae, care tot timpul ne-a fost traducător, ne-a spus că odată, mai înainte, pe când venise cu elevii seminarului, Părintele Cleopa îi primise astfel: i-a scos pe toţi afară pe deal, şi acolo i-a învăţat şi i-a binecuvântat).

Aşezându-ne pe pajiştea dinaintea livezii – iar Părintele îngenunchind înaintea noastră pe amândoi genunchii –, eu păcătosul am îndrăznit să îl întreb primul: „Cum să trăim într-o lume de asfalt, precum cea în care suntem noi, şi să ne luptăm cu patimile noastre şi cu ispitele lumii?". Fericitul Părinte Cleopa ne-a vorbit atunci de Dumnezeu inspirata învăţătură a sa despre cele opt feluri de

ispitire a omului şi de lupta cu ele. „Sfinţii Părinţi spun – aşa a început Părintele Cleopa să ne prezinte în rezumat experienţa sa duhovnicească moştenită de la Sfinţii Părinţi şi trăită personal, ceea ce dădea tărie fiecărui cuvânt al său – că, pe drumul mântuirii, omul este ispitit de diavol din opt părţi: din spate, din faţă, din stânga, din dreapta, de sus, de jos, dinăuntru, dinafară"[23] [...].

Terminând descrierea celor opt feluri de ispitire a omului, Părintele Cleopa le-a repetat pe scurt, iar apoi a adăugat şi modul şi mijloacele de luptă împotriva acestor ispitiri.

Împotriva tuturor acestor ispitiri: din spate, din faţă, din stânga, din dreapta, de sus, de jos, dinăuntru, dinafară, trebuie să te lupţi cu **trezvie**, adică cu atenţie, cu grijă şi veghe a duhului şi a trupului, curaj şi priveghere a duhului, înfrânare şi chibzuinţă, pază asupra gândurilor şi faptelor; iar pe de altă parte: prin chemarea continuă în rugăciune a numelui Domnului Iisus Hristos, adică **rugăciunea neîncetată**. (La aceasta Părintele Petroniu a adăugat în greceşte: „προσοχή καί προσευχή" cum spun Sfinţii Părinţi, adică: atenţie şi rugăciune). Cu alte cuvinte, adăugă Părintele, Sfinţii Părinţi ne spun că lupta împotriva tuturor ispitelor şi patimilor constă în aceasta: a-ţi păzi mintea ta şi

[23] Aici Episcopul Atanasie redă întregul cuvânt al Părintelui Cleopa despre ispitirea din cele opt părţi. Vezi „Ne vorbeşte Părintele Cleopa", vol. 6, p. 30.

întregul suflet şi trup de ispite, acesta este lucrul şi nevoinţa noastră, de partea noastră omenească; iar de cealaltă, de partea dumnezeiască: trebuie neîncetat să chemăm în rugăciune ajutorul atotputernicului Domn Iisus Hristos, şi aceasta este acea neîncetată şi principală rugăciune isihastă, numită rugăciunea lui Iisus: „**Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!**".

Noaptea începuse să se lase peste munţii şi văile carpatine şi moldave, însă din cuvintele de încheiere ale Părintelui în sufletul meu se iveau zorile, că Domnul va cerceta şi sufletul meu cel iubitor de păcat şi mult-împătimitul meu trup pentru trezvia şi rugăciunile sfântului Părinte Cleopa şi ale duhovnicului meu din ţară [Arhim. Iustin Popovici – n.n.]...

Duhovnicul veacului XX

Pe Părintele Cleopa l-am cunoscut mai întâi din cărţi. Din „Convorbiri duhovniceşti", de părintele Ioanichie Bălan, din cărţile Sfinţiei sale: „Călăuză în credinţa ortodoxă", „Valoarea sufletului", „Despre vise şi vedenii"; din „Pelerinul român" de Gheorghe Băbuţ, şi din „Tradiţie şi libertate", de I.P.S. Antonie Plămădeală.

Cuvintele, sfaturile, experienţa şi vorbele sale mi-au fost de mare folos. În 1990 Părintele Cleopa era considerat duhovnicul României, şi, după cum spunea I.P.S. Bartolomeu Anania, „nu era întrebare referitoare la credinţă, la care să nu poată răspundă".

Cu toată evlavia şi dragostea ce i-o purtam, nu am reuşit să ajung să-l văd decât pe 30 noiembrie 1994. Eram deja frate în Mănăstirea Nicula. În acea seară când am ajuns la Sihăstria, la poarta mănăstirii m-a întâmpinat un părinte de o bunătate îngerească. Am întrebat de Părintele Cleopa şi am fost îndrumat sus, acolo unde Părintele vorbea credincioşilor într-o sală special amenajată. Când m-am apropiat de Părintele am simţit că are o putere duhovnicească deosebită. Mă gândeam că în jurul Sfinţiei sale nu se pot petrece păcate, nu te poţi apropia cu gânduri viclene, pentru că Sfinţia sa vede tot. În faţa lui te simţi descoperit.

Am stat şi eu într-un colţ şi am rămas impresionat de îndelunga răbdare ce o avea Părintele cu fiecare credincios în parte. M-a binecuvântat şi pe mine, apoi m-a trimis să-l caut pe ucenicul său de chilie, părintele I., cu care m-am împrietenit repede, şi cu care am stat de vorbă toată noaptea.

A doua oară l-am văzut în iulie 1996, în chilia Sfinţiei sale. Avea o coastă ruptă, dar parcă suferea în trup străin. Avea o faţă atât de luminată, cum n-am mai văzut, şi o lumină în jurul capului

care iradia. Ne-a vorbit despre dragoste, despre dragostea dumnezeiască. Părintele stareţ, cu care eram venit la Sihăstria, întrebase cu totul altceva, dar, gândindu-mă mai bine, am văzut că Părintele Cleopa ne dă răspuns la problemele noastre.

Adevărata mea întâlnire cu Părintele Cleopa a fost când l-am văzut a treia oară, în februarie 1997. Era într-o marţi seara. Urma să fiu tuns în monahism şi am venit la Părintele pentru rugăciune. M-a primit în chilie. După ce toţi fraţii şi părinţii au plecat la priveghere, m-a rugat să-l ajut să iasă pe cerdac. Atunci am stat de vorbă cu Părintele Cleopa mai bine de trei ore. Mi-a vorbit despre rugăciunea minţii şi a inimii şi atunci le-am înţeles altfel decât din cărţi. Mi-a povestit viaţa Sfinţiei sale, suferinţele îndurate în anii uceniciei, prigoana decretului, despre părintele Ioanichie Moroi, cum a ajuns stareţ şi greutăţile pe care le-a întâmpinat până când a reuşit să ridice Schitul Sihăstria la rang de mănăstire[24]. Unele lucruri le cunoşteam din cărţi, altele le auzeam pentru prima oară.

Mi-a risipit atunci o nedumerire a mea din suflet, ceea ce mi-a confirmat încă o dată că era văzător cu duhul. Având atâtea cunoştinţe teologice, scripturistice şi patristice, mă gândeam eu, cu păcat, că s-ar fi considerat vrednic de a fi stareţ.

[24] Nu după mult timp, chiar semnatarul acestor rânduri a devenit stareţ, cuvintele Părintelui Cleopa pregătindu-l pentru aceasta.

Părintele, fără să-l fi întrebat, mi-a povestit episodul: cum tundea o oaie, cum au venit părinţii din consiliu. Părintele Cleopa le-a răspuns că lui i-au putrezit picioarele în opinci, prin munţi, şi să nu mai facă glume cu el. Chiar credea că fac o glumă proastă. Mi-a fost ruşine de gândurile mele şi de smerenia Părintelui. Am rămas pătruns de sfinţenia Părintelui Cleopa, care a avut o viaţă sfântă de la naştere şi până la mormânt.

Nu am mai reuşit să vin la Părintele decât la înmormântare, şi atunci tot printr-o minune am ajuns. Mă gândeam trist că Părintele Cleopa nu poate să moară, nu poate să ne părăsească. Când i-am sărutat mâna, am văzut că zâmbea. Acum nu mai vorbea, dar cu zâmbetul lui zicea: „V-am vorbit destul, numai să le împliniţi!".

În ziua înmormântării, Dumnezeu a potolit gerul, a fost un soare frumos, întreaga natură se bucura. Parcă era ziua de Paşti.

Părintele Cleopa a fost duhovnicul veacului XX, a fost părintele Ortodoxiei româneşti.

Am trăit la înmormântare şi crucea şi învierea, durerea crucii şi bucuria învierii, în jurul sicriului. Erau toţi fiii săi duhovniceşti: opt ierarhi, sute, chiar mii de călugări şi călugăriţe (niciodată nu vor mai fi atâţia la un loc) şi mii de credincioşi; mulţi dintre ei cu preoţii lor.

Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioşilor Lui.

Părintele Cleopa ne sporeşte credinţa, dragostea şi mai ales nădejdea. El este pentru noi ceea ce este Sfântul Serafim de Sarov pentru ruşi sau Sfântul Grigorie Palama pentru greci.

Ierom. A., Cluj

Fata se va face bine!

Un fiu duhovnicesc al Părintelui Cleopa ne-a povestit:

Într-o zi a venit la mine o credincioasă, Elena, pe care o cunoşteam şi mi-a povestit o minune care s-a petrecut în urmă cu aproape 11 ani cu o nepoată de-a ei: „Lavinia – căci aşa o cheamă pe nepoată – avea şase ani şi era bolnavă pe moarte: tremura toată şi înţepenea şi părinţii ei nu ştiau ce are. În disperare m-au trimis pe mine cu fata la Mănăstirea Sihăstria la Părintele Cleopa pentru sfat şi ajutor. Părintele mi-a spus: «Să se mărturisească părinţii fetei, să ţină post şi fata se va face bine». Pe fată doar a binecuvântat-o pe cap. Şi, într-adevăr, fata s-a făcut sănătoasă şi de atunci nu s-a mai îmbolnăvit. Vreau să vă spun că părinţii fetei nu ţineau posturile, dar de atunci postesc, se roagă, merg la biserică".

* * *

Nu te uita înapoi!

Un părinte, cu ani buni de mănăstire, acum ieromonah, ne-a povestit că pe când era frate începător la Mănăstirea Sihăstria, la câteva săptămâni după venirea sa la mănăstire, s-a hotărât să plece înapoi acasă; căci diavolul, văzând râvna cea bună a noului frate şi începutul lui cel bun, voia să-l îndepărteze de locul mântuirii sale. Voia să plece de îndată, însă un tânăr monah, pe care acest frate îl ajuta în ascultarea sa, şi-a dat seama de ispita noului începător şi a insistat să nu plece aşa, ci să meargă să se spovedească.

La spovedanie i-a mărturisit Părintelui Cleopa că vrea să plece din mănăstire. Părintele nu l-a silit să rămână, însă i-a spus cuvintele Mântuitorului: „Nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu se va îndrepta în împărăţia lui Dumnezeu" şi i-a adus aminte şi de femeia lui Lot, care, pe când ieşeau cu grabă mare din Sodoma şi Gomora, pe care Dumnezeu le dăduse pieirii, s-a uitat înapoi şi s-a prefăcut în stâlp de sare, ce se vede până astăzi.

Apoi, la sfârşitul spovedaniei, Părintele Cleopa i-a făcut dezlegarea, în timpul căreia, după cum ne-a mărturisit părintele, a simţit o căldură puternică în creştetul capului. Iar după dezlegare au

dispărut complet toate gândurile care îl îndemnau să plece din mănăstire, nemairevenindu-i niciodată.

Iată puterea spovedaniei! Iată puterea dezlegării și rugăciunii făcute de un om sfânt!

Candela ardea atât de frumos!

Într-o zi, pe 1 iunie 1988, la ora 4 fără 10 minute după amiază, aud bătând la ușa din față. Eu tocmai mă rugam la Maica Domnului, mă închinam și plângeam că o să mor nemărturisită.

La ușă era Părintele Cleopa cu părintele V. Nu-mi venea să cred că se petrecea în ochii mei această minune. Deschid ușa, iar Părintele Cleopa spune: „Unde m-ai adus tu, V.? Asta-i strada mea?". Atunci eu i-am spus: „Eu știu strada Sfinției tale: strada Bureților, nr. 6". S-a uitat la mine și a spus: „Sora G. vine la noi de mai bine de 20 de ani. Azi de 1 iunie am venit și noi la ei. Ți-am adus pe Maica Domnului!", și mi-a dat doi pumni cu medalioane mici cu Maica Domnului.

După Părintele au mai intrat cinci persoane ce erau atunci pe stradă. Am încuiat ușa ca să pot vorbi cu Părintele. L-am invitat în camera fetelor. Marina era venită de la farmacie. Părintele îi spunea „farmacista mea".

Între timp am pus masa. Era înainte de Postul Sfinților Apostoli și aveam borș cu cartofi și cu smântână și doi pești. Părintele mi-a zis că sunt Marta, că mă ocup de multe și că doar Marina stătea la rugăciune. Dar mie îmi era rușine că în acea cameră nu ardea candela. Ziua ardeam o candelă, iar noaptea două. Era stinsă de la 4 dimineața, pentru că mai făceam și economie de ulei. Părintele Cleopa a început rugăciunea și dintr-o dată, părintele V. a strigat la Marina: „Ai aprins tu candela?". Marina a răspuns că nu. Noi ne-am uitat spre candelă și aceasta ardea. Atunci Părintele Cleopa a zis: „V., nu-ți tace gura?". Ne-am uitat unul la altul și n-am mai spus nimic. Candela ardea atât de frumos!

La 5.15 s-au ridicat, au făcut rugăciunea și au plecat. L-am condus pe Părintele la ușă și i-am spus că aici au ars șapte case în care locuiesc nouă familii. Părintele mi-a zis: „Până la ziua Crucii toți se mută în case". Și așa a fost cum mi-a zis Părintele.

*

În martie 1980, Părintele Cleopa mi-a zis că o să merg la Mormântul Mântuitorului. În octombrie, înainte de a muri, am fost la Părintele și i-am spus că au trecut 25 de ani și n-am ajuns încă la Ierusalim. Părintele mi-a zis că nu au trecut nici 20 de ani. Când am ajuns acasă și am socotit, am aflat că pe 22 martie 2000 se împlineau 20 de ani.

La aceeaşi dată, la ora opt dimineaţa am plecat spre Ierusalim, într-o excursie organizată de Mitropolie. Părintele Cleopa era la Domnul, nu am avut cui să-i mai povestesc.

La Ierusalim pe Via-Dolorosa

Scriu aceste rânduri cu mare durere şi cu lacrimi. Am învăţat multe de la Sfinţia sa. Simţeam că ne ocrotea tot timpul prin rugăciunile sale.

G. P., Tg. Neamţ

La insistenţele unui ucenic de-al Părintelui, doamna G. a încercat să scrie cele de mai sus despre minunea care s-a petrecut la dânsa acasă cu Părintele Cleopa şi despre altele, dar nu a putut să scrie nimic până când a avut un vis în care îi spunea Părintelui:

„– Părinte Cleopa, ştiţi că ucenicul Sfinţiei voastre îmi cere să scriu cum a fost minunea de la noi de acasă. Ce să fac?

– Ei, da' multe mai vor ei! Da' de-acum tot atâta este. Dă-i, măi, dă-i!".

Mergi pe calea ascultării!

Un părinte ieromonah, acum stareţ, ne-a povestit despre Părintele Cleopa:

„Pe când eram mirean şi mergeam la Părintele Cleopa, de multe ori Sfinţia sa mă întreba: «Măi, unde eşti călugăr?». Mai apoi, când abia intrasem la Schitul Sihla şi eram doar frate de mănăstire, deseori când mă vedea mă întâmpina cu cuvintele: «Uite preotul de la Sihla!».

După câţiva ani de ascultare (între timp fusesem călugărit) în schit mai era nevoie de încă un preot şi am fost propus eu. Eu spuneam că am venit la mănăstire să mă fac călugăr, nu preot, şi aşa aş vrea să rămân. Părintele meu duhovnic, egumenul schitului, insista să primesc hirotonia. Nu ştiam

ce să fac. Fiind în această îndoială, odată am mers în cimitirul Sihăstriei şi am întâlnit acolo un călugăr bătrân, pe care l-am întrebat despre aceasta şi care mi-a spus: «La Sfinţii Părinţi, cel care nu voia să fie preot îşi tăia un deget». Eu am rămas cam nehotărât şi mă gândeam: «Şi ce să fac, să-mi tai şi eu un deget?». Cum părintele duhovnic totuşi insista să primesc a fi hirotonit, am mers la Părintele Cleopa, rugându-mă la Dumnezeu şi zicând: «Ce-mi va spune Părintele Cleopa, aceea voi face!».

Când am ajuns la chilia sa, Părintele Cleopa mă aştepta în uşă şi mi-a zis: «Mânca-te-ar raiul, măi C.!». «Părinte Cleopa, blagosloviţi! i-am zis eu. Ăştia vor să mă facă preot, ce să fac?». «Pe cine ai duhovnic?», m-a întrebat Părintele. «Pe părintele P.», am răspuns eu. Părintele Cleopa s-a gândit oleacă, apoi mi-a zis: «Mergi pe calea ascultării şi te mântuieşti!».

*

Odată a spus unui grup de seminarişti: «Să aveţi grijă, că la parohie preotul este ca şi cum ar fi într-o colibă de sticlă pe vârful unui deal. Aşa se petrece viaţa lui de familie. Totul se vede, totul se aude, toţi ochii credincioşilor sunt asupra lui. El trebuie să fie totdeauna un model, mereu trebuie să aibă mare grijă ce face, chiar şi în viaţa lui de familie».

*

Îmi mai aduc aminte că spunea unui grup de credincioşi: «Dacă este un om beat care seamănă păpuşoi, păpuşoiul tot drept creşte. Aşa este şi cu binecuvântarea preotului; preotul poate fi şi băut, spre exemplu, dacă tu te duci şi-i săruţi mâna cu credinţă, primeşti binecuvântare – te umpli de har».

*

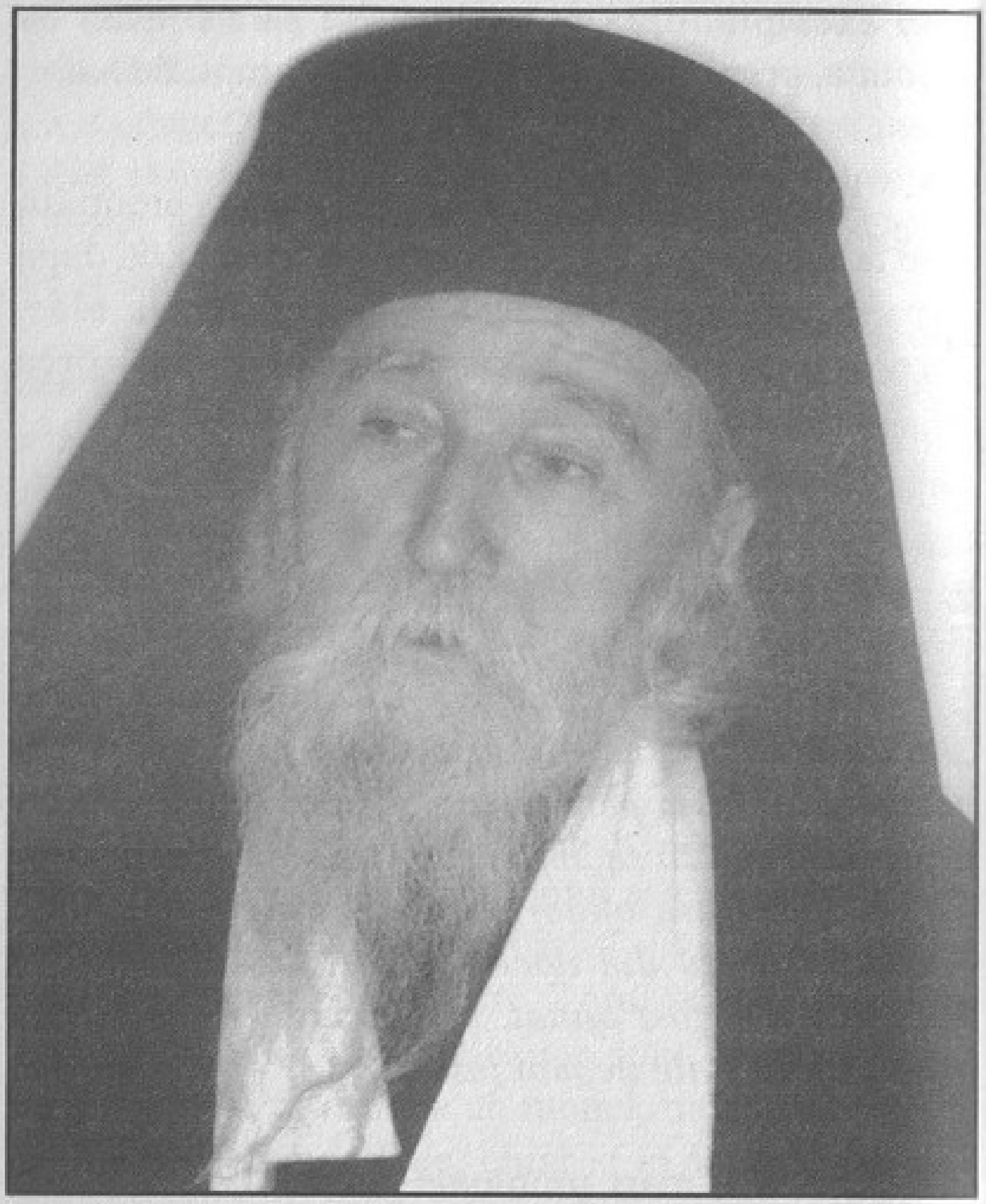
Altădată zicea: «Binecuvântarea preotului este la fel precum apa pentru floare, care îi dă după firea fiecăreia: la cea acră îi dă acreală, la aloe, spre exemplu, îi dă amăreală, fiecăreia după firea sa. Aşa este şi cu binecuvântarea preotului»".

În preajma Părintelui Cleopa

De multe ori Părintele Cleopa, doctorul cel sufletesc, a fost nevoit să apeleze la doctorii cei trupeşti; aceasta petrecându-se după rânduiala lui Dumnezeu, ca să se împlinească cuvântul care zice: „Frate pe frate ajutorându-se, sunt ca o cetate întărită". Unul din doctorii care l-a ajutat şi, la rândul lui, a fost ajutat, a avut bunăvoinţa să ne trimită rândurile de mai jos:

„Aveam mari probleme de sănătate. Trebuia să mă duc la Bucureşti pentru control. Aceasta se întâmpla într-o zi de luni. Mă gândeam că voi

pleca duminică, luni o să mă vadă medicul şi după prânz în aceeaşi zi voi pleca către casă. Dar nu a fost să fie aşa. Medicul mi-a spus că voi intra în operaţie a doua zi, să mă pregătesc. Emoţionată,

am dat telefon acasă, la cabinet, şi le-am spus să reprogrameze pacienţii de la cabinetul meu.

Între cei programaţi la cabinet erau minunatul părinte Dosoftei Morariu, Părintele Cleopa şi încă cinci monahi. Când au văzut întristarea personalului cabinetului, Părintele Cleopa a spus că *«Dumnezeu pe cine iubeşte îl şi ceartă»*. Le-a spus să fie liniştite că mă voi întoarce sănătoasă. Aşa a şi fost. De atunci n-am mai suferit nici o intervenţie până în ziua de astăzi. Sunt convinsă că rugăciunile Părintelui Cleopa şi ale celorlalţi m-au vindecat.

*

Mă aflam la Mănăstirea Sihăstria. Într-un moment de răgaz am hotărât să mă duc pe munte să mă rog. Am început să urc în spatele chiliei Părintelui Cleopa. Am ajuns sus într-un loc de unde se vedea totul în jur. Acolo era o scobitură în pământ unde se spunea că mai poposea din când în când o pustnică care se nevoia cu mama sa – mama murise atunci – la Râpa lui Coroi. După cam un sfert de oră m-a cuprins o nelinişte şi am zis să mă uit să văd dacă mă vede cineva de mai sus. M-am ridicat şi m-am uitat împrejur. Privind în vale, am văzut în dreapta jos, sub un fag bătrân, pe Părintele Cleopa, cu faţa spre răsărit, într-o poziţie de rugăciune, cu faţa luminată, ca într-un extaz. M-am ruşinat de mine că nu voiam să mă vadă Părintele Cleopa pe munte. În timp ce reflectam la aceasta, preţ de doar câteva secunde, uitându-mă din nou către locul unde se afla Părintele, numai ce îl văd

pe Părintele culcat pe o parte, sprijinindu-şi capul cu mâna, într-o poziţie ciobănească autentică, ca în picturile lui Grigorescu. Nu-mi pot da seama nici azi cât de rapidă a fost mişcarea Părintelui care, doar cât am lăsat privirea în jos şi am ridicat-o iar, şi-a schimbat poziţia de ai fi zis că se odihneşte aşa de nu ştiu cât timp şi se gândeşte la cele trecătoare. În momentul acela am avut un sentiment de durere că i-am întrerupt rugăciunea, dar şi de mare bucurie... Cred că Părintele se gândea: «Ce păcat am făcut eu de m-a văzut femeia asta?». Seara l-am întrebat la chilie despre aceasta, dar m-a lăsat să înţeleg că aceste lucruri trebuie să rămână aşa. Ca să iasă din încurcătură l-a chemat pe «pleşuv», adică pe părintele Varsanufie, ucenicul său.

Cât de minunat ştia Părintele Cleopa să-şi ascundă nevoinţa!

*

Mergeam la început de an la Sfânta Mănăstire Sihăstria. După Sfânta Liturghie luam masa, apoi mergeam pe la chiliile părinţilor dragi mie. Obiceiul era să ne citească câteva rugăciuni la început de an. Acolo, Părintele, deşi era foarte obosit, niciodată nu ne-ar fi refuzat sau amânat pe mai târziu, cu timp sau fără timp ne primea. Iar când se ruga, pomenea atâţia sfinţi că ne dureau pe noi genunchii stând la rugăciune.

Totdeauna plecam cu două-trei cărţi ale Sfinţiei sale pe care de fiecare dată îmi scria o mică dedicaţie. Îl aprecia pe soţul meu, când îl vedea, se citea acest lucru pe faţa sa; ce simţea este greu de spus. Uneori îi spuneam că soţul meu vine la biserică, dar stă puţin şi apoi iese afară, iar eu aş fi vrut să stea la Sfânta Liturghie măcar acum, la început de an, şi am zis că n-o să mai vin nici eu. Dar Părintele spunea că dacă este dorinţa lui să vină, să nu-mi scape acest prilej de a veni la Sfânta Mănăstire. Niciodată nu a avut un cuvânt de reproş la cele ce îi spuneam despre soţul meu. Aceasta chiar mă deranja.

Liniştea Părintelui Cleopa o înţeleg abia azi din minunea pe care Dumnezeu a făcut-o cu el. Acum merge la Sfânta Liturghie şi chiar m-a întrecut; nu pierde nici una, ba chiar se duce la prima oră şi, când îl întreabă părintele de ce vine aşa de dimineaţă, el spune că măcar aici să-l întreacă pe părintele.

Are Dumnezeu judecăţile Lui pe care minunatul Părinte Cleopa le cunoştea".

A. H., Piatra Neamţ

Gata, am terminat cu voi!

În vara anului 1987 am mers la Mănăstirea Sihăstria un grup de tineri, băieţi şi fete. Am ascultat cu toţii predica Părintelui Cleopa, iar după terminarea predicii am observat că unii dintre

credincioşi mai rămâneau să-şi spună problemele personale. Atunci ne-am hotărât să rămânem şi noi ca să cerem un cuvânt de folos.

Părintele Cleopa ne-a privit cu multă dragoste, şi cu un zâmbet plin de bucurie îmi zice mie, celui mai mare din grup: „Tu, la mănăstire de călugări", şi m-a arătat cu degetul, apoi arătând cu degetul pe rând: „tu la mănăstire de maici", „tu la mănăstire de călugări". Şi aşa ne-a numit pe toţi care eram în grup.

Părintele Cleopa a început să râdă, şi râdeam şi noi de acea glumă duhovnicească. Apoi Părintele a spus: „Gata, am terminat cu voi".

Până atunci nu m-am gândit niciodată că am chemare pentru mănăstire, dar acea glumă duhovnicească s-a împlinit exact aşa cum a spus Părintele Cleopa. Eu am plecat primul la mănăstire, chiar în acelaşi an. Şi ceilalţi au plecat toţi, în ordinea în care i-a arătat Părintele. De multe ori Părintele Cleopa îşi ascundea darul înainte-vederii sub o glumă duhovnicească, cu un zâmbet plin de bucurie. Pe moment nu-ţi dădeai seama, dar când se împlineau toate aşa cum le spunea, rămâneai uimit de puterea harului şi a smereniei Sfinţiei sale, căci ştia bine să-şi acopere harismele şi să încălzească şi să mângâie inimile oamenilor.

Îmi povestea fratele meu, care era monah la Sihăstria, că într-o zi a venit tata la el, ca să-l vadă. Pe când se plimbau împreună mai sus de mănăstire,

s-au întâlnit cu Părintele Cleopa, care, când i-a văzut, a zâmbit şi i-a strigat de departe fratelui meu: „Ai grijă să nu fugi şi tu la Sfântul Munte!".

Cu barca pe Marea Egee, călătorind spre Sf. Munte

Până atunci fratele meu nu se gândise niciodată să vină la Sfântul Munte, cu toate că eu mă aflam deja aici. După o lună de la această întâlnire, i-a venit gândul să meargă la Sfântul Munte, gând care s-a transformat în dorinţă. În scurt timp s-au rezolvat toate: acte, viză, bani. A venit la Sfântul Munte, unde se află şi acum împreună cu mine. Şi-a adus aminte de cuvintele Părintelui Cleopa ca de o profeţie.

* * *

Am ajuns sănătoasă acasă

Îmi amintesc că în urmă cu câțiva ani, părintele Petrică Lehaci, de la parohia „Naşterea Maicii Domnului" din Iaşi, a făcut o excursie pe la sfintele mănăstiri din Moldova, şi astfel am ajuns şi la Mănăstirea Sihăstria. Deşi bolnav, Părintele Cleopa predica la oamenii care veniseră să-l asculte. Eu mă simțeam foarte rău; făcusem un preinfarct şi l-am rugat pe Părintele Cleopa să mă binecuvinteze. Numai cât şi-a pus Părintele mâinile pe capul meu, şi am simțit o răutate care a ieşit din mine şi nu am mai avut nici o durere în piept. Am ajuns sănătoasă la autocar şi acasă.

E. A., Iaşi

Cuvântul „iartă-mă" mă arde!

Eram în anul doi de facultate când eu şi o colegă de-a mea am hotărât să mergem pentru câteva zile la Sihăstria. Ne doream foarte mult să ajungem la Părintele Cleopa să-i cerem sfaturi. Cu ajutorul lui Dumnezeu am reuşit să intrăm la Părintele în chilie. Ne-a întrebat cum ne cheamă, iar noi l-am întrebat despre ce ar trebui să facem cu viața noastră. Am întrebat dacă e mai bine să ne căsătorim sau să-i slujim lui Dumnezeu aşa în lume. Părintele Cleopa ne-a răspuns:

– Voi amândouă să mergeți la mănăstire. Pe tine o să te cheme maica Dionisia, iar pe tine maica Taisia.

Am ieşit de acolo întristată, pentru că eu nu mă simțeam în stare să plec la mănăstire. În mintea mea am spus că Părintele spune aşa la toată lumea: „tu stareț", „tu preot", „tu maică"... şi nu prea am dat importanță cuvintelor lui.

Dar am fost iarăşi la mănăstire, cu aceeaşi colegă şi ne-a spus acelaşi lucru. Iar am zis în gândul meu că Părintele zice aşa la toată lumea şi nu am luat în seamă vorbele lui.

A treia oară, Dumnezeu mi-a arătat că nu a fost doar o întâmplare. Am fost cu o altă colegă de-a mea pentru binecuvântare la Părintele Cleopa. După ce ne-a binecuvântat pe amândouă, mi-a spus pe un ton blând, fără să-l întreb nimic: „Tu să te faci stareță!", iar colegei mele nu i-a spus nimic.

După terminarea facultății, în 1999, colega mea, căreia Părintele îi proorocise, a intrat în mănăstire. Eu încă nu mă simt pregătită pentru această cruce, dar sper că, având ajutorul lui Dumnezeu, voi face alegerea corectă.

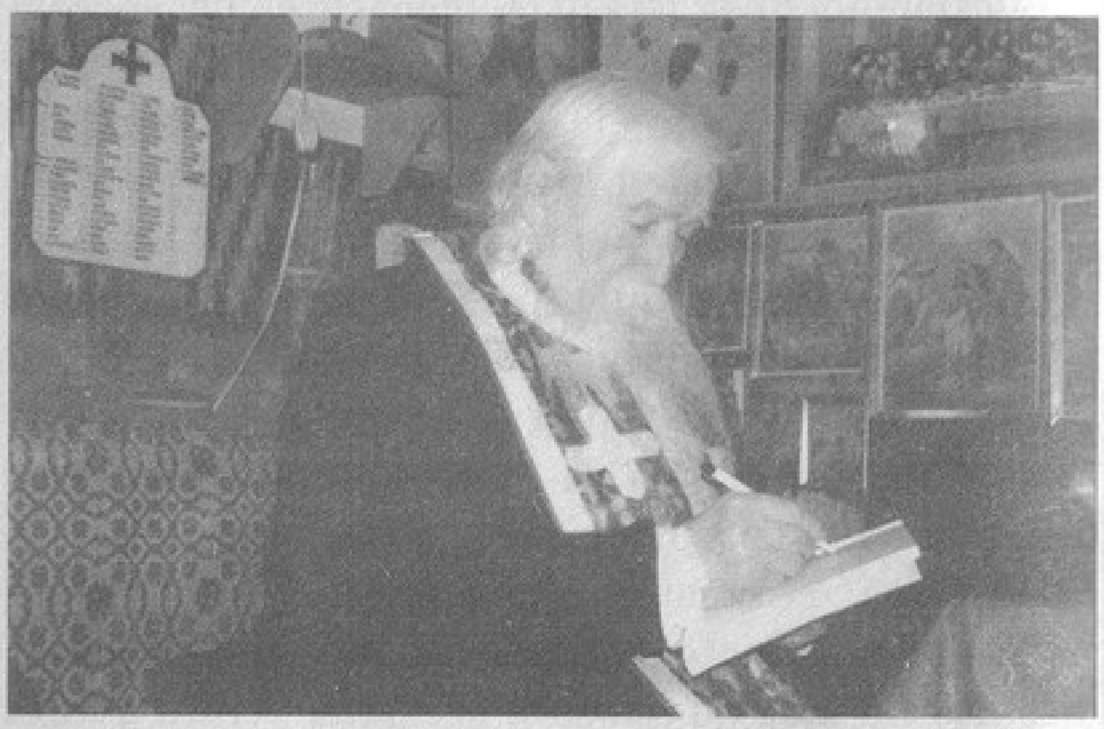
*

O altă întâmplare cu Părintele Cleopa la care am fost martoră s-a petrecut în Postul Crăciunului din anul 1996. Eram cu un grup de studenți din Iaşi şi am rămas pentru o zi la mănăstire. Ne-am bucurat mult când l-am văzut pe Părintele Cleopa că vorbea oamenilor din cerdac. Ne-am apropiat de

Părintele, am luat binecuvântare și l-am rugat să scrie ceva pe cărțile pe care le cumpărasem. Dar Părintele, din smerenie, nu a vrut să le semneze. Am insistat. Părintele a spus:

– Tu ce carte ai? Colega mea a răspuns că are „Ne vorbește Părintele Cleopa".

– Ce-ți mai trebuie autograf? Citește ce e acolo!

– Dar vă rog, Părinte, să-mi dați mie! l-am rugat eu.

– Dar tu ce carte ai?

– Psaltirea.

– Atunci citește ce e acolo! Știi care e începutul înțelepciunii? Frica lui Dumnezeu! Așa spune în Psaltire, că începutul înțelepciunii este frica lui Dumnezeu.

Încă am insistat la Părintele pentru autograf. Nu sesizasem că lângă noi era un băiat ce asistase la discuția noastră, și nici nu știam că este demonizat. Deodată l-am văzut că se repede la Părintele Cleopa, urlând și strigând: „Dă, măi, Michael Jackson, autograf! Dă, măi, Michael Jackson, autograf! N-auzi? Smerenia mă omoară; mă omoară smerenia". Și urlând și izbindu-se în Părintele Cleopa îi spunea să dea autograf. Când am văzut cu câtă furie se repede, am crezut că îl dă jos pe Părintele. Dar Părintele a rămas ca un stâlp de neclintit, deși în perioada aceea era tare slăbit și abia se mai mișca, pentru că fusese din nou operat. Și cu blândețe în glas i-a spus băiatului demonizat, care între timp se chircise lângă brațul Părintelui: „Lasă, frate, că o să te ușureze Hristos!".

După ce am văzut scena aceasta, m-am îngrozit, gândindu-mă la păcatul pe care îl făcusem, iar colega mea a zis că merge la Părintele Cleopa ca să-i ceară iertare. Când a auzit băiatul, a încercat să o oprească, spunându-i că nu are pentru ce să-și ceară iertare. Deși era nehotărâtă, colega mea s-a aruncat în genunchi la Părintele, rugându-l să o ierte. Atunci diavolul a început să strige: „Cuvântul «iartă-mă» mă arde, mă arde, mă arde; nu mai spune așa că mă arde".

Atunci mi-am dat și eu seama că am greșit și am îngenuncheat în fața Părintelui ca să mă ierte.

Părintele ne-a binecuvântat şi ne-a iertat pe amândouă.

Toată lumea a rămas uimită de felul în care Părintele Cleopa a ştiut să se smerească.

T. M., Vaslui

Întreabă-l pe duhovnic!

Într-o zi la Părintele Cleopa a venit un grup de pelerini din Serbia. După ce Părintele le-a vorbit, pelerinii au început să pună anumite întrebări. O femeie i-a pus o întrebare în legătură cu rugăciunea inimii, iar Părintele a îndrumat-o spre duhovnic. Pelerina a revenit cu câteva întrebări specificând că vrea să ştie ce să facă în cazul în care nu există un duhovnic la care să se adreseze. Totuşi, de fiecare dată răspunsul Părintelui a fost doar atât: îndrumarea spre duhovnic. Unii din cei de faţă ştiau că de fapt femeia îl cunoaşte pe marele duhovnic sârb – părintele Tadei[25], care avea darul rugăciunii inimii.

Altădată, tot cu ocazia vizitei unui grup de pelerini din Serbia, la sfârşit, înainte de binecuvântarea de plecare, o parte din pelerini au pus diferite întrebări. O femeie l-a întrebat ceva în legătură cu

[25] Părintele Tadei este unul din marii duhovnici sârbi ai secolului XX. O carte despre el în limba română va apare în curând.

familia ei care se afla într-o situaţie foarte specială. Era căsătorită, avea doi copii... Părintele a răspuns şi translatorul a tradus o parte din ceea ce spunea Părintele, dar o frază n-a înţeles-o şi a rămas netradusă. Deoarece era multă lume, n-a putut să ceară Părintelui să repete răspunsul. L-a întrebat în schimb pe un părinte din mănăstire care asista la discuţie dacă a înţeles ce a vrut să spună Părintele Cleopa în acea frază. Nici acesta nu înţelesese răspunsul Părintelui.

Părintele Tadei în vizită la Părintele Cleopa în anul 1996

După ce au plecat de la Sihăstria, translatorul s-a apropiat de acea femeie cerându-i iertare pentru că nu a putut să-i traducă fraza respectivă. Spre mirarea lui, pelerina i-a zis să nu-şi facă griji deoarece exact ce i-a spus Părintele Cleopa i-a spus şi

părintele Tadei, marele duhovnic sârb care avea multe daruri duhovnicești și la care femeia apelase cu aceeași problemă înainte de venirea în România. Trebuie menționat că răspunsul era în legătură cu o situație specifică, concretă și aparte în viața de familie a persoanei în cauză și nu era un răspuns de ordin general.

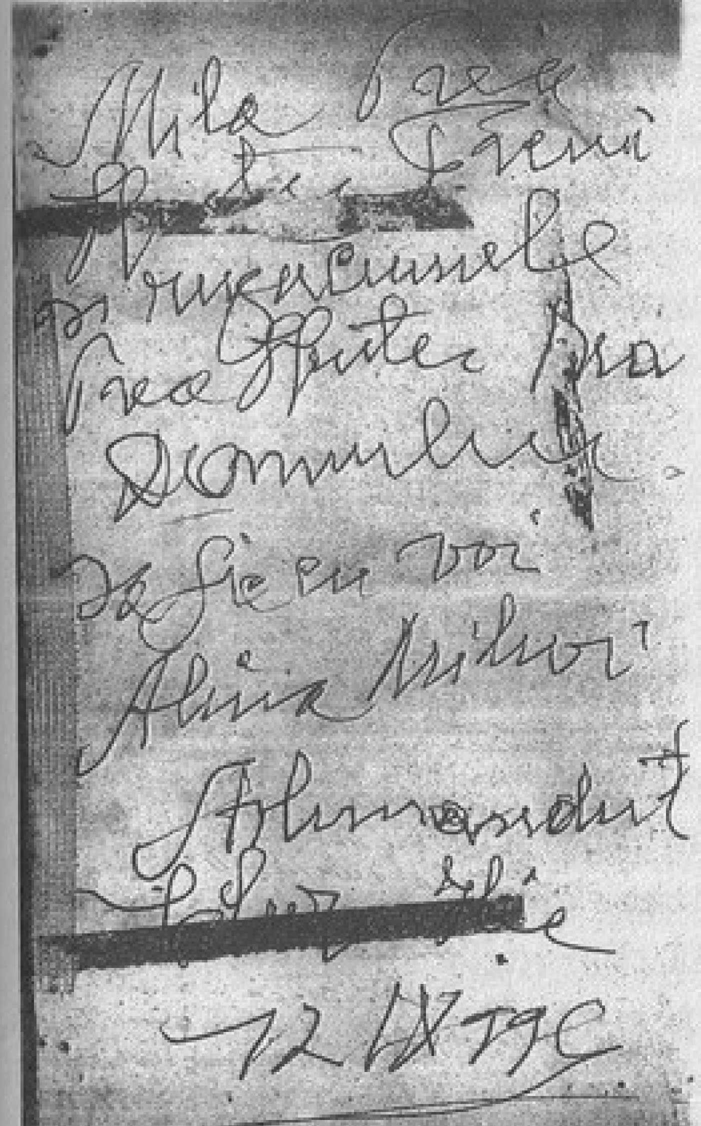
Căutați-L pe Dumnezeu!

Alina și Mihai, tineri căsătoriți din Iași, își doreau foarte mult să aibă un copil. Alina avea probleme de sănătate și medicii nu-i garantau împlinirea acestei dorințe. S-au hotărât să meargă în pelerinaj la mănăstirile din nordul Moldovei, și au ajuns și la Sihăstria în august 1995. Aici au avut marea bucurie de a se întâlni cu Părintele Cleopa. Întrebați fiind pe cine caută, ei au răspuns că pe Sfinția sa, pe Părintele Cleopa. Atunci Părintele a răspuns că trebuie să-l caute pe Dumnezeu, pentru că el este un nimic, un putregai.

Cei doi povestesc: „S-a așezat pe iarbă, ne-a binecuvântat și a stat de vorbă cu noi, spunându-ne că: «Prin rugăciune cu lacrimi fierbinți și cu credință în Dumnezeu totul este posibil. Ce este cu neputință la noi, este cu putință la Dumnezeu».

În final ne-a dăruit o carte, Micul Ceaslov, și pe copertă a scris binecuvântarea, după care s-a

semnat și a pus o dată [*12 IX 996, deși firesc ar fi fost să scrie data când a semnat, adică august 1995 – n.n.*].

Mila Prea Sfintei Treimi și rugăciunile Prea Sfintei Maicii Domnului să fie cu voi Alina Mihai

Arhimandrit Cleopa Ilie

12 IX 996

Marea bucurie și darul de la Dumnezeu a fost că exact la acea dată pe care a scris-o Părintele Cleopa pe copertă ni s-a născut un băiețel, Alexandru, perfect sănătos, cu ochi albaștri, care acum are șapte ani.

Mulțumim lui Dumnezeu și Părintelui Cleopa, care s-a rugat pentru noi".

Prima şi ultima binecuvântare

Eram doar un copil când îmi doream să ajung la Sihăstria şi să primesc binecuvântarea Părintelui Cleopa, dar nu aveam nici o posibilitate. Când am venit la mănăstire am început să mă rog la Dumnezeu să-l ţină în viaţă pe Părintele Cleopa ca să-l pot vedea şi eu şi să-mi dea o binecuvântare.

Într-o noapte, după Utrenie, am citit puţin într-una din cărţile Părintelui Cleopa, şi, după ce am închis cartea, i-am văzut fotografia de pe copertă. Atunci l-am rugat să mă ajute să-l văd şi să mă binecuvinteze.

În aceeaşi noapte am visat că eram la Sfânta Liturghie. Erau mai mulţi preoţi care slujeau şi arhiereul, iar eu stăteam într-un sicriu, în faţa iconostasului. Deodată, Părintele Cleopa a ieşit din Sfântul Altar, îmbrăcat ca pe coperta cărţii din care tocmai citisem. L-am cunoscut după îmbrăcăminte şi am zis în gândul meu că nu merit binecuvântarea lui, dar m-am rugat la Dumnezeu să mă ajute. Părintele Cleopa s-a îndreptat spre mine, mi-a întins mâna şi m-a ridicat din sicriu, zicându-mi să nu mai fiu supărată pentru că îl voi vedea în curând.

A doua zi după Sfânta Liturghie am plecat cu maica stareţă după cumpărături, şi, fără să avem în plan, am mers şi la Sihăstria cu cineva care mergea

acolo. Pe drum mă gândeam că, dacă Părintele e obosit sau îşi face pravila, n-am să-l pot vedea. Dar nu a fost aşa cum am gândit eu, pentru că Părintele ne aştepta pe prispa chiliei stând pe scaun; privea spre noi cum urcam scările. Şi, cu mila lui Dumnezeu, l-am văzut şi am primit binecuvântarea sa pentru prima şi ultima dată. Apoi a plecat la Domnul şi cred că ne binecuvintează de acolo.

De-acum n-o să ne mai vedem!

Doamna Z. din Bucureşti, o ucenică fidelă a Părintelui Cleopa, ne-a povestit următoarele:

„Prima dată când m-am aflat în preajma Părintelui Cleopa am cerut blagoslovenie, spunându-i că am o greutate pe creştetul capului. Părintele mi-a făcut o rugăciune, ţinând mâinile şi Sfânta Cruce pe capul meu. Am mai zăbovit oleacă la chilia Părintelui, iar când am plecat de acolo mi-am dat seama că îmi dispăruse acea greutate.

*

Altădată am plecat de la chilia Părintelui cu o oarecare îndoială în suflet asupra celor ce auzisem de la Părintele. Cum am ajuns acasă, m-a cuprins o durere groaznică de gât, nu mai puteam respira, stăteam numai rezemată de pat. La un moment dat zic: «Părinte Cleopa, roagă-te pentru mine, păcătoasa!».

Deodată de la icoana Maicii Domnului a trecut prin fața mea, prin dreptul inimii, o săgeată ca fulgerul de luminoasă, și într-o fracțiune de secundă m-am simțit așa de bine și m-a cuprins o bucurie în suflet și imediat am și adormit. Când m-am trezit, era ziuă și nu mă mai durea nimic.

*

Odată Părintele Cleopa era mai tare bolnav, iar ucenicul de chilie nu ne primea și am plecat foarte întristată, auzind că este așa de tare bolnav. Dar nu am făcut nici șase pași și ucenicul mă strigă că mă cheamă Părintele. Îndată am simțit că o bucurie de nedescris cuprinde sufletul meu.

*

Ultima dată când l-am văzut în viață a fost în data de 27 octombrie 1998. Eram împreună cu fiica mea. Cum ne-am îndreptat spre chilie, a și apărut Părintele în ușă. Era foarte vesel și ne-a invitat să luăm loc pe scaune. Eu am zis: «Eu să stau pe scaun în fața Sfinției voastre?». Și m-am așezat în genunchi și i-am sărutat bocancii cu care era încălțat. După ce am stat de vorbă cu Părintele, la plecare ne-a zis: «De-acum n-o să ne mai vedem!». Eu am zis: «Dar o să mai venim, cuvioase!». Iar el a răspuns: «Da, dar n-o să ne mai vedem. De-acum o să ne mai vedem la rai!». Ne-a binecuvântat și am plecat. Și într-adevăr, cu nespusă durere în suflet am aflat în data de 2 decembrie,

același an, că Părintele Cleopa a trecut la cele veșnice.

Am plecat cu primul tren spre Mănăstirea Sihăstria; iar în ziua înmormântării am avut o pace de neînchipuit în sufletul meu. Și acum, când mă duc la chilia Sfinției sale și la mormânt, simt o pace în suflet și tot ce îi cer mi se îndeplinește".

Vestirea morții

M-am întrebat întotdeauna: să nu ne fi vestit Dumnezeu plecarea dintre noi a unui om de statura duhovnicească a Părintelui Cleopa?

Se pare că, și în acest caz, semnele vremurilor, deși au existat, s-au putut desluși abia după trecerea Părintelui la cele veșnice. Părintele Arsenie Muscalu era în decembrie 1998 mare eclesiarh al Catedralei Patriarhale din București. Iată ce își amintește sfinția sa:

„Într-o după amiază, spre seară, spovedeam în biserică *(Catedrala Patriarhală)*. Cred că era în jurul orei 19, când, dintr-o dată, clopotul cel mare a început să bată. Am rămas nedumerit. De ce s-ar trage clopotul acum? Nu era nici un eveniment[26]. Dacă ar fi fost ceva eu trebuia să știu. În câteva clipe am fost în Sfântul Altar. Odată cu mine a

[26] Clopotul cel mare se trage doar la intrarea și ieșirea din Catedrală a Patriarhului și la Axion.

ajuns şi fratele Nicolae *(actualmente Ierom. Nicolae Toderiţă – Episcopia Română din Ungaria)*, pe atunci paraclisier. În Sfântul Altar nu era nimeni. Şi eu şi fratele Nicolae am încercat să oprim clopotul de la tablou, însă acesta nu reacţiona în nici un fel. *(Clopotele de la Patriarhie sunt acţionate electric, iar tabloul de comandă se află în Sfântul Altar)*. Văzând că nu îl poate opri, fratele Nicolae a fugit la clopotniţă. Clopotniţa stă încuiată, iar cheia se află la electrician care trece pe acolo numai dimineaţa".

Părintele Nicolae Toderiţă completează: „M-am uitat după Ştefan *(celălalt paraclisier)* sau nea Sebastian *(electricianul)* care aveau cheia de la clopotniţă, dar nu erau pe-acolo şi atunci am fugit la clopotniţă şi am spart lacătul de la uşa de acces. Mi-era teamă că Părintele Patriarh mă va certa auzind că am tras clopotul cel mare intenţionat. Am urcat la clopote. Nu era nimeni. Clopotul cel mare bătea cu putere. Am scos toate siguranţele. Numai aşa l-am oprit. A doua zi a venit vestea că Părintele Cleopa a plecat la Domnul".

„Clopotul a bătut ceva", adaugă părintele Arsenie. „Două-trei minute, poate mai mult. Toţi părinţii cărora le-am povestit întâmplarea aceasta au avut acelaşi gând: e semn că cineva mare va pleca la Domnul. După ce am primit vestea despre moartea Părintelui Cleopa, cu toţii am făcut imediat legătura. Eu însă îmi amintesc că au trecut câteva

zile între cele două evenimente. Clopotul a bătut, cred, vineri sau sâmbătă seara.

Cu trâmbiţa te culcă, cu trâmbiţa te va scula

Sunt sigur că explicaţii tehnice se pot găsi, de exemplu un scurt circuit, pentru că nimeni n-ar fi putut să tragă singur aşa un clopot. Supranaturalul nu constă însă în asta. Întrebarea pe care ne-o punem noi este: de ce s-a întâmplat tocmai atunci? Sau, dacă a fost un accident, de ce nu s-a repetat şi în alte dăţi. Duhovnicul meu, de altfel foarte reţinut în afirmaţii, l-a cunoscut bine pe Părintele Cleopa şi spune despre el că este sfânt. Cred şi eu în sfinţenia lui. Pentru neamul nostru românesc Părintele Cleopa a fost un om cu totul şi cu totul aparte şi unic".

S. A. V., Bucureşti

Părintele Arsenie Papacioc[27]:

Era un mare om duhovnicesc şi trăitor

Într-adevăr, m-am bucurat şi folosit mult când l-am cunoscut pe Părintele Cleopa, într-o iarnă foarte năprasnică, în februarie, şi când m-a primit în Sihăstria, atunci când eu eram prigonit. Eram deja îmbrăcat ca frate, nu eram începător, aveam aproape doi ani de mănăstire. Şi într-o discuţie cu câţiva părinţi mai intimi – părintele Paisie, Ianuarie, Casian şi Macarie –, care erau trăitorii recunoscuţi ai Mănăstirii Sihăstria, Părintele Cleopa a găsit de cuviinţă să mă trimită în pădure la pustie.

Eram destul de străin, la distanţă mare de mănăstire, şi locurile îmi erau necunoscute: pădure cu munţi, cu prăpăstii. Apoi a nins şi a viscolit 13 zile neîntrerupt, încât s-a astupat orice cărare. Şi m-au cercetat după o bucată de vreme dacă mai trăiesc, că nu-şi închipuia nimeni ca eu să mai trăiesc. Sigur că m-au găsit. Eram vesel, trăiam şi m-am folosit enorm.

[27] La câteva săptămâni după plecarea dintre noi a Părintelui Cleopa, au fost înregistrate pe bandă magnetică cuvintele de mai jos ale Prea Cuviosului Părinte Arhimandrit Arsenie Papacioc, împreună-pătimitor cu Părintele Cleopa, pentru un timp, în anii de pribegie.

Însă când am plecat, toţi mi-au dat binecuvântare. I-am apreciat foarte mult. Nu spun că m-am bucurat mult că Părintele Cleopa era în opinci. Părintele Paisie mi-a dat 18 bucăţi de zahăr. Şi m-am întrebat: „De ce m-au trimis în pustie?“. Mai întâi de toate, pentru că ei cunoşteau efectele adânci şi înălţimile pustiei.

Aici, în pustie, trebuie să ştii să stai de vorbă cu copacii. Să te foloseşti de acea adâncă tăcere a lor şi de acea mişcare maiestuoasă, când bat vânturile, ca să-ţi dai seama ce importanţă mare are statornicia în lumea slujirii lui Dumnezeu. Ei aveau rădăcini adânci şi deci trebuia să le asculţi marea lor cuvântare din adânca lor tăcere.

Apoi m-au scos din pustie şi am venit la mănăstire. Am apreciat deci grija de mântuire, că Părintele Cleopa nu a pus problema de comoditate, ci de jertfă, fără de care nu există mântuire. Pentru că numai jertfa şi crucea au împuternicit pe Iisus să judece după răstignire. M-am apropiat nespus de mult sufleteşte de el şi m-am bucurat foarte mult că pot să spun că m-au promovat nişte oameni în frunte cu Părintele Cleopa.

La un moment dat, în Joia Mare, stând eu în mănăstire, s-a făcut un lucru pe care nu-l mai văzusem – spălarea picioarelor ucenicilor. Părintele Cleopa, care era stareţ, m-a pus şi pe mine în rândul celor cărora trebuia să li se spele picioarele. M-am folosit enorm. A poruncit să nu-mi mai zică

fratele Anghel, aşa cum mă chema, ci să-mi zică părintele Anghel, că învăţam şi eu pe acolo lumea.

Ceea ce de fapt m-a făcut să mă bucur şi să mă folosesc, era că Părintele Cleopa sesiza lucrurile de fineţe ale vieţii călugărului. Nu neglija lucrurile acestea şi într-o formă personală încuraja elementele înzestrate de Dumnezeu. Marele Cleopa nu era lipsit de haruri deosebite. El când predica şi tăcea, personalitatea lui era simţită de toată mişcarea care se făcea în mănăstiri.

Am fost la un moment dat într-o situaţie, în pădure. S-a întâmplat să fim într-o pădure foarte tânără şi ne-a apucat o ploaie torenţială nemiloasă. Eram la o distanţă de 30-40 metri unul de altul şi ne puteam vedea prin rărimea tufişului aceluia şi el mi-a făcut semn insistent cu mâna să vin la el, unde el socotea că a găsit un loc cu un tufiş mai des unde ne puteam adăposti, că nu găseai loc să nu te ude. Eram făcuţi leoarcă.

Eu am ezitat să mă duc, că şi eu găsisem, ziceam, şi totuşi am plecat că m-a chemat insistent, şi în urma mea la 20-30 metri a trăsnit locul unde fusesem eu. Şi am zis: „Ia uite ce înseamnă să asculţi". A fost inspirat de Dumnezeu să mă cheme insistent pe motivul că el a găsit un loc mai bun, dar de fapt harul lui Dumnezeu lucra ca să nu mă trăsnească. Şi a trăsnit locul unde am fost eu.

Nu vă mai spun că am avut intenţia amândoi să ne refugiem la un stejar extrem de mare, având

o coroană foarte mare, la 20-30 de metri de tufiş, aşa într-un loc mai liber, ca să ne adăpostim de ploaie. Dar înainte de a ajunge acolo a trăsnit şi stejarul acela.

Atunci am văzut amândoi că suntem feriţi de Dumnezeu şi ne-am lăsat realmente să ne plouă cât a vrut, dar să ne lăsăm în voia lui Dumnezeu. Deci din această spălare venită de sus şi acceptată cu toată dragostea de noi, ne-am îmbrăţişat şi am socotit că vizibil Dumnezeu ne păzeşte şi ne ajută, dar nu se poate fără jertfă.

Puţin mai jos de rădăcina unui brad îşi avea bordeiul

Altădată când am fost cu Părintele Cleopa, am dormit la rădăcina unui brad gros şi Părintele la alt brad tot aşa de mare, la o distanţă de 2-3 metri

unul de altul. Și un șarpe a ieșit de unde dormeam eu și s-a îndreptat către Părintele Cleopa. Și i-am spus: „Părinte, e un șarpe! Vine!". Zice: „Lasă-l să se încălzească și el!".

Eram dăruiți sincer. Nu făceam demonstrație, nici nu ne stătea bine, decât voiam să subliniem drumul adevărat al mântuirii, care de fapt nu este decât pentru fiecare din noi pe cruce, înțelegând că crucea este cel mai lăudat lucru al pământului, lucru care a împuternicit pe Mântuitorul să judece.

După o bucată de timp, bradul acela mare la care am stat culcat, a fost lovit de trăsnete, de a rămas doar un trunchi. Mi-a dat de gândit, dar n-am vrut să mă iau după bănuieli, preconcepții și abstracțiuni. Am privit lucrurile cu toată seriozitatea în momentul pe care-l trăiam, înțelegând că, dacă trăiești momentul, cel mai mare lucru este să ai o stăpânire de sine, ca să nu mergi pe un drum primejdios.

Așadar, alături de Părintele Cleopa prin mănăstiri, prin păduri, am apreciat nespus de mult conștiinciozitatea lui ca slujitor și, bineînțeles, prezența lui duhovnicească continuă. Înclina foarte mult spre nevoință. Eu mai mult spre o stare de prezență, de trezvie. Pe chestia asta am avut discuții foarte multe și îi explicam eu de ce e așa mai bine, dând exemplu frații lui.

Părintele Gherasim dormea într-un coșciug pe paie de ovăz și cu o cruce ca la cimitir la cap și

căra pământ cu roaba, zicând că moaie calul (adică trupul). Deci era foarte nevoitor.

Fratele Vasile, care a venit odată cu Părintele Cleopa la mănăstire, era cel mai mare dintre frați. El era cu ascultarea la oi și doinea. Zicea Maicii Domnului „Stăpâna". El cunoștea Psaltirea pe de rost, dar nu se arăta a fi un nevoitor asemenea lui Gherasim. Și chiar când a fost invitat în pădure, în pustie, el a zis așa, ca o figură de stil: „Aș merge și eu în pustie, dacă îmi dați voie să iau și putina de brânză cu mine".

Deci vizibil omul acesta era trezvitor și astfel a fost pentru mine un argument ca să-mi apăr punctul de vedere, dându-i exemplu chiar pe frații lui, care au fost niște sfinți. Pe fratele Vasile l-a luat Maica Domnului după ce dracii l-au bătut cu trei zile înainte, în curtea mănăstirii, în țipete, de s-a adunat toată mănăstirea acolo.

Și i-am zis așa Părintelui Cleopa: „Nu a fost fratele Vasile mai ceresc decât nevoitorul Gherasim?". Mi-a zis: „Da! Așa a spus și părintele Paisie". Și în urma acestor lucruri a apucat Părintele Cleopa să-mi vorbească mie despre trezvie, de am rămas nespus de folosit. Importanța trezviei. Da!

El a avut o mare dorință cât am stat prin pustie. Aproape foarte des îmi amintea rugămintea ca, dacă moare, să-l duc la Sihăstria. Eu nu prea vedeam că o să murim, dar în tot cazul l-am asigurat că târâș, cum-necum, îl voi duce. Și acum, când

Dumnezeu a rânduit să-l ia la El, deoarece consider că s-a deschis pământul să înghită trupul lui, dar s-a deschis şi cerul să primească sufletul lui, am zis în sinea mea, eu, care trăisem intens acele momente împreună cu el: „Ei, Părinte Cleopa, ai murit la locul tău, atât de preţuit, şi pe care l-ai considerat *cer adevărat pe pământ*".

Sihăstria a rămas cetatea de necomparat cu alte cetăţi mănăstireşti din ţara noastră. Numele acesta de mare înălţare al acestui sfânt lăcaş nu pot să spun că l-a dat altcineva decât Părintele Cleopa. A avut avantajul că a avut un stareţ ca părintele Ioanichie Moroi, căruia eu i-am cunoscut familia din Zărneşti.

Apoi, la un moment dat al vieţii noastre din Sihăstria, mitropolitul Sebastian a rânduit ca să plece 30 de călugări din Sihăstria să ocupe Mănăstirea Slatina din judeţul Baia din vremea aceea (azi Suceava), o mare ctitorie a lui Alexandru Lăpuşneanu, unde era şi el înmormântat. Iar pe mine m-au luat din Mănăstirea Sihăstria la Institutul Biblic de la Bucureşti, unde desenam şi sculptam. Părintele Cleopa a insistat să vin şi eu la Slatina, dar eu contam la Institutul Biblic. S-a întâmplat însă ca lucrurile de miniatură şi desene care le făceam acolo să-mi obosească ochii, şi la un control mi s-a interzis să-i mai folosesc la miniaturi. Am primit un concediu de două luni, m-am dus la Slatina şi nu m-am mai întors de acolo, cu binecuvântarea

patriarhului; şi am început viaţa de la Mănăstirea Slatina.

Apoi pe mine m-au numit spiritualul unui Seminar la Neamţ, singurul Seminar din ţară, şi acela era monahal. Pe urmă am fost hirotonit în preot de către acelaşi mitropolit, Sebastian, şi am fost numit egumenul Mănăstirii Slatina, deci adjunctul Părintelui Cleopa, care era stareţ. Nu mai spun că făcuse o obşte de 120 de călugări, cu şcoală monahală, încât Mănăstirea Slatina sub Părintele Cleopa a fost renumită ca o academie.

S-au întâmplat foarte multe lucruri. Mănăstirea avea mari posibilităţi, şi mitropolitul, văzând viaţa noastră de acolo sub Părintele Cleopa, a hotărât să ne dea şapte mănăstiri sub control. Şi ne-au dat toate mănăstirile astea: Sihăstria, Slatina, Râşca, Cămârzani, Rarău şi alte mănăstiri cu centrul la Slatina, sub numele: „Obştea Sfântului Teodor Studitul".

Acum vă închipuiţi că monahismul, cel puţin acolo în Moldova, lua o formă neobişnuită cu un centru peste şapte mănăstiri. Bineînţeles, am făcut transformări prin mănăstiri şi nu era vorba de calităţile administrative şi economice care se cere să le aibă un conducător. Nu acestea erau motivul pentru care lucrurile mergeau sub un Cleopa, ci pentru că era un mare om duhovnicesc şi trăitor acest conducător care era Părintele Cleopa! Şi sigur că lucrurile au avansat, au rămas, s-au făcut ucenici.

Apoi, la un moment dat, când mă aflam cu Părintele Cleopa în pustie şi el începuse să fie cunoscut, s-a pus problema în Sinod de către cineva, că sunt nişte părinţi care încearcă să aibă o viaţă duhovnicească şi stau prin bălării. Patriarhul Justinian s-a ambiţionat când a văzut că era un mare adevăr şi a trimis la noi doi părinţi să ne aducă la Bucureşti. Eram separat de Părintele Cleopa atunci. Ne întâlneam din când în când prin pădure. La mine a trimis pe părintele Petroniu, care este stareţ acum la Prodromu şi care mi-a fost naş de călugărie. La Părintele Cleopa a trimis pe părintele Daniil (Sandu Tudor), marele scriitor care a scris *„Acatistul Rugului Aprins al Maicii Domnului"*, marele învăţat, căruia îi dădusem noi să conducă Schitul Rarău. Şi ne-am dus la Bucureşti.

Patriarhul ne-a pus la dispoziţie palatul, dar ne-a făcut o propunere: să ne trimită în ţară în aşa fel încât să ajungem cel puţin de două ori pe an în fiecare mănăstire. Eu, cu capul plecat, smerit, i-am spus: „Înalt Prea Sfinţite Patriarh – că aşa se vorbea atunci –, nu sunt de părere să mergem în mănăstiri. Mănăstirile au duhovnicii lor, cu numele lor, cu trăirea lor, cu pretenţiile motivate ale lor, şi venim noi. Cine suntem noi? Cu ce drept ne considerăm mai buni decât aceia, pentru că ăsta ar fi motivul să mergem? Lăsaţi-ne să stăm în mănăstirea noastră (care era Slatina), ne facem ucenici şi sunt liberi să vină care vor, dacă cred că pot fi

folosiţi". „Ai o idee bună!", mi-a răspuns şi ne-a lăsat să mergem la Mănăstirea Slatina.

Sigur că aici, în Mănăstirea Slatina, noi ne-am văzut de lucru, de treabă. Pe urmă, nu mai spun că a fost marea arestare, aşa de pomină, că au venit după noi 89 de ofiţeri, trei camioane şi două maşini mici.

Eu am fost arestat. Când m-au arestat, Părintele Cleopa a dispărut. După ani şi ani, am fost eliberat şi Părintelui i s-a spus, pe acolo pe unde era, prin păduri departe prin Bucovina, că eu am fost eliberat, şi a zis: „Nu cred până nu-l văd!".

Şi atunci, împreună cu doi părinţi, doi ieromonahi, am plecat spre locul unde era prin păduri

şi cu greu am ajuns acolo. Eu eram foarte slăbit. Mă îmbolnăvisem de stomac. Am dat de el, ne-am

îmbrățişat cu adevărat, aşa simțit, şi am băut câte un pahar de vin, spunându-mi el că o să mă facă sănătos, repetând din marile lui înțelegeri şi cunoştințe cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur, comentariul la scrisoarea Sfântului Apostol Pavel către Timotei, partea cu privire la importanța unui pahar de vin. Şi aşa l-am scos şi pe el şi am venit la mănăstire împreună cu dânsul.

Cu Părintele Cleopa puteai să stai foarte mult. El avea o dorință pe care eu nu puteam s-o accept, să dispărem în păduri pentru toată viața. Pentru că el considera, şi aşa era, că dacă un pustnic are duhovnic, nu mai are nevoie de nimic. Şi noi eram duhovnici unul altuia; deci aveam de fapt ce ne trebuie. Problema hranei nu se punea, pentru că nu ne interesa.

Dânsul a rămas în lumea lui, din ce în ce mai recunoscut şi din ce în ce mai inspirat pentru lucrurile de mare frumusețe duhovnicească, că nu era nimic să-l întrebi şi să nu-ți răspundă, ori ceva nelămurit în mintea şi în inima Părintelui Cleopa.

Vă spun că am avut o mare bucurie şi o linişte sufletească, că asta este foarte important în istoria şi în nevoințele vieții unui călugăr, bucuria că aceşti părinți m-au promovat. Şi am zis că ei sunt oamenii lui Dumnezeu şi deci Dumnezeu îmi dă ca o ascultare şi preoția.

Eu l-am prețuit toată viața, ca pe un mare trimis al lui Dumnezeu pe fața pământului românesc

în monahismul nostru creştin. Aceste întâmplări m-au mişcat foarte mult spre jertfire, spre curaj, spre eroism, fără de care nu se poate să te numeşti erou al lui Hristos.

Ne-am văzut din când în când şi, la o ultimă vizită pe care am făcut-o la Sihăstria de aici, de la

Techirghiol, în 1996, că sunt la capul ăstalalt al țării, m-a rugat Părintele Cleopa insistent să mă duc şi la moartea lui, pentru o ultimă binecuvântare. I-am spus: „Dar dacă v-aş invita eu la moartea mea?". N-a primit lucrul acesta.

Într-adevăr, eu nu m-am putut duce, că sunt singur aici. Şi acum la moarte, vă închipuiți cât eram de îndreptățit ca eu să nu lipsesc, mai ales că au fost mii şi mii de oameni.

Eu sunt sigur că, dacă nu mă înțelegeți, Părintele Cleopa mă va înțelege. Ca să fi împlinit aşa

o rânduială care într-adevăr este sigur binecuvântată de Dumnezeu să mergi la moartea unuia şi a altuia, însă, dacă treburile tale preoţeşti, duhovniceşti, mănăstireşti, ar suferi pentru că te-ai dus să împlineşti o formă de tradiţie numai, prezent fiind în inima ta sufletul aceluia care a plecat, sigur că nu e bine să faci decât ceea ce slujeşte adevărului.

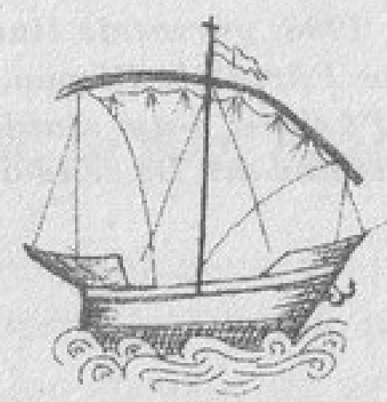
Să vă pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăţia Sa...

Îl pomenesc pe Părintele Cleopa toată viaţa mea. Nu-l pomenesc pentru că e un obicei sau o tradiţie – „marele Cleopa!" –, ci îl pomenesc ca pe

un mare slujitor al lui Dumnezeu timp de peste 70 de ani, care a vorbit cu toată puterea tot ce a trebuit să audă lumea pentru sfânta noastră mântuire, adică pentru viaţa veşnică, acea bucuroasă întâlnire alături de Bunul nostru Dumnezeu.

Şi nu m-a întristat. El privea moartea ca o necesitate şi, în sfârşit, privea moartea ca un luptător, care învăţa lumea să ştie să moară. Aşa cum am spus unui general care m-a invitat să rămân în armată, când eram militar, şi m-a întrebat ce aş face eu cu ofiţerimea de sub comandă dacă m-aş face general şi mi-ar da comanda. I-am răspuns: „I-aş învăţa să ştie să moară".

Părintele Cleopa era un erou, a vorbit la lume ca şi pentru el. Deci când vorbeşti aşa, este lucru verificat de propria ta conştiinţă, pe care el - e greu de spus tot despre el –, el o avea această conştiinţă.

Vineri, 4 dec. 1998, părintele Ilarion Argatu, mângâindu-l pe faţă pe Părintele Cleopa, îi spunea:
«– Păi, bine, Părinte, n-am stabilit amândoi că eu plec întâi? Acum spune-mi: De ce te-ai grăbit?!!».

DE DINCOLO DE MORMÂNT

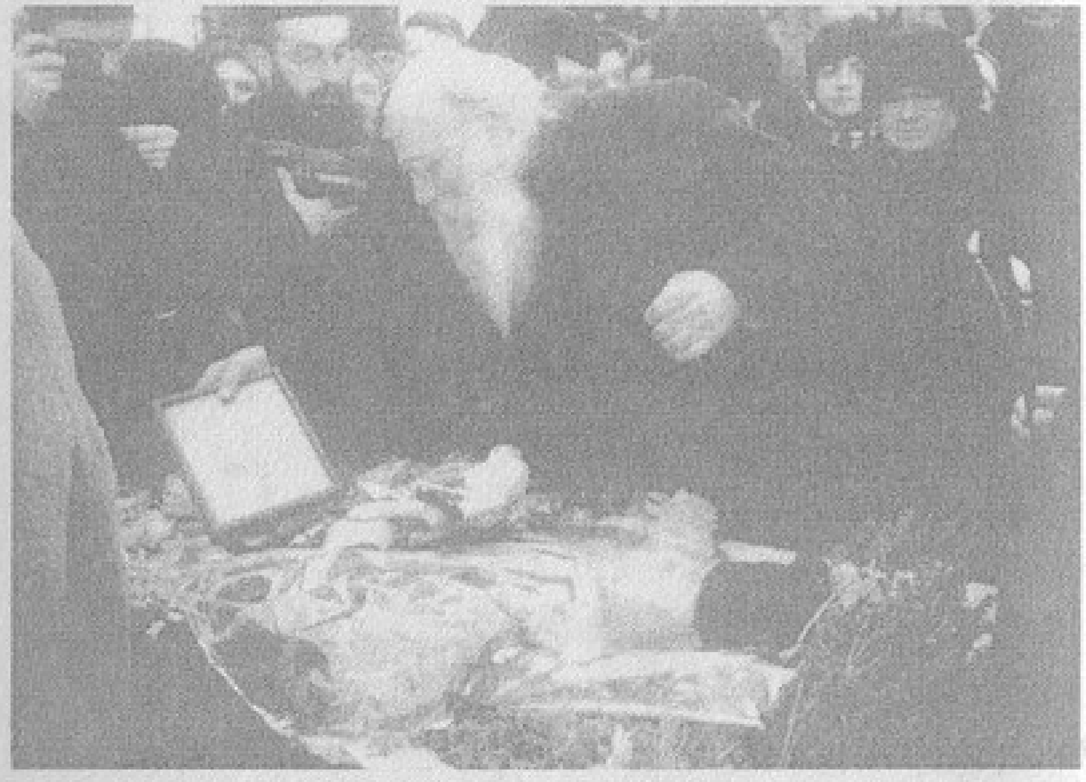
Deşi au trecut peste şase ani de când Părintele Cleopa s-a mutat la cele veşnice, el continuă să fie alături de cei care îi cer aceasta cu credinţă. Mărturie sunt minunile pe care le face Dumnezeu, în multe feluri, prin cel care peste 70 de ani I-a slujit ca un adevărat apostol.

În rândurile ce urmează vă prezentăm o parte dintre acestea, care vin să confirme că cel care a dorit oamenilor raiul a fost „mâncat de rai".

Părinte, te rog, ajută-mă!

În ziua înmormântării am ajuns târziu, căci autocarul nostru oprise la 1 km de mănăstire. Mi-am găsit cu greu un loc aproape de aghiasmatar. Slujba era pe la mijloc. Eu doream să-l mai văd o dată pe Părintele Cleopa (de fapt, pentru ultima oară), şi am strigat: „Părinte, te rog, ajută-mă!". Soarele

ieşise pe cer şi topea zăpada care era pe acoperiş, ce a căzut ca o ploaie deodată peste noi, cei ce eram adunaţi în curtea mănăstirii, nerănind pe nimeni. Atunci s-a făcut o învălmăşeală şi eu am ajuns la circa doi metri de sicriu. Astfel am putut

să-l văd şi să-l rog să nu mă uite când va ajunge în rai, aşa cum a dorit întotdeauna.

E. A., Iaşi

N-am timp de preoţii tăi!

La începutul acestei scrisori vreau să mărturisesc pentru a nu ştiu câta oară cel mai profund adevăr pe care-l poate spune un creştin ortodox român: Părintele Cleopa este cel mai mare sfânt al

României pe care trebuie să-l iubim şi să-l preţuim cum se cuvine.

Acum voi descrie o parte importantă, cea mai importantă din viaţa mea: întâlnirea cu Părintele Cleopa! Poate vă gândiţi că l-am cunoscut personal pe Părintele, că i-am ascultat de multe ori predicile, că m-am mărturisit Cuvioşiei sale; dar spre nefericirea mea, nu este aşa. Însă eu sunt dovada clară că Părintele Cleopa este, chiar dacă a murit, la fel de viu şi lucrător între noi ca şi înainte, după cuvintele Mântuitorului: *Cel ce crede în Mine, chiar de va muri, va fi viu.*

Eu în această viaţă am primit de la Dumnezeu o cruce pe care încetul cu încetul (cu ajutorul Lui) în loc să o urăsc, am învăţat să o iubesc. La vârsta de zece ani, tatăl meu, plecând la cer, a lăsat în urmă o văduvă de numai 29 de ani cu opt copilaşi lângă ea. Anii au trecut cu multe lipsuri şi probleme. Venind vremea când puişorii îşi luau zborul din cuib, mi-am luat şi eu zborul, căsătorindu-mă. Ca orice tânăr, am crezut că de acum înainte va fi totul cu mult mai bine, dar şi acum urma să iau în spate o cruce cu mult mai multe flori împodobită.

După doi ani de la căsnicie a venit pe lume o minune de fetiţă pe care am numit-o Sabina. Când Sabina a împlinit doi anişori s-a îmbolnăvit foarte grav, iar după câţiva ani şi soţul meu. După un timp, amândoi fiind în cărucioare cu rotile, eu a trebuit să port de grijă de casă, de ei şi să am şi un

serviciu să ne putem descurca. Având atâtea probleme, am început să ne apropiem mai mult de Dumnezeu pentru că El ne era singurul nostru sprijin, însă apropierea noastră nu era cum ar fi trebuit. Aveam foarte multe lipsuri, nu prea ştiam ce înseamnă scumpa noastră Ortodoxie. Dar cum Dumnezeu nu-l părăseşte pe om, fetiţa mea Sabina a început să-L descopere. Auzise câte ceva despre Părintele Cleopa şi încerca să-l descopere mai mult.

Într-o zi, în anul 1998, m-a chemat urgent să văd la televizor înmormântarea marelui Părinte Cleopa, la care eu i-am răspuns: „Acum am de lucru în bucătărie, n-am timp de preoţii tăi".

După trei ani, în 2001, în viaţa mea se întâmplaseră multe lucruri. Soţul meu, care a zăcut zece ani târâş pe burtă şi în cărucior, a murit, iar eu luptam s-o cresc pe scumpa mea fetiţă care şi ea este bolnavă. M-am recăsătorit cu un bărbat care n-a mai fost căsătorit.

Într-o zi fetiţa mea m-a trimis să-i cumpăr cărţi ortodoxe din centrul oraşului, unde avem o catedrală mare care la subsol are magazin bisericesc. I-am cumpărat ceea ce avea nevoie, dar într-un colţ am văzut o carte cu coperta verde şi un părinte bătrân pe copertă. Am privit-o timp de câteva minute şi am simţit o adâncă dragoste duhovnicească, mângâiere, bucurie, linişte şi în special sentimentul că nu mă mai pot despărţi de carte, dar uitându-mă în portofel am descoperit cu

supărare că nu pot să mi-o cumpăr, deoarece nu mai aveam bani la mine; atunci am plecat.

În drum spre casă aveam o mare nelinişte în suflet. Pentru ce n-am cumpărat-o? Cum am putut s-o las acolo? Trebuie neapărat s-o am! După o oră m-am reîntors la biserică, rugând-o din inimă pe vânzătoare să mi-o dea pe datorie. Dânsa mi-a dat-o cu plăcere. Eu, ţinând-o în mâini, simţeam o mare emoţie, ca şi cum aş fi ţinut cea mai mare comoară de pe pământ. Am deschis-o şi am început s-o citesc (eram în autobuz). Când am ajuns acasă, jumătate era citită, până seara o terminasem.

Fetiţei mele nu-i venea să creadă că am citit o carte într-o singură zi, căci după multe rugăminţi, dacă acceptam să-i citesc o carte, dura o lună sau două. Terminând cartea Părintelui plângeam în hohote şi am venit la Sabina cerându-i cu disperare toate cărţile ce le avea cu Părintele, ca şi cum aş fi fost cel mai înfometat om care a găsit cea mai dulce hrană. Ea mi-a dat tot ce avea, eu le-am terminat pe toate în câteva zile, dar nu mă săturasem, voiam tot mai mult!!!

Atunci am primit de la Sfânta Mănăstire Sihăstria toate cărţile existente cu Părintele Cleopa Ilie. Eu, care înainte nu citeam nimic, acum sorbeam cărţile şi nu mă mai săturam. Era ca şi cum cineva mi-a deschis creierul, ochii, mintea, ca şi cum abia acum începeam să trăiesc. Acum a început viaţa pentru mine, până acum trăiam ca un

mort, numai cu trupul, dar sufletul meu era mort. Îmi dădeam seama că viaţa fără Dumnezeu este nimic, credinţa ortodoxă este cea adevărată de pe acest pământ.

Şi am început să fac ceea ce zicea Părintele Cleopa: să postesc, să mă rog, să am o viaţă curată. Eu, care mai înainte, când mă trezeam dimineaţa, în primul rând îmi beam cafeaua, acum prioritatea erau închinăciunile, slăvirea lui Dumnezeu, Psaltirea şi câte un acatist al Maicii Domnului, al Mântuitorului şi citirea cărţilor sfinţilor. Seara, în locul filmelor la televizor, erau şi sunt rugăciunile de seară şi paraclisele; nici o masă fără rugăciune, nici o clipă fără „Doamne Iisuse Hristoase" etc.

Această schimbare a făcut-o cu mine Părintele Cleopa. Acum, că eram o altă persoană, voiam ca toţi oamenii să se schimbe în bine şi să-l cunoască pe Dumnezeu şi pe Părintele Cleopa. Numai el era în gândul meu şi în sufletul meu. Am început să le vorbesc tuturor despre Părintele. Cu oricine discutam, subiectul principal era Părintele Cleopa.

Când vorbeam despre Cuvioşia sa simţeam şi simt că-mi trece un fior de dragoste sufletească, îmi curg lacrimi şi mi se furnică tot trupul şi sufletul, numai la gândul spre Părintele. I-am convins pe toţi cei şapte fraţi ai mei să-şi cumpere cărţile, şi toate cunoştinţele şi prietenii mei şi le-au cumpărat. Acum la întâlnirile din familie subiectul principal este Părintele Cleopa.

De asemenea şi actualul meu soţ are o viaţă duhovnicească împreună cu mine, după puterea noastră. L-am rugat pe Părintele Cleopa să ne trimită un duhovnic şi ne-a trimis cel mai minunat duhovnic, care ne este un tată adevărat.

Într-un timp i-am cerut Părintelui Cleopa să ne arate cumva dacă acceptă dragostea şi preţuirea noastră şi într-o noapte fetiţa mea Sabina l-a visat pe Părintele Cleopa radiind de lumină, îmbrăcat în haine preoţeşti ca acelea de Înviere şi i-a spus (ceea ce am aşteptat cu atâta dor): „Slujiţi-mi mie!". Spunându-i aceasta duhovnicului, el ne-a sfătuit să-i facem parastas, şi de atunci nu există rugăciune, parastas şi clipă în care să nu-l pomenim pe scumpul nostru Părinte Cleopa. Într-un cuvânt, nu există necaz, supărare, nevoie, bucurie, mulţumire şi discuţie în care să nu-l pomenesc cu multe, multe lacrimi pe Părintele sufletului meu şi mă rog în fiecare zi să rămână lângă mine în toată viaţa mea pământească şi în împărăţia cerului. Amin.

Trebuia o operaţie...

Anul trecut, 2002, în ziua de 6 august, am fost cu copiii mei şi cu mama mea, aici, în această sfântă chilie. Un copil a observat că este ulei de miruit. Atunci ne-am miruit toţi, iar mie, ca prin minune, mi-a dat prin cap să-mi dau şi la mâini. La

mâna stângă aveam un os ieşit afară, cât un ou mic. Fusesem la medic, şi acesta mi-a recomandat să-mi cumpăr o alifie cu care să mă ung cât mai des, pentru a nu se face mai mare, că altă scăpare nu am. Eu căzusem pe mâna stângă şi mi-a sărit osul din loc. Trebuia o operaţie la mână, dar nu mai aveam posibilităţi. Aşa că s-a întâmplat minunea aici, la chilia sfântului Părinte Cleopa.

După ce m-am închinat şi m-am miruit, am plecat spre casă. După o zi sau două, m-am uitat la mână şi nu mai aveam nimic. Nu-mi venea să cred! Am apăsat cu degetele osul, am verificat cu atenţie şi după alte zile. Până în ziua de astăzi nu mai am nimic. Aşa am cunoscut eu puterea rugăciunii sfântului Părinte Cleopa.

L. L., Suceava

Pământul de pe mormântul Părintelui aduce vindecare

Nu sunt pricepută în ale scrisului, dar nu pot ţine în ascuns o minune care mi s-a întâmplat în anul 2002, luna august, 20.

De Adormirea Maicii Domnului mă aflam la Sihăstria, de unde am îndrăznit să iau pământ de pe mormântul Părintelui Cleopa.

Având pe tata la Bucureşti foarte, foarte bolnav, am primit un telefon urgent să mă întorc

acasă. Părintele stareţ şi părintele meu duhovnic m-au îmbărbătat şi mi-au dat binecuvântare să plec la Bucureşti. Am ajuns acasă şi m-am speriat de starea în care se afla tatăl meu; era aproape inconştient. Dar Bunul Dumnezeu, Maica Domnului şi Părintele Cleopa la care mă rugasem, nu m-au lăsat nemângâiată. Am pus pământul luat de la mormântul Părintelui pe picioarele şi pe corpul tatălui meu. În două-trei zile şi-a revenit, ba chiar a început să meargă[24]. De faţă a fost şi sora mea, Constanţa, cu care am fost la mănăstire. Şi ea a văzut cum s-a petrecut totul.

Părintele Cleopa mi-a auzit rugăciunea şi m-a miluit, la fel ca atunci când era în viaţă, când se ruga pentru toată familia mea.

Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

Floarea, Bucureşti, 19 mai 2004

Părintele Cleopa se roagă lui Dumnezeu pentru noi

Scriu aceste rânduri şi mulţumesc Bunului Dumnezeu, Maicii Domnului şi Părintelui Cleopa Ilie pentru că, pe data de 13 octombrie 2003, am ajuns la mormântul Părintelui Cleopa. L-am rugat să mă ajute să ajung la Sfinţia sa la mormânt, şi

[24] Tatăl ei avea atunci 84 de ani şi a mai trăit încă 8 luni.

am crezut că mă voi vindeca de boala ce o aveam. Suferearn de osteoporoză, şi vă spun că durerile de oase sunt cumplite, dar Părintele Cleopa m-a vindecat şi am ajuns acasă fără dureri.

R. M., Băile Olăneşti

Uleiul de la candela Părintelui vindecă

Dumnezeu ne-a binecuvântat, şi în ultimii opt ani am fost de mai multe ori la Sihăstria. L-am cunoscut pe Părintele Cleopa şi am primit de multe ori binecuvântarea lui. În 2003, la începutul Postului Mare am fost iarăşi şi l-am rugat pe părintele nostru duhovnic să ne dea ulei din candela Părintelui Cleopa ca să ne fie spre tămăduire, întrucât mai citisem despre minuni ce s-au petrecut prin ungerea cu ulei de la mormântul Părintelui Cleopa.

În urma analizelor medicale, s-a dovedit că suferearn de spondiloză cervicală, afecţiuni reumatice, renale, cardiace, dar am avut şi o afecţiune internă, bănuită a fi la ficat. Aveam dureri persistente în partea dreaptă, care după prima ungere cu ulei de la candela Părintelui Cleopa au încetat imediat, iar de atunci nu am mai simţit nici o durere în zona respectivă. De câte ori am dureri din cauza spondilozei, sau de orice altă natură, mă rog la Părintele

Cleopa şi mă ung cu ulei, iar durerea încetează aproape instantaneu.

Dumnezeu să-l aibă pe Părintele Cleopa între sfinţii Săi!

Z. M., Gherla

Doamne, ce-am trăit să văd!

Cât timp a trăit, Părintele Cleopa a ţinut foarte mult la respectarea rânduielilor monahale. El continuă să vegheze asupra noastră, a călugărilor, şi după moarte. Iată ce ne istorisesc în acest sens ucenicele unei maici de la Mănăstirea Văratic:

Maica Cristiana Trabuc s-a născut la 22 iunie 1917 în oraşul Iaşi, din părinţi binecredincioşi, Parascheva şi Gheorghe. La o vârstă fragedă rămâne orfană de ambii părinţi şi este crescută de o rudă mai apropiată a familiei.

Deşi născută în oraş, iubeşte mult viaţa de linişte şi de rugăciune, astfel că în 1938 intră în monahism la Schitul Almaş, care era al Mănăstirii Văratic. A avut ascultarea de secretară, iar în 1940 este călugărită. După desfiinţarea Schitului Almaş, intră în Mănăstirea Văratic, unde îşi petrece viaţa la slujbele de la biserică, ascultările de la mănăstire, atelierul de croitorie, unde a lucrat exemplar, formându-şi ucenice care i-au urmat atât meseria, cât şi felul de a fi.

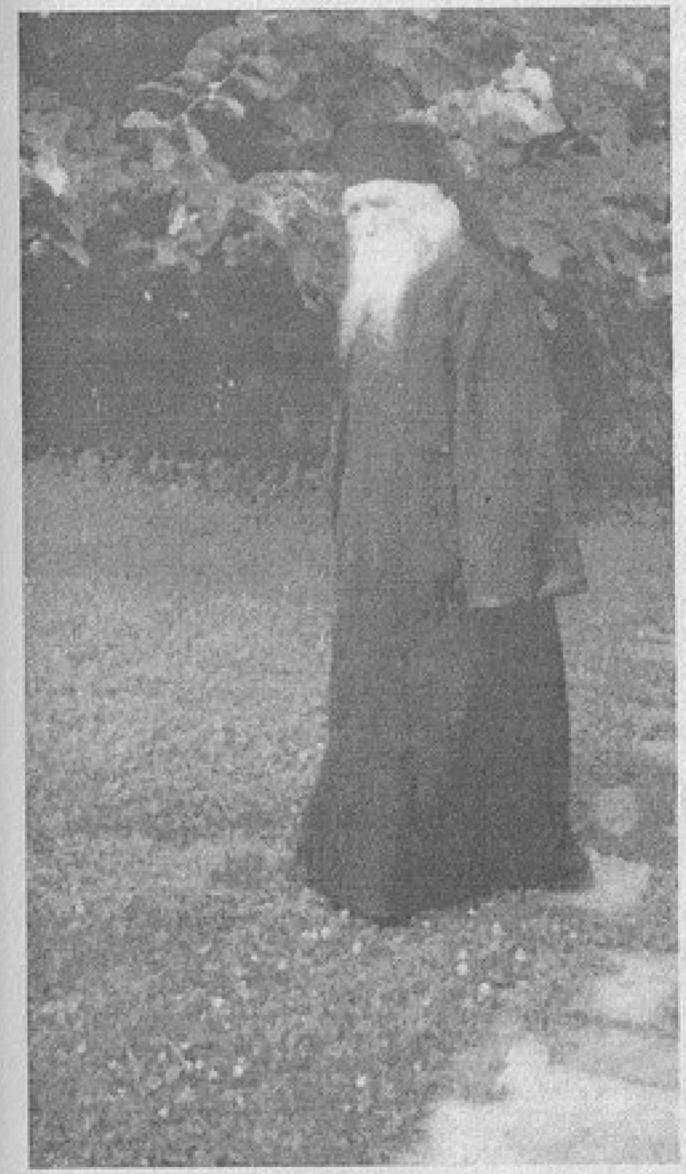
La 75 de ani, primeşte cu bucurie ascultarea încredinţată de Înalt Prea Sfinţitul Daniel de a merge la Mitropolia din Iaşi, pentru a organiza atelierul de croitorie, unde a activat câţiva ani.

Peste tot a avut o comportare blândă, smerită şi tăcută, fiind în permanenţă pildă de trăire duhovnicească şi de ascultare pentru întreaga obşte a mănăstirii.

Spre sfârşit, timp de şase luni de zile, maica Cristiana a stat la pat, fiind bolnavă de cancer la stomac. O rudă a venit la noi şi a adus pentru maica un cocoş. Noi ne-am gândit că maicii i-ar prinde bine o supă şi i-am făcut. Maica citea mult din cărţile Părintelui Cleopa, şi, într-o dimineaţă, când m-am dus lângă patul ei ca să iau binecuvântare, am întrebat-o cum se mai simte. Atunci maica ne-a chemat pe toate trei lângă patul ei, ca să ne povestească visul înfricoşător ce l-a avut. Era tare tristă şi a început să povestească:

„Aseară a venit Părintele Cleopa la noi şi a cerut găzduire pentru o noapte. Eu am zis să-i pregătiţi camera care era dată proaspăt cu var şi să-i puneţi aşternut curat. Părintele era tânăr, frumos, îmbrăcat în reverendă. Deodată s-a făcut că Părintele era în ograda din spatele casei, acolo unde frăţiile voastre aţi tăiat cocoşul şi alte găini altădată. Părintele Cleopa făcea cruce, bătea din palme şi zicea: «Doamne, ce-am trăit să văd! Doamne, ce-am trăit să văd!». Numai aşa spunea. Eu, de

ruşine, am început să strâng în şorţ penele de prin ogradă, dar cum le strângeam, mai multe se făceau.

Apoi am luat mortăciunile şi m-am apropiat de un gard să le arunc peste el. Părintele a ridicat mâna şi a zis: «Nu, că acolo este întunericul!». Şi apoi: «Aveţi grijă de mântuirea voastră». De azi înainte să nu-mi mai daţi carne, aruncaţi tot ce mai aveţi sau daţi de pomană şi să nu credeţi că mă fac sănătoasă sau mă întăresc cu asta. Doar vedeţi ce a zis Părintele Cleopa: «Aveţi grijă de mântuirea voastră». Deci nu mi-a zis numai mie".

După multă suferinţă la pat, maica Cristiana şi-a mai venit în fire pentru puţin timp. Când o altă maică a întrebat-o dacă a avut vreo descoperire, ea a început să povestească tot ce a văzut şi pe unde a fost. Maica A. a întrebat-o dacă l-a văzut pe

Părintele Cleopa, pe părintele Ambrozie sau pe părintele Onufrie. Atunci s-a luminat la față și a spus că sunt în multă, multă strălucire. Apoi a întrebat-o dacă Părintele Cleopa i-a zis ceva. A răspuns că da: „Să avem smerenia sufletului, să luăm aminte la sufletele noastre și să urmăm calea spre mântuire".

Maica Cristiana a murit în 28 iulie 2002, ora 19.30.

Mormântul aducător de sănătate

Un tânăr din județul Botoșani ne-a trimis următoarea scrisoare:

„Nu aș fi îndrăznit să vă scriu această scrisoare, dar s-a întâmplat un lucru pe care l-am trăit eu însumi și nu aș vrea să-l țin sub tăcere. Deși nu am vrut să vorbesc nimănui despre aceasta, ceva mă împinge să rup tăcerea.

Am 26 de ani și câteva luni, iar în urmă cu puțin timp am aflat cu durere că sufăr de o boală de inimă cu rădăcină mai veche. M-a durut când am aflat, cu atât mai mult cu cât aș vrea să urmez viața monahală și mi-am dat seama că toate s-au terminat. Au fost zile grele: durere, oboseală, deznădejde; știam că nimeni nu mă va înțelege.

Nu demult am dorit să cer un sfat de la un părinte din zona Neamțului. Am ajuns foarte greu,

mă simțeam repede obosit, la drum cu greu făceam față, mă simțeam tare rău.

La întoarcere m-am oprit la mormântul Părintelui Cleopa. Citisem câteva întâmplări care s-au petrecut acolo și cum unora le-a schimbat viața.

Așa că am mers la mormânt și m-am rugat să fie voia Domnului cu mine, și cu credință în suflet m-am întors spre casă. Pe drum spre casă, pentru prima dată m-am simțit schimbat, plin de putere,

întărit duhovniceşte. Ştiu că Dumnezeu, pentru rugăciunile Maicii Domnului şi ale Părintelui Cleopa, m-a ajutat şi cred că a făcut o minune cu mine, deşi nu ştiu cât de refăcut sau vindecat sunt, voi vedea în timp, însă sunt plin de putere şi întărit duhovniceşte.

Am vrut să păstrez, pentru smerenie, tăcerea, însă pentru slava lui Dumnezeu şi a sfinţilor Săi (Părintele Cleopa) am scris. Eu cred că Părintele Cleopa a fost primit, pentru credinţa sa, în ceata sfinţilor, pentru a ne întări pe noi în vremurile grele de astăzi şi a ne arăta precum rostim la Sfânta Liturghie «Sus să avem inimile». Părintele Cleopa este fără îndoială un sfânt, «un sfânt de la Dumnezeu pentru oameni». Am spus «de la Dumnezeu», pentru că iubindu-l şi lăudându-l pe el trebuie să «urcăm» şi să-L lăudăm pe Dumnezeu, Cel care l-a împodobit pe el.

Eu cred că şi acum Părintele Cleopa îşi întinde mâinile sale să ne adune sub crucea sa de la mormânt, să ne mângâie, să ne tămăduiască suferinţele, să ne înghesuie într-un «sac» şi să ne ducă în rai.

Cartea care schimbă viaţa

După patru ani de la adormirea Părintelui Cleopa am trăit o minune pe care doresc să o povestesc şi altora spre slava lui Dumnezeu.

Eu eram un fel de intermediar între sora mea şi o vecină, care îşi trimiteau multe cărţi religioase, dar cu toate acestea eu nu citeam nici una, motivând că n-am timp pentru acest lucru, dar Dumnezeu şi-a făcut milă şi de mine.

Astfel, într-o zi de Duminică mi-a dat gând bun să deschid şi eu o carte care se numea „Viaţa şi nevoinţele duhovniceşti ale Părintelui Cleopa". Am deschis-o acolo unde erau sfaturi de la Sfinţii Părinţi urmate de sfaturi ale Părintelui Cleopa.

Ce s-a întâmplat atunci în sufletul meu e foarte greu de exprimat în cuvinte. În acel ceas au început tânguirile şi mare jale în inima mea că nu am cunoscut acea comoară cât timp a fost în viaţă. M-am rugat ca măcar să ajung şi eu o dată în viaţa mea la mormântul lui. Şi ce lucru minunat! În acea săptămână m-a luat un părinte cu maşina la Mănăstirea Sihăstria, la mormântul şi chilia Părintelui Cleopa. Nici acum nu pot povesti ce am simţit, dar ştiu că am plâns pentru anii cei mulţi pe care i-am pierdut în zadar.

Ţin să menţionez că înainte de a citi acea carte mă supăra foarte tare inima. Noaptea bătea rău de tot, nu ştiu cât ar mai fi rezistat, dar acum sunt aproape doi ani de când nu am mai avut nimic, s-a vindecat.

Înainte era deznădejdea care ucide, şi mă ucidea dacă nu deschideam acea carte; acum am toată

nădejdea că Dumnezeu e cu noi şi chiar dacă ne dă „rele“, acestea sunt bune pentru mântuire.

Împreună cu părintele Gheorghe Băbuţ, autorul cărţii „Pelerinul român“

Atunci, citind două ore din carte, mi s-au deschis ochii duhovniceşti cu care mi-am văzut toată ticăloşia în care am trăit şi ruina sufletului. Am început să mă rog mereu: „Doamne, dă-mi să trăiesc şi eu aşa cum scrie aici; dă-mi şi mie duhovnic bun; ajută-mă să pot posti, să merg şi eu la biserică nu numai cu trupul, ci şi cu sufletul“. Şi cu rugăciunile Părintelui Cleopa multe dorinţe mi le-a împlinit Dumnezeu. Atunci am lăsat toate podoabele femeieşti şi cu toată hotărârea am mers la spovedanie şi multe sfaturi de-ale Părintelui le-am pus

în sufletul meu, ca pe o comoară. Acestea mi-au schimbat viaţa, inima, mintea şi toate obiceiurile. M-au scăpat de întunericul în care trăiam. Acum mă rog Părintelui Cleopa să nu mă lase să cad şi să îndrepte multe suflete prin citirea cărţilor sale.

Dumnezeu să-l odihnească cu drepţii şi să fie precum spunea mereu: „Să ne vedem la rai!“.

E. P., Piatra Neamţ

Părinte, trimite-mi şi mie o maşină!

Un fiu duhovnicesc al Părintelui Cleopa ne-a povestit:

M-am întâlnit zilele trecute cu o credincioasă din Vrancea, doamna Z., pe care o cunoşteam de mulţi ani. Venea deseori cu credinţă şi mare evlavie la Părintele Cleopa, pe când era în viaţă, iar acum credinţa şi evlavia i-au sporit, pentru că simte ajutorul permanent al Părintelui Cleopa. Ea mi-a spus: „Să ştiţi că Părintele face mereu minuni cu noi. Uite, eu, cu două zile în urmă, eram tot aici la Sihăstria, şi aveam mare nevoie să ajung la Agapia, dar n-aveam cum. Nici maşină, nici pe cineva cu care să merg, nimic. Am mers atunci la mormânt la Părintele Cleopa, să-l rog pe Sfinţia sa să mă ajute să ajung acolo. Şi chiar pe când eram

acolo în genunchi și mă rugam, am auzit în spatele meu două persoane care vorbeau că trebuie să meargă la Agapia. Eu m-am întors către ei și printre lacrimi i-am întrebat: «Nu mă luați și pe mine?». «Ba cum nu? Vă luăm!», au răspuns cei doi imediat. «Ei, nu-i asta o minune?»", m-a întrebat zâmbind bucuroasă doamna Z.

Eu m-am bucurat auzind că Părintele Cleopa a ajutat-o. Dar întâmplarea (sau poate nu numai) făcea ca și eu să trebuiască să plec la Iași a doua zi, și nici eu nu aveam cu ce să merg. Se putea lua un microbuz din Tg. Neamț, dar era gălăgie, radio, muzică modernă tot drumul, și mă temeam să nu mă vatăm sufletește. Nu-l deranjasem pe Părintele Cleopa cu lucruri de acest fel până atunci. Îl rugasem să mijlocească la Bunul Dumnezeu pentru iertarea păcatelor mele, să-mi dăruiască răbdare, smerenie, înțelepciune și ce este de folos sufletului meu. Dar fiind în nevoie și văzând că nu s-a supărat pe doamna Z. pentru cererea ei smerită, ci o ascultase așa de grabnic, m-am hotărât să încerc și eu. Și mergând la mormântul Părintelui, pe lângă celelalte rugăciuni, am adăugat, zicând: „Părinte, trimite-mi și mie o mașină, te rog! Dar fără casetofon, radio sau altceva, ci una liniștită".

Iar a doua zi, deși parcă nu-mi venea a crede, am trăit incredibila minune. M-am întâlnit „întâmplător" cu o familie de credincioși români care lucrau în Italia, care îmi erau apropiați și care

veniseră în acea zi pentru o oră la Mănăstirea Sihăstria, pentru a se închina la mormântul Părintelui Cleopa. După ce ne-am salutat și am stat puțin de vorbă, i-am întrebat unde merg. Mi-au spus că la Bacău – un drum opus față de cel spre Iași –, dar auzind că plec la Iași, soțul s-a oferit să mă ducă în Tg. Neamț, de unde drumurile noastre se despărțeau. Dar soția lui a zis: „Hai să mergem și noi până la Cuvioasa Parascheva să ne închinăm! Și-l ducem și pe părintele. Hai să mergem, că de mult vreau să merg la Iași la Cuvioasa!". „Bine, mergem la Iași", a răspuns după o clipă de gândire soțul. „Părinte, pregătiți-vă, și când sunteți gata, mergem!". Și iată-mă perplex, nevenindu-mi să cred că ceea ce se întâmplă este adevărat. O biată rugăciune a unui om păcătos, auzită și împlinită atât de grabnic de către un mare cuvios. Am mers direct la mormântul Părintelui Cleopa, pentru a-i mulțumi din suflet pentru grabnicul ajutor pe care mi-l dăduse cu atâta dărnicie.

Pe drumul spre Iași am aflat o întâmplare minunată din viața celor doi, în care simțiseră ajutorul Părintelui Cleopa.

În toamna anului 2000, Laura C., o credincioasă din România, aflată în Italia cu soțul ei pentru a lucra acolo, a trecut printr-un mare zbucium sufletesc. Peste câteva luni urma să nască al doilea copil, iar primul copil era în România, la niște rude. Se frământa zi și noapte: „Oare ce să

fac? Să aduc băiatul aici în Italia? Sau să-l las acasă în România? Cum e mai bine oare? Nu ştiu ce să fac!".

Şi aflându-se ea în această cumpănă, într-o noapte l-a văzut limpede în vis pe Părintele Cleopa, care i-a spus: „Familia trebuie să rămână unită!". Cu aceasta, tot zbuciumul ei sufletesc a luat sfârşit. S-a liniştit şi a zis: „Mulţumesc, Părinte Cleopa, că m-ai ajutat şi mi-ai arătat ce trebuie să fac".

Mai trebuie adăugat că femeia nu se rugase în acea perioadă în mod special la Părintele Cleopa, pe care nici măcar nu-l întâlnise când Sfinţia sa era în viaţă. Avea însă evlavie la Prea Cuvioşia sa; fusese la chilia şi la mormântul Părintelui, îl văzuse în fotografii şi avea şi o casetă (video) pe care era înregistrat Părintele Cleopa.

Aşa că Părintele Cleopa, cu ochii cei pătrunzători cu care sfinţii ne privesc, pătrunzând în sufletele noastre, văzând de acolo din cer zbuciumul femeii, s-a milostivit de dânsa şi i-a arătat ce cale trebuie să urmeze.

Fotografia care nu a ars

În seara zilei de sâmbătă 17 aprilie 2004 (Săptămâna Luminată), pe la ora 21.00, după slujbă, un incendiu devastator a cuprins Mănăstirea Suzana din judeţul Prahova. Au ars atunci până în temelii

două case şi câteva magazii. Atunci a ars din temelii şi chilia sorei G., care ne povesteşte: „Eu nu eram acasă şi, pentru că pompierii au început să intervină la chiliile mai apropiate de biserică, nimeni nu a spart uşa să încerce să stingă focul şi la mine. Totul a ars: patul, masa, dulapul, duşumeaua şi acoperişul de şindrilă. Căpriorii, făcuţi din brazi întregi, i-am găsit căzuţi înăuntru dimpreună cu tavanul pe care abia îl reparasem", adaugă sora G. fără vreun semn de tristeţe pentru paguba suferită. „Era jarul până la genunchi!". [...].

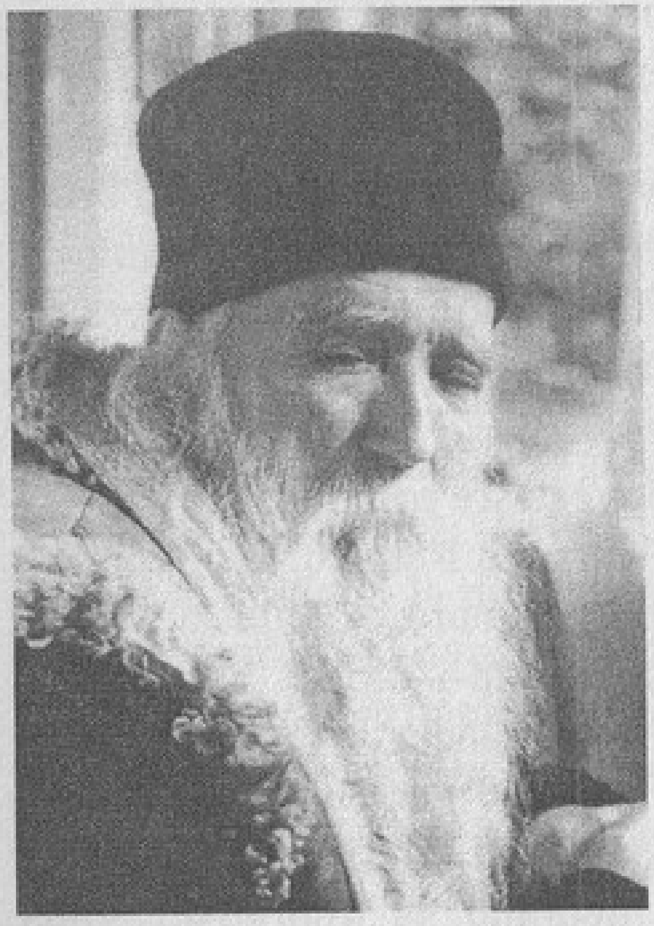
Iată ce ne mai povesteşte sora G.:

„Pe Părintele Cleopa nu l-am cunoscut personal niciodată, dar am avut mare evlavie la Sfinţia sa, ascultând casete şi citindu-i cărţile. Spunea Părintele Cleopa că, precum lăcusta, aşa sare spre mântuire călugărul. Oamenii merg normal, dar călugărul sare ca lăcusta. Cred că şi aceste cuvinte ale Părintelui m-au încurajat să îmbrăţişez viaţa monahală.

Înainte de Sfintele Paşti, când am făcut curat, am aşezat fotografia Părintelui Cleopa pe peretele de lângă pat, zicând că după canonizare am să-l aşez pe peretele de la răsărit. Este vorba de o fotografie color, pe carton celofanat, format A3.

După incendiu, când am venit acasă, m-am întâlnit cu maica I., căreia îi arsese şi ei casa şi i-am zis: «Lasă, maică, dacă aşa a vrut Dumnezeu!». Şi apoi am întrebat: «Mie mi-a mai rămas ceva?». La

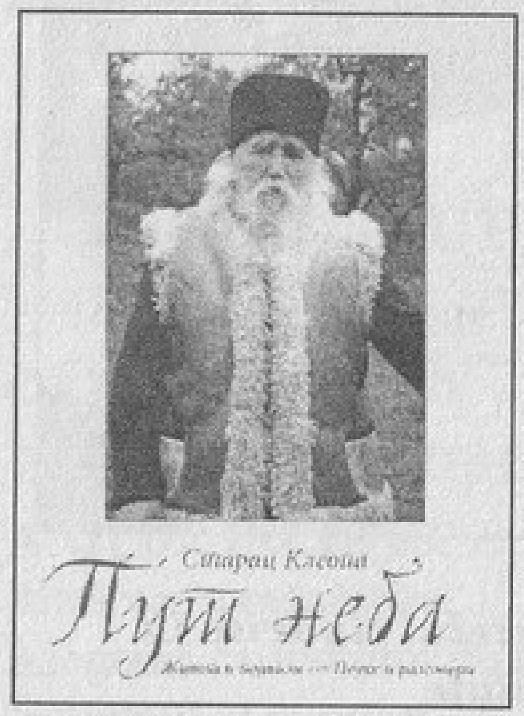
care maica V. a zis: «Nimic; ai rămas numai cu Părintele Cleopa!». Pe moment n-am înțeles ce a vrut să-mi spună. Abia după aceea am aflat că

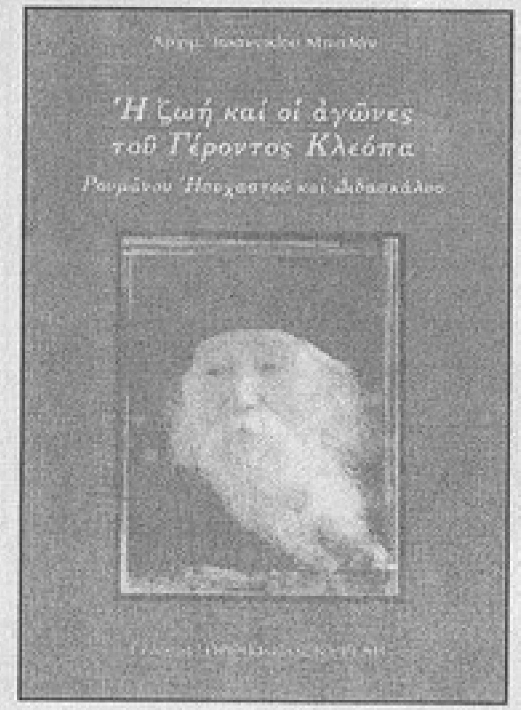

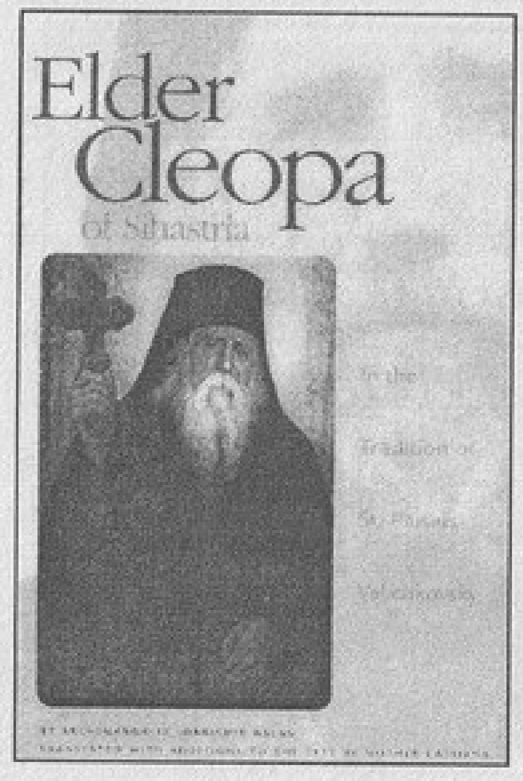
fotografia Părintelui Cleopa rămăsese pe perete neatinsă de foc. Au remarcat şi pompierii acest lucru. Nu pot să-mi explic cum n-a ars. Era pur şi simplu un carton pe perete, deasupra patului. Nici măcar nu era în ramă. Pe pat era o saltea de lână şi plapuma, tot din lână, care au ars cu tot cu pat. Vă dați seama ce vâlvătaie a fost acolo? La fel nu a ars nici icoana Adormirii Maicii Domnului. Era tot tipărită pe hârtie, însă înrămată. Am găsit-o printre tăciuni, neatinsă de foc, deşi geamul era spart şi topit la muchii de văpaia în care a stat".

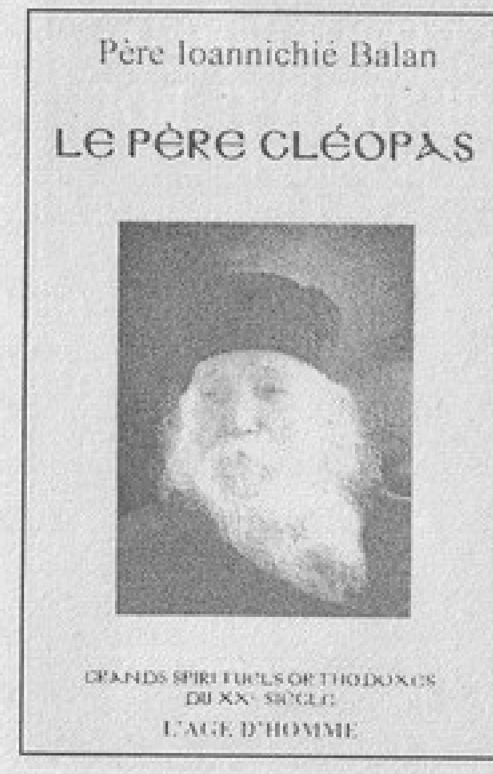
S. A. V., Bucureşti

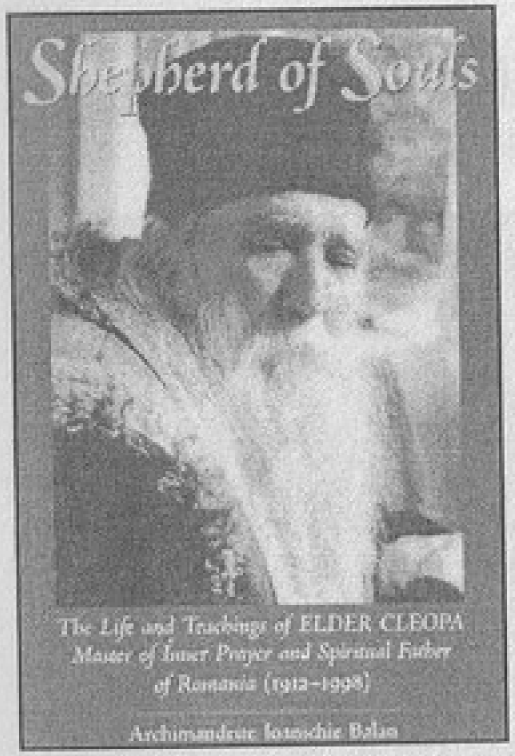
Viața Părintelui Cleopa tipărită în alte limbi

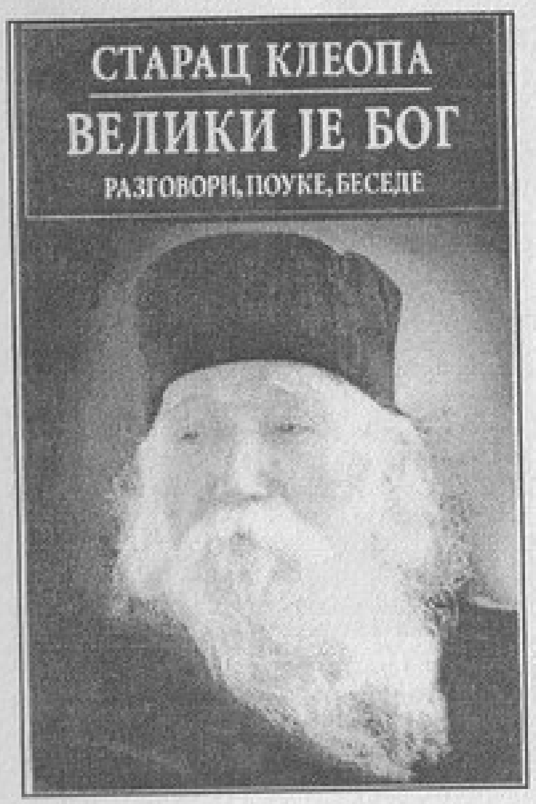

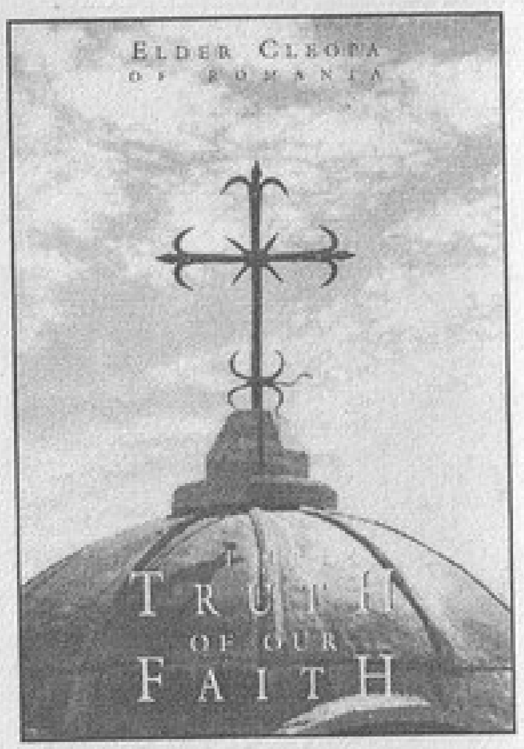

Alte cărţi ale Părintelui tipărite în străinătate

CUPRINS

„Eu n-am fost boier la viața mea, eu am fost cioban, am trăit la oi atâția ani. Şi eu, dacă nu sunt un om cărturar, am spus cât mi-a ajutat Dumnezeu şi am citit mergând cu oile pe munte, că eu am fost cioban aici la oile mănăstirii, până ce m-au pus stareț.

Să nu aşteptați lucruri mari de la mine. Am păzit oile mănăstirii până mai deunăzi pe un munte acolo şi n-o să vă lovesc în gândire cu nimic din cele ce aşteptați de la mine. Pentru că eu am învățat să pasc oile, eu sunt calificat să fac brânză, toate ale ciobanului" (Părintele Cleopa).

„Când vor lipsi păstorii, se vor aduna lupii" (Sf. Ioan Gură de Aur).